לציונות–לסוציאליזם–לאחוַת עמים

יום ד', א' בחשון תשמ"ט, 12 באוקטובר 1988 / שנה מ"ו מס' 13771 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

מח"ט גבעתי: הפעילות בעזה קשה, אך אינה מצדיקה שום מעשה חריג

„גבעתי עומדת בפני מקרה חמור, שבוודאי לנו, כמפקדים, הוא כואב. מדובר בלוחמים מעולים, שכבר עברו טבילת אש ונקלעו לסיטואציה שבה כנראה חרגו מפקודות הצבא", כך אומר אל"מ אפי איתם, מח"ט גבעתי, בראיון המתפרסם השבוע בשבועון „במחנה". אל"מ אפי איתם אומר עוד כי המקרה האחרון וכו מואשמים 4 חיילים בהריגת תושב ערבי מעזה) הוא בבחינת פרשת דרכים בחטיבה.

„המצב בעזה מקשה מאוד על ביצוע הפקודות ככתבן וכלשונן, אך העובדה הזו לכשעצמה, לא מצדיקה שום מקרה חריג. לדבריו אין להשליך ממקרה חריג על חטיבה שלמה ועל תקופת פיקוד שלמה.

סין וישראל יפתחו משרדי אינטרסים בתל־אביב ובפקין

פעם ראשונה שסין מסכימה כי משרד ישראלי יהיה על אדמתה ● עם זאת לבקשת סין ישמרו המשרדים על פרופיל נמוך וייקראו „משלחת אקדמאים"

מוטי בסוק

סין וישראל יפתחו בקרוב משרדי אינטרסים בתל־אביב ובפקין. לבקשתה של סין ייקראו המשרדים „משלחת אקדמאים", אך הם יטפלו גם בנושאים קונסולריים, בילטראליים ובעת הצורך גם מדיניים.

על הקמת המשלחות האקדמאיות בשתי הארצות סוכם לפני כשבועיים בשיחה בין שרי־החוץ של שתי הארצות בניו־יורק, קיאן קיצ'אן ושמעון פרס. לאחר הפגישה אמר פרס: „היה לנו דו־שיח אמיתי".

פעם ראשונה

לסין וישראל לא היו מעולם יחסים דיפלומטיים. במהלך השיחה בין פרס וקיצ'אן, דרש השר הסיני כי יוטל איפול מוחלט על פרטי הדו־שיח והסיכומים. השר הסיני הזהיר כי כל פרסום עלול לפגוע בהתקדמות ביחסי שתי המדינות. זו פעם ראשונה שסין מסכימה כי על אדמתה יהיה משרד ישראלי רישמי. עם זאת סרבה סין להסדר הישראלי לפי הדגם עם מדינות מזרח אירופה, של משרדי אינטרסים. הסטאטוס הנמוך ביותר ביחסים בין מדינות. לאחרונה קיים דיאלוג קבוע בין נציגים ישראלים לנציגים רישמיים של סין.

האופרה של סין לישראל

מנכ"ל משרד החוץ אברשה טמיר נפגש לעתים מזומנות עם שגריר סין באו"ם, האופרה הסינית אמורה להופיע בארץ במאי הקרוב. נציג רישמי של משרד העבודה, שלמה אמיר יצא לפני שלושה ימים לכנס בינלאומי בסין. לפי פירסומים בחו"ל ישראל מוכרת לסין נשק וידע צבאי. חברות ישראליות רישמיות ופרטיות סוחרות עם סין. קונסול ישראל בהונג־קונג ראובן מרחב, מנהל דיאלוג קבוע עם שלטונות פקין. מרענים סיניים מגיעים לקונגרסים בינלאומיים המתקיימים בארץ.

ברונו זועם על שטרית המסרב להתפטר — החליט להשעותו מהדירקטוריון

כתבנו הכלכלי בירושלים

ראשי בנק ישראל עומדים לנקוט בצעדים להשעייתו של הפרופסור שמעון שטרית מדירקטוריון בנק לאומי, אם לא יודיע מיידית על התפטרותו מרצון מהדירקטוריון, כך נודע אמש בירושלים.

ראשי בנק ישראל הודיעו אמש, כי המשך סרובו של הפרופסור שטרית להתפטר מהדירקטוריון, שכל חבריו האחרים כבר הודיעו על התפטרותם, מעכב את מינויו של דירקטוריון חדש לבנק ועלול להסב נזקים לבנק לאומי בעת הקרובה.

כתבנו מציין כי למעשה עומדים בפני נגיד בנק ישראל שתי אפשרויות:
● פנייה של נגיד בנק ישראל לממשלה להשעות את הפרופסור שטרית לתקופה של 3 חודשים מחברותו בדירקטוריון.
● פניה אל הוועדה הממנה נציגי ציבור לדירקטוריון ובקשה ממנה שכפי שמינתה את הפרופסור שטרית, תבטל עתה את מינויו.

נגיד בנק ישראל נועד בימים האחרונים פעמים אחדות עם הפרופסור שטרית אך זה סרב בתוקף להענות לפניות אליו ועד כה לא הודיע על התפטרותו מדירקטוריון בנק לאומי.

שטרית: עמדת נגיד בנק ישראל סותרת את החוק

פרופ' שיטרית הגיב בחריפות על הודעת נגיד בנק־ישראל בדבר נקיטת פעולות להפסקת חברותו בדירקטוריון בל"ל. פרופ' שיטרית ציין כי אין כל מניעה חוקית או ציבורית להקמת דירקטוריון חדש בבנק־לאומי. אם נגרמת פגיעה לבנק עקב אי־הקמת דירקטוריון חדש הרי היא נובעת מהתעקשותו של הנגיד התובע את התפטרותו. עמדת הנגיד, אמר שיטרית, סותרת את החוק המעניק הגנה מיוחדת לנציג ציבור המתריע על ליקויים ויוצרת את הרושם כי קיים רצון להרחיק אותי מבל"ל באמצע הטיפול בחוזים האישיים. פרופ' שיטרית ציין כי העניין הוא עקרוני בעיניו, וכי יעמיד במבחן שיפוטי כל צעד שיינקט כלפיו.

נפתחו משפטיהם של מנכ"לי בל"ל והמזרחי ●
עמ' 4 / מי ישא באחריות מיניסטריאלית ● עמ' 8
החל הדיון בערעור כ"ך בביהמ"ש העליון ● עמוד 3
ידיעות סותרות על כוונות אש"ף ● עמוד 2
3 חיילי צה"ל נפצעו מרימונים בעזה ● עמוד 2
ישראלים חדרו למתקנים גרעיניים בארה"ב ● עמוד 4

אלימות הבחירות והמשטרה

מכל סוגי האלימות המסוכנת ביותר היא אלימות המשטרה. אם הגוף שקיבל מונופול חוקי על השימוש בכוח, לשם שמירה על החוק ועל הסדר הציבורי מנצל את הכוח הנתון בידיו באופן לא תקין, אז האזרח מוצא את עצמו מופקר וחסר אונים.

לפיכך אין כל צידוק לפעילות שנקטה המשטרה כנגד שני צלמי עתונות שעסקו במילוי תפקידם בצלמם ארוע ליד בית ראש־הממשלה. המשטרה איבדה את עשתונותיה, הפקיעה וחשפה סרטי צילום המהווים את רכוש הפרט.

חשיפת הסרטים מונעת מהמשטרה גם את השימוש בתירוץ „לא ידענו". כלומר מדובר כאן בפעולה יזומה ובלתי־חוקית של המשטרה שננקטה ביודעין. שר־המשטרה הנושא באחריות מיניסטריאלית לתפקוד המשטרה חייב להורות לחקירת המקרה המסכנת את חופש העתונות.

במערכת הבחירות בכלל התרבו התופעות האלימות, כיד המקרה על־פי תעמולני הליכוד, רוב מעשי האלימות מופנים כלפי מנהיג המפלגה היריבה. עובדה היא כי אף חולה נפש לא פגע עדיין בראשי הליכוד. כלומר התירוץ שמדובר במקרה של אורח הסובל מהפרעות נפשיות אינו עומד במבחן הביקורת. ראשית משום שמקרה זה מצטרף לשורה ארוכה של מקרים שקדמו לו, שנית משום שהפעילות האלימה פוגעת תמיד במתנגדי הימין. בעוד שבית הדין העליון דן אתמול בעצירת החוגים הקיצוניים ביותר של הימין הגזעני. אין להרשות שבריוני הימין „המתון" ימשיכו במלאכה המגונה של זריעת אווירת פחד ברחוב.

מה מריץ את שרון לחו"ל

שרון מטייל בארצות הגוש המזרחי בין אם הוזמן בין אם לאו. הוא מנצל כל הזדמנות על־מנת לנסוע הרחק מהזירה.

ככל הנראה הסיבה העיקרית למסעות שרון אינה שיפור היחסים עם ארצות מזרח אירופה אלא המגמה להעדר מהארץ בימי הבחירות.

קיים קרע גלוי לעין בין שרון לבין ראשי מפלגתו. הם לא משתפים אותו במסע התעמולה על המרקע ושרון גומל להם בהעדרות מופגנת. האם מבשרים חיכוכים אלה קרע גלוי בין ראשי הליכוד?

שרון להונגריה — אינו משובץ במערכת הבחירות

מוטי בסוק

שר המסחר והתעשייה אריאל שרון יוצא מחר להונגריה, לשבוע ימים. שרון שב לארץ בסוף השבוע שעבר מביקור רשמי בבולגריה. לפני מספר חודשים סירבו השלטונות ההונגריים לארח את שרון בבודפשט. הסירוב לא נומק. שרון יעסוק בהונגריה בנושאים שבתחום משרדו. הוא ייפגש עם השרים ההונגריים הכלכליים ועם פקידי ממשלה בכירים.

בחוגים פוליטיים בארץ מעריכים, כי הנסיעות החוזרות ונשנות של שרון לחו"ל, בעיצומה של מערכת הבחירות, מעידות על קצר מוחלט בינו לבין ראשי הליכוד, בשל אי־שילובו של שר־המסחר והתעשייה בשידורי התעמולה של מפלגתו בטלוויזיה.

מטהרים את בית רה"מ

נציגי תנועת „המנתרים" ערכו אתמול מבצע טיהור במים וסבון לקירות ביתו של רה"מ שמיר, כדי לשטוף את האלימות היוצאת לדבריהם מבית זה. הצלמים שליוו את האירוע נתקלו בשוטרים אלימים שנטלו מהם את המצלמות והחריבו הסרטים. ידיעה בעמוד אחורי מירוץ 88.
(צילום: ישראלי)

„כור" תציע ל„בנקרס טרסט" להצטרף להסדר שהושג עם הבנקים הישראלים

מנכ"ל כור בני גאון, יו"ר בנק הפועלים ברגלס והמנכ"ל סיוון, עמדו להיפגש הלילה בניו־יורק עם נציגי הבנק האמריקני ● קיסר: אין להעלות על הדעת פירוק בשל חוב של 20 מיליון דולר

אורי נחשון

לקראת הפגישה בין ראשי „כור" ובנק הפועלים לבין מנהלי „באנקרס טראסט", חזרו נציגי הבנק האמריקני על דרישתם לקבל את תמורת ההלוואות בסכום של 20 מיליון דולר, או ש„כור" יעמיד לבנק ערבויות מתאימות.

הפגישה נערכה אתמול בערב, לפני שעון ניו־יורק, כלומר לפנות בוקר לפי שעון ישראל. מישראל

(סוף בעמוד 4)

נורווגיה תובעת לדעת מה נעשה במים הכבדים בדימונה

דליה שחורי (ארה"ב)

וושינגטון.— נורווגיה דחתה את הסכם הפשרה שנדון בינה לבין ישראל במשך שנה וחצי, בקשר לסדרי הפיקוח על 21 טון מים כבדים, שנורווגיה סיפקה לישראל לפני כעשרים שנה מסר אתמול ה„וול סטריט ג'ורנאל". על פי הפשרה שהושגה ונדחתה, היתה ישראל אמורה לאפשר ביקורת נורווגית על תשעה טון של מים כבדים, בכל מקום שייקבע מחוץ לכור הגרעיני בדימונה. על ההסכם, נמתחה ביקורת בנורווגיה ומחוצה לה, שטענה כי אי־אפשר יהיה להוכיח לפיו אם עשתה ישראל במים הכבדים שימוש שלא כדין. „או שהישראלים יאפשרו לנורווגיה לראות את הפלוטוניום שיוצר בדימונה, או שישראל הפרה את ההסכם והיא תהיה האומה הראשונה בהיסטוריה ששברה את התחייבות הפיקוח", אמר ל„וול סטריט ג'ורנל" גארי מילהולין, מומחה אמריקני לבעיית הפיקוח על מתקנים גרעיניים.

שלב חדש בהיתנתקות

ירדן מבקשת לנתק הקשרים עם המוסדות האזרחיים בגדה, כגון האיגודים המקצועיים והחקלאיים, אולם מגמה זו נתקלת בהתנגדות

פנחס ענברי

ירדן ניגשת לביצוע שלב חדש בהתנתקותה מן הגדה המערבית, אבל הצעדים החדשים ניתקלים בהתנגדות בירדן עצמה. אישים מן הגדה שחזרו מרבת־עמון מסרו לכתבנו כי ירדן מבקשת כעת לנתק את המוסדות האזרחיים המשותפים לשתי הגדות, לאחר שניתקה קודם לכן, את הקשרים הממשלתיים. ירדן דרשה מהתאחדות האיגודים המקצועיים ברבת־עמון, להתנתק מן הסניפים בגדה המערבית — אבל נהלת האיגוד סרבה. לפיכך איימה עליהם ממשלת ירדן כי לא תהסס לפזר את ההנהלה, ואפילו את הפדרציה כולה. ניתוק הקשר בין שתי הגדות יעורר שאלות חמורות לגבי מעמדם המקצועי של עורכי־הדין המהנדסים וכו'. מכיוון שלא יהיה מי שיתן להם הסמכה. כן החלה ירדן בצעדים לנתק את הקשר בין הקואופרטיבים לחקלאות. נודע כי משרד החקלאות הירדני התחיל לצמצם את היבוא החקלאי מן הגדה המערבית, גם לגבי תוצרת חקלאית שבה מורגש מחסור בירדן.

בשטח / שרון בחיפה

שאלות וכובעי נייר

זה הזכיר מופע אמנים מאולתר בימי קרבות. רכב מסחרי ובו הציוד הדרוש, קרי במה מאולתרת, כני דגלים ודגלים, מערכת הגברה ושלט גדול המכריז „הליכוד", הביא קודם לעצרת את כל הנ"ל לרחבת בית הקרנות, במרכז המסחרי של הדר הכרמל בחיפה, זירה עמוסה בדרך כלל בעוברי אורח, המבטיחה קהל בכל מקרה. ג'ינגל הליכוד ברקע ואנשי „סיירת הליכוד" בחולצות „טי" וסתם פעילים דאגו שהכל יהיה „טיפ טופ" לקראת התחלה. והפעם — אריק שרון בלווית ח"כ עוזי לנדאו עונה לשאלות הקהל החיפני.

שרון, בחולצת תכלת מקופלת שרוולים, קרא בסיום העצרת לכל המשתתפים להצביע לליכוד. אבל כדי שזה אכן ייתגשם, הוא עמד על הבמה במשך כשעה, ענה, ענה עוד פעם, וענה בסבלנות.

במיוחד הוא ענה באריכות לשואל שהביע חסר אמונה בדרך שמציע הליכוד להגיע לשלום. „אני לא רוצה לאבד אותו", מתוודה השר בפסק זמן קצר בתשובתו הארוכה לשואל. היה משהו מוזר בהתעסקות האינטנסיבית מצד שרון בענייני ביטחון וקיום, בצהרי יום של שיגרה אפורה ורעש מכוניות מתמיד מסביב, אל מול קהל שהורכב ברובו מצעירים ובכללם תלמידי בתי הספר שעצרו לרגע בדרכם הביתה. ובכל זאת, „שמעון פרס רואה עצמו כממשיך דרכו של בן גוריון. אך בן גוריון שייך לדור אחר לגמרי. פרס ובן גוריון? גם אני הייתי פעם חבר במערך אך זה היה מערך אחר לגמרי" הוסיף שרון, בלי שהדבר יפריע לו לדבר מאוחר יותר על המערך של „פעם" כמי שהביא ממזרח אירופה שיטה בולשביקית של הדבקת סטיגמות.

אין קריאות בוז למשמע שמו של מנהיג המערך, פה ושם מחיאות כפיים הרחוקות מלהיות סוערות, וככל הנראה רחוקות גם מלגרום סיפוק לנואם. הקהל מאופק. שרון ממשיך ומאריך בדבריו על הנעשה בשטחים, קובע שיש להפסיק את „ההפקרות" שם. ובינתיים זוכים המתקהלים בכובעי נייר ובדפי מידע מטעם הליכוד, גם מידיו של תלמיד בית ספר יסודי, המסתובב לו בתלבושת האחידה של בית הספר הריאלי.

„אריק, שואל צעיר אחר, איך אתה משיג את המטרות שלך בחיים — ע"י כוח או מוח"? ושרון עונה: „אנו חיים במדינה דמוקראטית, איך אתה יכול להשיג משהו בכוח... אבל כדי שניתן יהיה להפעיל את המוח צריך גם קצת כוח", מגלה שרון.

הזמן שהוקצב מסתיים. שרון קורא למתקהלים להצביע לליכוד לפני שהוא עובר לחלק החביב עליו — לחיצות הידיים. בשולי ההמולה והדוחק סביבו נשמעים ויכוחים בין אנשי הליכוד לכאלה שאינם, עד כדי צעקות של ממש ורוגז רגשני מצד אנשי המחנה הלאומי, אבל הפעילים שבאו עם שרון, האחראים לצד המינהלי, להם אין זמן להקשיב ולהתווכח. הם מפרקים את הבמה ואת כל הציוד הנילווה ונכונים להמשיך ליעד הבא, לעוד עצרת של שיווק הליכוד.

קובי מנדל

גרנות מצטט מהתנ"ך

לביתו של שלמה לוי בשכונת התקווה באו למעלה מעשרים אנשי השכונה, שהוזמנו לחוג בית עם אלעזר גרנות. רוב הבאים לא היו אוהדים של מפ"ם. בין הנשים והגברים היו גם חובשי כיפות ובעלי זקנים. היו להם הרבה שאלות: למה מפ"ם דואגת יותר מדי לערבים? למה היא מוכנה לוויתורים? אך בעיקר הציקו לאנשים בעיות האבטלה והתעסוקה, הפערים בהכנסות וברמת החיים, וסדרי העדיפות של המדינה. מן השאלות הצטיירה סקרנות לדעת מהי מפ"ם — רוב הבאים ידעו על יחסה המיוחד של מפ"ם לעובדים. אלעזר גרנות, שהשיב על כל שאלה, הפתיע את הנוכחים, בעיקר הדתיים שביניהם, בציטוטים מדוייקים מהתנ"ך והמקורות, והללו הביעו שביעות רצון. „חשבנו שאתם מפלגה אנטי דתית", אמר מישהו.

דורית גפן

2 דקות מקלקיליה

„מי שמסית את תושבי כפר סבא נגד מתנה השלום, זורע בהלה, כאילו בעקבות השלום יגיעו תותחי האויב אל גבעות קלקיליה, מכזב ביודעין, משום שידוע לכל כי מפ"ם מציגה כתנאי לכל הסכם שלום את פירוז הגדה כולה," אמר אתמול ח"כ יאיר צבן בביקור בכפר־סבא.
(צילום: י.פ.פ.א)

„על המשמר" תשדיר בחירות

כרזות בחירות במאה שערים, ירושלים (צילום: אליהו הראתי)

בחר את התשדיר

את מי שואלים מה

אם התקשיתם לענות על שאלת המערך „מה היה ההישג העיקרי של שמיר בתקופת שלטונו?" קיבלתם אתמול את התשובה. ההישג היחידי שלו הוא רוני מילוא, שניסה לזכות באהדת הציבור בהתחפשו לשלמה ארצי, לצורך התשדיר. ניתן היה לנבא בביטחון, שרוני מילוא לא יזכיר אף שם נוסף של הצעירים המבטיחים של תנועת החירות — הרי אין לצפות ממנו לעשות תעמולה חינם ליריביו מהדור הצעיר.

הצעיר המבטיח השני, אהוד אולמרט, חזר ושאל את פרס למה אש"ף רוצה בו כראש־ממשלה. מן הראוי היה להציג שאלה זו לאש"ף. הרי אי־אפשר להפנות לאהוד אולמרט את השאלה למה הלפרין מבנק צפון־אמריקה הסכים לתת 50 אלף דולר הלוואה ללא ריבית לאהוד אולמרט. את השאלה הזו יש להפנות להלפרין עצמו.

אולם ניתן לספק קצת חומר למחשבה לאהוד אולמרט. לפני כשנה וחצי טען ערפאת, „שניתן להבחין בין קוקה קולה לפפסי קולה אך לא ניתן להבחין בין המערך לליכוד". בינתיים הוא כנראה למד משהו. במקום סירוב טוטאלי החלו לחשוב על אמצעי המשא־ומתן ואז, מייד, גילו הבדלים. רק אולמרט לא מוכן בינתיים לגלות הבדלים בין זרם מתון לקיצוני ומעדיף, כנראה, שכל הערבים יהיו קיצוניים בלבד, ואז לא יצטרך לדבר איתם ואפשר יהיה להילחם בהם עד אין סוף, או לפחות עוד 70 שנה, כדברי מנהיגו שמיר.

על בעיה זו השיבה דווקא תוכניתה הסימפטית של מפ"ם עם תשובה משכנעת: „ככה אי־אפשר להמשיך. יש לשנות גם את הרגלי החשיבה על מנת לעצור את המלחמה הבאה באמצעות השלום".

במלחמת הגימיקים ניצח אתמול הליכוד. פרס באמת אמר ועוד אכן הצטלם פעם. אמנם ירדו מהארץ גם בתקופת המערך, גם בתקופת הליכוד, אך במיוחד בתקופת ממשלת הליכוד הלאומי. אולם לאחר החוכמולוגיה הועמדה גם השאלה הקיומית המכרעת בצורה בוטה וישירה להכרעת הבוחר: סיפוח מול חלוקה.

ההתבטאות האינטליגנטית ביותר בוויכוח זה היתה של בני (בנימין זאב) בגין. הוא אינו רורש מהערבים שום ויתור עקרוני, מכיוון שגם הוא בעצמו אינו מוכן לשום ויתור עקרוני על שלמות הארץ. בין מחזיקי גישות פונדמנטליסטיות אלה ניתן לנהל רק מלחמת נצח, בה ייקבעו רק יחסי הכוחות הנתונים. האפשרות האחרת, הפרגמטית, הקוראת לפשרה ולכיבוד הדדי, לא עולה כלל על דעתו.

מותר גם אולי להעיר לבנין הצעיר, שהוא הסתמך בצורה בלתי מדוייקת על הסכמת מצרים לתוכנית האוטונומיה. מצרים הכירה בתוכנית זו רק כשלב ביניים לחמש שנים, תמורת זה שאביו של בנימין זאב הכיר בכך, שלאחר תקופת המעבר יש לגשת לפתרון קבע במסגרת של שלום כולל. תקופת המעבר כבר עברה, אז כדאי לגשת ישר לעצם העניין.

צבי טימור

מבזקים

● שר החינוך נבון יצא אתמול נגד קיום ראיונות עם ילדים במסגרת תעמולת הבחירות.

● „התחיה" גינתה אמש האלימות נגד פרס בקרית גת, אך טענה, כי היא תוצאה של ההסתה במשדרי המערך נגד ההתנחלויות.

● דרעושה יתבע את רק"ח על הוצאת דיבה, בגלל פירסום בעיתונה כאילו נסיעתו למצרים נועדה לפגוע בהישגי האינתיפאדה.

● הסכם עודפים נחתם אתמול בין ש"ס למפלגה החדשה „דגל התורה", בראשות הרב רביץ. שתי המפלגות הדתיות נחשבות ל„אחיות", וידועות בקשרים הטובים של ראשיהן.

מקבע

מפוצצים צמיגים ב„ליכודיות"

הליכוד התלונן אתמול במשטרה על השחתת צמיגי „הליכודיות" בניקונות שונים בארץ — ביהוד, בחולון ובצפת. דובר הליכוד האשים את המערך, שבעור הוא עוסק בהשמצת הליכוד ביצירת פרובוקציות, המתכסיות את האווירה, עוסקים אנשי המערך בבריונות נגד הליכוד.

אתמול הגיעו, לטענת דובר הליכוד, תלונות של אורחים כי שמסות מכוניותיהם שעליהן היתה מדבקה של הליכוד, נופצו.

דורית גפן

חד"ש: המשטרה מתנכלת לנו

ח"כ תופיק טובי וח"כ מוחמד ותד כינסו אתמול מסיבת עתונאים בתל־אביב, שבה טענו כי המשטרה מתנכלת לפעילי חד"ש. לדבריהם, מאז הא1 בספטמבר נעצרים חברי רק"ח במגזר הערבי כמעט בכל שני לילות, בעת חלוקת חומר הסברה וכרזות. הדוברים הדגישו כי מדובר בחומר חוקי, שעבר צנזורה, ומרוב המקרים משוחררים העצורים ללא ערבות. כדוגמא הביאו מקרה של פעיל שנעצר בדבוריה באשמת כתיבת סיסמאות, ובית המשפט סרב להאריך את המעצר. לטענתם, גם בנו של ח"כ ותד, שנעצר בחשד להצתת סניף המפלגה של דראושה, הוחזק במעצר שלושה ימים בלי שייחקר, ושוחרר בסופו של דבר ללא ערבות.

ראשי חד"ש התלוננו לפני ועדת הבחירות המרכזית, ופנו גם לפני המשטרה בעניין. לדבריהם, יש בהתנכלויות אלה פגיעה בחופש התעמולה ונסיון להפחיד את התושבים הערבים. ח"כ טובי הוסיף אתמול: היום הם עושים את זה לנו, מחר הם עלולים לעשות זאת גם למפלגות השמאל האחרות.

דורית גפן

במערך ברחובות רוצים כאסח

יותר „כאסח" בפעולות ההסברה של המערך, ביקשו אתמול פעילי המערך ברחובות בארוחת צהריים עם שר המשטרה חיים ברלב. לדעת הפעילים, יש להשיב לליכוד באותו מטבע שהוא נוהג.

בהתייחסו לפרשת קונצרן כור אמר ברלב, כי זו מאותן פרשיות שעם הזמן באות על פיתרונן. ככל הנראה היה מי שהזכיר לבנק האמריקני לדרוש את החזר החובות המגיע לו דווקא עכשיו, אמר ברלב.

זהבה שוח

מיעארי: קיסר הסית לאפליה

ח"כ מיעארי התלונן במשטרה נגד מזכ"ל ההסתדרות קיסר על הסתה גזענית. בתלונה הוא מציין, כי בהופעתו של קיסר לפני עובדי מפעל „מערנות" ביבנה, שם פוטרו לאחרונה 40 עובדים ערבים, הביע קיסר שביעות רצון וציין כי המפעל עובר לעבודה עברית. בתלונה מודגש כי בדברים יש הסתה לפיטורי ערבים, וכי הדבר חמור במיוחד כאשר אומר אותם מזכ"ל ההסתדרות, שדבריו עלולים להתפרש כאישור למפעלים אחרים לפטר עובדים ערבים.

דורית גפן

מורים ערבים ודרוזים למפ"ם

כ־300 מורים ומורות ערבים ודרוזים, שהתכנסו אתמול בבני תמרה, קראו לבני עמם לתמוך במפ"ם. בכנס, שבו השתתפו ח"כ סרטני, חסין פארס, יצחק פטיש ומופראג' סלאללחה, יצאה קריאה לקידום המיגזר הערבי ולחיסול הפערים בין יהודים לערבים. כמו כן נשמעה קריאת הזדהות עם המאבק לזכויות לאומיות של ערביי השטחים, ותביעה לפתוח את בתי הספר בשטחים.

דורית גפן

„תעשיין הליכוד קיבל סיוע"

גם במערך מחפשים את שגיאות הליכוד בתשדיריו. דוברת מטה הבחירות מסרה אתמול, כי אמנון בן עמי, מנכ"ל א.ג.מ. תפן, שהסביר בתשדיר הליכוד שלשום, כי הוא בעד משק חופשי כפתרון לכלכלה הישראלית, בקש וקיבל 125 אלף שקל סיוע מקרן התנופה לצמיחה של ההסתדרות. הסיוע ניתן לו בהמלצת מועצת פועלי מעלות, גם כדי לעזור בפתרון תעסוקה לתושבי העיירה. האם הליכוד שלם לבן־עמי יותר כסף מאשר ההסתדרות נתנה למפעלו כסיוע להתרחבותו? שאלו במערך וציינו, כי מי ששם מכספו היתה ההסתדרות, שהקימה את הקרן מכספי העובדים.

דורית גפן

מאות חברים כבר תרמו ביד נדיבה למגבית החרום!
למה אתה מחכה
שלח מיד את תרומתך לוועדת המגבית – מרכז מפ"ם
ת.ד. 1777; תל־אביב 61016
תודה:
ועדת המגבית
ויקטור שם־טוב – חיים שחורי – ברוך פישמן
הפעם מפם

11.10.88

2 חיילי צה"ל נפצעו מרימונים בעזה; תושב דהיישה מת מפצעיו; 12 נפצעו בגדה

נפתחו בתיה"ס ברצועה ● כרוז נגד „חמאס" פורסם ברמאללה

כרוז ראשון של ערביי ישראל

יהודה צור

כרוז ראשון של ערביי הגליל הופץ ביום ראשון בכפר קאבול שבגליל המערבי. הכרוז שמספרו 1 מאיים על משתפי הפעולה עם מדינת ישראל וקורא לשחרורם של העצורים הערבים מבלי לפרט אם מדובר בארץ או בשטחים. הוא מסתיים במלים: „תחי האינתיפאדה", וחתום על־ידי „הוועדה העירונית העממית". בכרוז נאמר שצפויים כרוזים נוספים. דובר משטרת מרחב הגליל מסר שהמשטרה רואה בחומרה את הפצת הכרוז הראשון מסוגו בכפרים בגליל, והיא פתחה בחקירה.

עזרא אבירן, ערן טאוס, מנחם ענברי

שני חיילי צה"ל נפצעו אמש מהתפוצצות של שני רימוני יד שהושלכו זה אחר זה, ליד בית־החולים „נאצר" בעיר. השניים נפצעו באורח קל ובינוני, קיבלו טיפול על־ידי חובשים צבאיים ופונו לבית־החולים „ברזילי" באשקלון.

מהרימון הראשון נפצע החייל אבנר טקיאר באחת מרגליו ובגבו מרסיסים. מייד לאחר מכן הוטל רימון שני ממנו נפצע זאב מילר מקיבוץ החורשים. הוא נפצע קל יותר בירך רגל ימין ונשרט מרסיס בגבו.

צעיר נפגע מפלסטיק

צעיר בן 17 תושב חאן־יונס נפצע אתמול אחר־הצהריים קל בקרסולו מירייה כדור פלסטיק בעת פיזור הפגנה בעיר. הפרות סדר היו גם במחנה הפליטים „שאטי" בעזה אך בשאר המקומות ברצועה נשמר השקט. העוצר היומי הוסר מכל הרצועה.

בתי־הספר נפתחו

בתי־הספר התיכוניים נפתחו אתמול ברצועת עזה: באיזור פועלים שלושים בתי־ספר תיכוניים של המינהל האזרחי, שני בתי־ספר פרטיים ושני בתי־מדרש למורים. בכולם יחד 22 אלף תלמידים. יום הלימודים הראשון עבר אתמול בלא תקלות ובכמה בתי־ספר כבר התייצבו הורים שקיימו שמירה למנוע כניסתם של מסיתים להתפרעויות.

חיסון האוכלוסיה

מבצע חיסון אוכלוסיית רצועת עזה נגד פוליו יתחיל ביום חמישי השבוע אף־על־פי שלא נתגלו כל מקרים ברצועה. הממשל החליט לחסן את כל האוכלוסיה עד גיל 40.

מות תושב דהיישה

בבית החולים „מקאסד" שבמזרח ירושלים, נפטר אתמול נואם אבו ג'ודה בן 17, תושב דהיישה, שנפגע בראשו באורח קשה מכדור פלסטיק בעת פיזור הפרות סדר במחנה הפליטים ב־28 בספטמבר.

ממקורות צבאיים נמסר על תושב מקומי שנפצע בעת שהצבא פיזר את מסע ההלוויה שהתארגן בבוקר. ממקורות ערביים נמסר כי באיזור היו 3 פצועים בהתנגשויות בין תושבים מקומיים שהתארגנו להפגנות, לבין הצבא.

פצועים רבים בגדה

ממקורות ערביים נמסר כי בכפר „כופר עין" שליד רמאללה נפגע אדם אחד ושתי נשים נעצרו בעת עימות אלים בין הצבא לבין צעירים מיידי אבנים. המקורות מסרו גם על

כרוז נגד „חמאס"

ברמאללה פורסם אתמול כרוז של הוועדים העממיים נגד תנועת „חמאס". בכרוז נרמז כי מאחורי התנועה עומדים גורמים עויינים לפלשתינים, וכי התנועה משרתת את המשטרים הערבים הראקציוניים — רמז לירדן ולסעודיה. „חמאס" מואשמת בכרוז שהיא זורעת בלבול בשורות האינתיפאדה, ובכך משרתת את האוייב. מסגנון הכרוז ייתכן כי הוא נכתב בהשפעת המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית.

נרגמו רכבים ישראליים

זגוגיותיה של מכונית ישראלית שנסעה אתמול באיזור וואדי ג'וז במזרח ירושלים, נופצו, ושלושה מהנוסעים נפצעו. היתה זו אחת משלוש תקריות שנרשמו אתמול בירושלים. שני אוטובוסים של חברת אגד שנסעו בכביש שועפאת נרגמו באבנים ואילו מכונית משטרה הותקפה ליד בית־הספר איברהימיה.

בקבוק תבערה בוואדי ערה

בקבוק תבערה הושלך אמש על אוטובוס שנסע בוואדי ערה, והסיע 37 עובדי קרן הקיימת לישראל שהיו בדרכם לעבודה.

בקבוק התבערה ניפץ את שמשת אחד החלונות, התלקח בתוך האוטובוס וכתוצאה מכך נכווה באורח קל אחד הנוסעים. הנוסעים כיבו את הדליקה ומיהרו למסור על כך למשטרה. המשטרה עצרה 16 איש, רובם תושבי הכפרים באזור.

מטען בעפולה

תושבת עפולה שהבחינה בחפץ חשוד המונח ליד תא טלפון ציבורי בסמוך למשרדי הדואר המרכזי בעיר מנעה אסון כבד. האשה הזעיקה את השומר שפינה מיד את האזור ועוברי אורח והזעיקה את המשטרה. חבלן משטרת עפולה ניטרל את המטען שהיה במשקל 200 גרם ומחובר לסוללה ושעון.

פצוע נוסף מן הכפר בלעא, כאשר מסוק צבאי רדף אחרי צעירים בגבעות שליד הכפר, המצוי בעוצר. כן דווח ממקורות ערביים על 2 פצועים בכפר „מארמא" המצוי מדרום מערב לשכם בעת תקריות אלימות מכח צה"ל.

מקורות ערביים דיווחו גם על שלושה פצועים מהתנגשות בין כוח צה"ל שפעל בכפר „אתיל" לבין צעירים תושבי הכפר.

נפצע קשה

באתיל נפצע אתמול צעיר מקומי והוא מאושפז במצב קשה בבית־החולים תל־השומר. העוצר הוסר אתמול מן הכפר בירייה ומבית איכסא, אך נמשך במחנה הפליטים אל אמערי שליד רמאללה, בשכם ובמחנות הפליטים בלאטה ועסכר. כמו כן מצויים בעוצר הכפרים בורקא ויאטא ומחנה הפליטים דהיישה. בסגר מצויין כפר מאליק וביית רימא.

תריסר פלוגות מג"ב לפיזור הפגנות בשטחים

אבי בניהו כתבנו הצבאי

צה"ל החליט באחרונה על הקצאה של משאבי אנוש ממקורותיו להקמת תריסר פלוגות של משמר הגבול לצורך פיזור הפגנות בגדה וברצועת עזה. הקמת תריסר הפלוגות תימשך כשלוש שנים. בשנה האחרונה הוקמו שתי פלוגות כאלה ברצועת עזה לשביעות רצון צה"ל ומשטרת ישראל, שמג"ב נמצא באחריותה. כלקח מהאינתיפאדה הוחלט להרחיב את מסגרות משמר הגבול ובשנה הקרובה יפנה צה"ל מהבקו"מ מתגייסים חדשים לצורך הקמת שתי פלוגות נוספות. מקור צבאי מסר לכתבנו כי רוב המגוייסים לפלוגות אלה אינם מתנגדים להצבתם לתפקיד זה.

החשוד ברגימת מכוניתו של פרס — להסתכלות

עזרא אבירן

אבנר בוקובזה, בן 29 תושב קרית־גת, נעצר אתמול ל־15 יום לצרכי חקירה והסתכלות. בוקובזה חשוד ביידוי אבן לעבר מכוניתו של שמעון פרס וגרימת נזק לכלי הרכב. אבנר בוקובזה נלכד אתמול לפנות בוקר בעת ששב לבית הוריו, לאחר שלילה שלם חיפשו אחריו. הוא נעצר על פי עדויות עדי ראייה שטענו כי הוא זה שזרק את האבן על המכונית.

התנגד בכוח

אתמול בבוקר ניסו שוטרים להוציא את החשוד מתאו ולהביאו לבית־המשפט, אך הוא התנגד ותקף שני שוטרים. אחד מהם נזקק לטיפול רפואי בבית־החולים באשקלון. על כך הוחלט לבקש משופט השלום עודד אליגון מקרית־גת, לבוא לשמוע את בקשת המעצר ולדון בה בתחנת המשטרה.

היה מאושפז

השופט נעתר לכך והתובע המשטרתי אמר כי החשוד התנכל למכוניתו של מ"מ ראש הממשלה וזרק עליה אבן. כעת הוא מסרב למסור גירסתו, ותקף שני שוטרים. לשאלת השופט הגיב החשוד כי הוא עלול לפגוע בבטחון המדינה והוא מרצה עונש מאסר בדרך של עבודות חוץ. בעבר, לדבריו, ירה בעצמו ואינו פוחד ממוות. הוא סיפר שהיה מאושפז בשלושה בתי־חולים. השופט אליגון כתב בהחלטתו כי בלבו התעורר החשש בנוגע לאחריותו הפלילית של החשוד ועל כך ציווה לעוצרו ולאפשר לרופא פסיכיאטר לבצע בו מעקב והסתכלות.

קוף משועמם שנתפס בעדשת צלמנו שנשלח לכסות את כנס המערך באולם אוהל־שם. הקוף ישב לו על מרפסת בית ממול ופיהק (צילום: פרטוש)

מסך ראשון

שיני בנים תקהינה

הצגתו החדשה של תיאטרון ה„חאן הירושלמי", „נולדו אשמים" לא רק עוסקת בנושא חשוב ומרתק, אלא אף עשויה היטב ומשוחקת ברובה בצורה מרשימה.

פטר זיכרבסקי ריאיין כ־40 בנים שהוריהם היו נאצים, ואסף את הנאמר לספר. ג'ורג' טאבורי עיבד חומר מרתק זה למחזה, מבלי לעסוק בהמחזה. הוא הותיר את המונולוגים כמי שנרשמו ואת שיחות המראיין עם הדמויות או הדו־שיח המר בין אח ואחות, בניהם של איזה גנראל ידוע, בצורתם המקורית ללא פרשנות או עלילת מסגרת.

הבמאי האורח מרטין פריד הושיב את השחקנים ליד שולחן בצד, שהיה כמין חדר המתנה. הבימה כולה לבנה, עם רהיטים לבנים ויצרה תחושה של חדר ניתוח. התלבושות הלבנות אף הן — וכל אלה בעיצובה של עפרה צריק — הישרו אוירה של מקום רפואי, כנערך לעינינו ניתוח מכאיב של פתיחת מורסות מוסתרות של העבר, ואנליזה של סרטן ממאיר — העבר, שמנסים להסתיר או ליפות או פשוט להתעלם ממנו, במקום להתייחס אליו.

מלבד אורה מאירסון שקשה היה להבין את סיפורה, הצטיינו רוב המבצעים כל אחד בתורו ובראשם עליזה רוזן, איציק אביטל וערן בוהם בביצוע תפקידיהם. זה מופע בעל חשיבות אומנותית וחברתית כאחת, הצגה מרשימה ומעוררת מחשבות ועוד נשוב לדון בה.

עם בינקה וכל המשפחה

אנו כואבים את מותו של חברנו היקר

נורברט כרמי

הלוויה תתקיים היום, יום רביעי, 12.10.88, בשעה 15.00

ניר דוד (תל־עמל)

ידיעות סותרות על כוונת אש"ף להכריז על הקמת מדינה עצמאית

אבו־איאד: המועצה הפלשתינית תתכנס לפני הבחירות בישראל ● ההחלטה להכריז על מדינה עצמאית התקבלה פה־אחד ● מקורות בגדה: לא יוכרז על מדינה אלא על מסמך עקרונות ● יאסר עבד ראבו: המועצה תכונס ב־1 בנובמבר — יום הבחירות בישראל

אורי דרומי, מנחם ענברי, דליה שחורי (ארה"ב)

סגנו של ערפאת ב„פתח" אבו־איאד, מסר בראיון לעתון „אל־קבס" שההחלטה שהתקבלה השבוע בהנהגת אש"ף להביא בפני המועצה הלאומית הפלשתינית הצעה בדבר הקמת מדינה פלשתינית עצמאית, התקבלה בפורום זה בקונסנזוס מלא. כן הצהיר אבו־איאד שבישיבה של הנהגת אש"ף הוסכם גם על התוכנית האסטרטגית לשלב הבא. לדבריו ההחלטה בדבר הקמת ממשלה זמנית תובא לפני המועצה המרכזית של אש"ף (גוף ביניים בין הוועד הפועל למועצה הלאומית) „בזמן מתאים". אבו־איאד הדגיש בראיון שהמועצה הלאומית הפלשתינית תכונס עוד לפני הבחירות בארה"ב ובישראל.

דוחים הפניות לדחות

יצויין גם שדוברים שונים באש"ף מרבים להדגיש בימים האחרונים שלמרות פניות שנעשו אליהם על־ידי גורמים שונים ובהם על־ידי מצרים לדחות את כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית, עד אחרי הבחירות בארה"ב ובישראל, הדגישו דוברים אלה שהמועצה תכונס על פי החלטה עצמאית של אש"ף. ערפאת עצמו בא אמש לקהיר וידון בנושאים אלה עם הנשיא מובארק.

עקרונות ולא הכרזה

מקורות פלשתיניים בגדה המערבית אומרים כי אש"ף לא יכריז על מדינה פלשתינית ולא על עצמאות, אלא על מסמך עקרונות מדיניים שינחה אותו בתהליך המדיני. המסמך הזה יהיה מבוסס על נאומו של מנהיג אש"ף יאסר ערפאת בשטרסבורג. הידיעה הזאת עומדת בסתירה לידיעה ממקורות ישראליים כי אש"ף עומד להודיע על עצמאות.

עם זאת המקורות הפלשתיניים אומרים כי המועצה הלאומית הפלשתינאית תתכנס לפני הבחירות בישראל, ואתר הכינוס המועדף הוא תוניס.

כתבנו מעיר כי בהודעת ביניים שפורסמה אתמול במוסקווה על שיחות משלחת אש"ף עם המשלחת הסובייטית לא נמסר דבר על כוונה להכריז על עצמאות ולהקים ממשלה זמנית, אבל השתמע מתוך ההודעה כי ברית המועצות לוחצת על אש"ף לפרסם תכנית מדינית ברורה, הוא כנראה מסמך העקרונות שמכינים באש"ף עכשיו.

כינוס המועצה ב־1 בנובמבר

המועצה הלאומית הפלשתינית (מל"פ) תתכנס ב־1 בנובמבר, שהוא גם יום הבחירות בישראל. המועצה לא תתכנס באלג'יר, בגלל ההפגנות בעיר הבירה, אלא בטוניס או בבגדד. החלטה סופית על מקום הכינוס עדיין לא התקבלה. המושב יארך יומיים בלבד, ולא שבעה או 10 ימים כבעבר, כדי להציג אחדות ודביקות במטרה של העולם הערבי כולו. כתב ה„וושינגטון טיימס" ג'יימס דורסי, שמסר פרטים אלה אתמול, ציטט את חבר הוועד הפועל של אש"ף יאסר עבד ראבו.

דורסי כתב עוד, כי ההחלטה להכריז על מדינה פלשתינית באורח חד־צדדי התקבלה בפגישה בת שלושה ימים, שהתקיימה בטוניס בהשתתפות 15 חברי הוועד־הפועל של אש"ף, בראשות יאסר ערפאת. נכחו בפגישה גם מפקד החזית העממית לשחרור פלשתין ג'ורג' חבש, ראש החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין נאיף חוואתמה וסגן מפקד הפתח סלח חלאף. אתמול עמד להתקיים מפגש של ראשי הפתח. לדברי אנשי אש"ף רק שלושה ארגונים, הנתמכים על־ידי סוריה, התנגדו לצעדים שעליהם הוחלט והודיעו כי יחרימו את המועצה. השלושה הם המיפקדה הכללית של החזית העממית (חבש), „א־סעיקה" והפלג הפורש של הפתח. אבו־מוסה, מפקד הפלג הפורש, אמר לדורסי: „אנו מאמינים, שערפאת יתן את הקלף האחרון שבידיו, ההכרה בישראל, ולא יקבל דבר בתמורה".

„בגין מסלף תוכנית אביו"

השר ויצמן אמר אתמול בעת סיור בפתח־תקוה, כי הליכוד מטעה את הציבור ומסלף את תוכנית האוטונומיה. לדבריו בהסכמי קמפ־דיויד נאמר כי תוכנית האוטונומיה היא זמנית לקראת הסדר הקבע הכולל החזרת שטחים ומו"מ עם ירדן והפלשתינים.

דורית גמן

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר תרדים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבוגר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

בית המשפט העליון החל לדון בערעור כהנא על פסילתו

פאפו בשם כ"ך: אסור לפסול רשימה התומכת בדמוקרטיה

חנה אויש־הורביין

„טריבונל מהסכבי" — כך מכנה עו"ד אהרון פאפו, פרקליטה של סיעת כ"ך, את ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, הדנה בפסילתן של רשימות. לדבריו, אין מוסד דומה לזה באף מדינה דמוקרטית.

אבל חמשת חברי בית המשפט העליון, שהחלו אתמול אחר הצהריים לדון בערעור שהגישה הסיעה נגד ועדת הבחירות שפסלה אותה, הבהירו כי המכנה, המעמד והדרך המעולה של הוועדה נקבעו על ידי הכנסת כדרוש, ולבית המשפט העליון אין סמכות לפסול את החוק.

עו"ד פאפו כינה את התיקון לחוק הכנסת, המקנה לוועדה סמכות פסילה מנימוקים אידיאולוגים „מפלצת משפטית הפוגעת במלכת החירויות — חופש הבחירה". לדברי פאפו, מתנהלת במדינה מערכה היסטרית נגד הרב כהנא, ללא כל יחס לאיש עצמו ולסכנה הנשקפת ממנו.

מי האיש

פאפו טען, כי למרות צו בג"ץ נמנעת מכהנא האפשרות להשמיע את דעותיו בכלי התקשורת הממלכתיים, ולכן דיעותיו האמיתיות אינן ידועות בציבור והודבקה לו סטיגמה. הפרקליט הגיש לבית המשפט חלק מ־14 הספרים שכתב כהנא בעברית ובאנגלית מהם ניתן, לדבריו, ללמוד מיהו האיש. השופטים הבהירו, כי בית המשפט העליון איננו בית משפט לחוקה ומשום כך אין בסמכותו לפסול את הסעיף אלא רק לפרשו באופן שיתיישב עם שאר סעיפי חוק יסוד הכנסת ועם הצהרת העצמאות.

„אסור לפסול"

בטיעונים נגד החלטת ועדת הבחירות המרכזית של הכנסת התריע פרקליטה של כ"ך על שהוועדה לא נימקה את החלטתה. באשר לעצם ההחלטה קבע, שהיא פסולה וכי הוועדה מוסמכת על פי החוק לפסול רק סיעה שפוסלת את אופיה הדמוקרטי של מדינת היהודים. פגיעה בערך דמוקרטי זה או אחר במסגרת מדינת היהודים, כמו שלילת זכות בחירה ממיגזר מסויים של האוכלוסיה, איננה בגדר פגיעה המצדיקה לפסול את הסיעה. לדעתו, לא חייבות להיות זכויות פוליטיות שוות לערבים וליהודים. סיעת כך מבקשת לפעול בתוך הדמוקרטיה הישראלית ואיננה רוצה למוטט אותה.

השופטים השמיעו הסתייגויות מטענתו של פאפו כי ניתן לפסול רק מפלגה שמטרותיה לפגוע במירקם הדמוקרטי של המדינה, ומכוונות לנקיטת אמצעים בלתי חוקיים ואלימים. זוהי המצאה, אמר השופט משה בייסקי, אין לכך כל זכר בחוק.

● ארה"ב והפיליפינים הגיעו לכלל הסכם עקרוני בדבר פיצוי מלכלי מוגדל למאנילה, תמורת שימוש אמריקאי בבסיסים אסטרטגיים בפיליפינים — על כך נודע אתמול ממקורות ממשלתיים במאנילה.

● איסלאמאבאד — אסאראבאר, בירת מחוז קונאר, נכבשה ביום ב' בלילה בידי המורדים המוסלמיים של אפגניסטן, והיא בירת המחוז השנייה עליה השתלטו המורדים תוך שבוע אחד.

הכוכב של פעם

פעם הוא היה מצודד, גברי ומהוהר מבט, שובר הלבבות של הסרטים ההוליבודיים. אמש בא גרגורי פק לארץ, חנוט בחליפה כחולה, בלי מתיחות פנים. מחרתיים ישתתפו פק, הסופר מרטין גריי, כוכב הקולנוע הצרפתי איב מונטאן בקונצרט חגיגי של התזמורת הפילהרמונית במצדה
(כתבה: יעל ישראל; צילום: יעקב כץ)

שריד יציע למנות את פליאה אלבק לפרקליט המדינה

ולא את דורית ביניש, שבליכוד מתנגדים למינויה

יואב אביב, בצלאל עמיקם

מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, פליאה אלבק, היא המועמדת המועדפת של שר המשפטים אברהם שריד לרשת את מקומו של פרקליט המדינה היוצא, יונה בלטמן, בינואר 1989. כך נודע אתמול לכתב „על המשמר".

אם אכן הידיעה נכונה, קשה יהיה לפרקליטים בשירות המדינה לצאת נגד המינוי, שכן אלבק צמחה בתוך פרקליטות המדינה והיא נחשבת לאחת הפרקליטות הטובות והוותיקות בשירות: פליאה אלבק היא בתו של מבקר המדינה לשעבר, יצחק נבנצל, היא מתגוררת עם משפחתה ברובע היהודי במזרח ירושלים.

שר המשפטים שריד השתתף אתמול בטקס חנוכת פרקליטות מחוז חיפה. בפגישה עם עיתונאים במשרדה של פרקליטת המחוז, לילי בורישנסקי, סרב שריד לענות לשאלות הנוגעות למינויה של דורית ביניש לפרקליט המדינה. שריד ואנשי הליכוד התנגדו למינויה של ביניש, המשמשת משנה לפרקליט המדינה. הוא סירב גם לומר, אם ביניש הפסיקה את חופשת הפרישה שלה ושבה לעבודה בעקבות פנייתו אליה, ואם קבלה הבטחות כלשהן. כזכור, הוצע לביניש תפקיד של שופטת מחוזית.

המשטרה עצרה פעילי כ"ך שהפגינו ליד בית המשפט

בצלאל עמיקם

פעילים מתומכי תנועת „כך" התגודדו סמוך לכניסה הראשית לבניין בית המשפט שבמגרש הרוסים, הניפו כרזות והתנצחו עם הציבור שנאסף במקום.

גם כשהגיעו אנשי המשטרה לא נרגעו הרוחות, והשוטרים עצרו שלושה חשודים, שיואשמו בהפרעה במקום ציבורי. שניים נותרו בבית המעצר ואילו אחד העצורים שוחרר לביתו.

● במערך החליטו להקים אגף מיוחד, שיטפל בבוחרים הפנויים והפנויות בישראל. על פי הנתונים, יש בארץ כ־400 אלף פר"פ (גרושים וגרושות, אלמנים ואלמנות ומשפחות חד־הוריות). מטה המערך שיגר לבוחרים אלה מכתב אישי מאת שמעון פרס, שבו כלולות בין היתר הבטחות לעידוד בניה להשכרה בתנאים סבירים.

הלילה פגישה מכרעת בנסיון לגבש הסכם על תוספת יוקר

אבשלום קווה

צמרת ההסתדרות וראשי לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים ינסו הלילה להגיע להסכם תוספת יוקר חדש. ישיבה בנושא, שהתקיימה אתמול בבוקר הסתיימה תוך חילוקי דעות מהותיים בין הצדדים.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד הודיע אתמול, כי אם לא יושג הסכם עד מועד פירסום המדד, ביום שישי הקרוב, יוציא הנחיות לכל מקומות העבודה במשק הציבורי והפרטי לשלם תוספת יוקר על פי ההסכם הישן, כלומר מתן פיצוי של שבעים אחוזים.

בפגישה, המתוכננת להתחיל בשעה עשר בלילה בבניין הוועד הפועל, ישתתפו מטעם ההסתדרות המזכ"ל ישראל קיסר, חיים הברפלד ושני סגניו אפרים זילוני ומאיר גת. מטעם המעסיקים הפרטיים יטלו חלק בפגישה יו"ר לשכת התיאום דב לאוטמן, יו"ר ועדת העבודה דן פרופר ויו"ר המחלקה ליחסי עבודה עו"ד יוסי גטניו.

דב לאוטמן אמר בתום הפגישה אתמול, כי חילוקי הדעות בין ההסתדרות ולשכת התיאום של הארגונים הכלכליים גדולים, אולם הוא מקווה כי הלילה יישבו הפערים. על פי לאוטמן, ההסכם הישן, אשר פג בסוף חודש מרץ האחרון בטל ומבוטל, אך המעסיקים מעוניינים להגיע לאיזשהו הסדר, כדי למנוע מצב בו יפעל המשק בלי הסכם תוספת יוקר. עם זאת הטעים לאוטמן, כי מגמת המעסיקים לא להעניק תוספות שכר, שיגרמו אומנם לעלייה בשכר הריאלי אך יסכנו את המשק ויגררו פיטורים נרחבים.

הצדדים ינסו הלילה להגיע להסדר חד פעמי או להסכם רב שנתי.

ההסתדרות מוכנה לקבל את הצעת התעשיינים לעקר חצי אחוז מכל מדד, אולם היא תובעת פיצוי של תשעים אחוזים ואילו המעסיקים דבקים, לפי שעה, בשיעור של שבעים אחוזים בלבד. נוסחה אחרת מדברת על מתן תוספת יוקר פעמיים בשנה, ופיצוי של שלושים אחוזים, דבר לו מתנגדת ההסתדרות.

יו"ר סיעת חד"ש בהסתדרות, בנימין גונן, תבע אתמול בישיבת הוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי, כי ההסתדרות תכריז סכסוך עבודה אם יסרבו המעסיקים לעמוד בתנאי הסכם תוספת היוקר הישן ולשלם את פיצוי שבעים האחוזים.

פרס: כן למו"מ עם פלשתינים, לא לאש"ף לפני ששינה עמדות

בדיון בוועדת חוץ ובטחון של הכנסת קרא ח"כ גרנות להורות לרבין לשים מחסום לפיו

בצלאל עמיקם

שר החוץ שמעון פרס אמר אתמול, כי יאסר ערפאת מדבר אמנם בנציגם של הפלשתינים כולם, אך אין הוא שולט עליהם. „דבר אחד הוא להיות „מנהל הייצוג", ודבר שני הוא לכוון את התנהגותו של עם שלם".

פרס הסביר לחברי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, כי העובדה שלמנהיגים פלשתינים דוגמת נאיף חוואתמה וג'ורג' חבש יש שלוחות אישיות בשטחים, מונעת מאש"ף כל ארגון לאמץ החלטות שיחייבו את כל חבריו ופעיליו. לדעת פרס, נראה היה תחילה שהאינתיפאדה העניקה הזדמנות לאש"ף להתגבש לגוף אחד, אך הפיצול פוגע בו ואין שם קונצנזוס בנושאים מרכזיים.

בעייתו של אש"ף, גורס פרס, איננה עם ישראל אלא בתוך הארגון. פרס הדגים את המחלוקת בוויכוח הנטוש בין מחייבי הצעת חלוקת הארץ לבין שולליה. כל עוד קבוצות קיצוניות מזהירות את ערפאת, שאם יחליט בחיוב על חלוקה יעשה זאת על גופו המת — הרי שעל אש"ף להחליט גם על חלוקת העם.

שר החוץ הוסיף, כי הוסיין אמר בשעתו לפלשתינים בשטחים, שהוא יסכים להינתק מהגדה המערבית, בתנאי שהם ינתקו עצמם מהגדה המזרחית. איך ייתכן שנהר הירדן יחלק עם לשני חלקים? — תמה פרס.

סתם הברזה

בתשובה לשאלה של נציג הליכוד אוריאל לין, מה יהיה אם המועצה הלאומית הפלשתינאית תכריז על מדינה פלשתינית עצמאית, הצהיר פרס כי תהיה זאת הכרזה אחת מני רבות ותו לא. גם אם תתכנס המועצה הלאומית הפלשתינית במועד, תהיה זו הצגה שהחלטותיה הן גימיק, אמר פרס. „אם אנחנו נוקטים עמדה שלא יהיה מו"מ עם הפלשתינים כל עוד האלימות נמשכת, הווה אומר שלעולם לא יהיה מו"מ. עמדה זו משאירה את ההכרעה בידי הקיצוניים ביותר," אמר פרס. לדעתו ייתכן שאם ייפתח מו"מ האלימות לא תיפסק הלאה.

פרס מתח ביקורת על סיעות השמאל ואמר, שכל מי שמטיף לדו־שיח עם אש"ף הינו בחזקת טיפש. אלה הסבורים, כי יש לדון עם אש"ף בלי שישנה את עמדותיו הבסיסיות, מחזקים ומרגיעים לכך את ארגון הטרור הפלשתיני, באומרם שתנאיו הקיימים קבילים בישראל.

גרנות: להשתיק את רבין

אלעזר גרנות (מפ"ם), תקף בתקיפות את שר הביטחון רבין עקב דבריו שמי שמתקומם בשטחים, צריך להפגע ולהשאר עם צלקת. גרנות אמר, כי הכרזה מעין זו מעניקה יד חופשית לחיילים להתנהג בהתאם ויוצרת קונפליקט בין מחוייבותם לציית לחוק, לבין הצורך להשמע להוראות שר הביטחון. „יש להורות ליצחק רבין לשים מחסום לפיו", אמר גרנות.

לשגר גלים חיוביים

זו שיטה מהפכנית להצליח.
עזבו את ר"צ.
עזבו את פרס.
מפ"ם משדרת גלים חיוביים.

מפ"ם היא המפלגה
שכל השנה לוחמת עם הייצור,
עם העובדים,
עם האנשים הפשוטים,
זהו, משדרים גלים חיוביים.

זו השיטה!
מטה גרנות
לכולם! נפגשים ביום ו' בשעה 13.00
במועדון גן־שמואל

לחיילי קיבוץ גזית

בתאריך 14.10.88 מתקיים בקיבוץ גזית
חג הקיבוץ
המפקדים מתבקשים לשחרר את חיילינו לאירוע מנימי זה.
מזכירות קיבוץ גזית

סדרי בטחון לקויים בכניסה למעבדות לייצור נשק גרעיני בארה"ב

דלית שחורי (ארה"ב)

וושינגטון. — החשב הכללי בארה"ב, הפועל מטעם הקונגרס כמבקר המדינה, מצא כי סדרי הביטחון בשלוש המעבדות הראשיות בארה"ב לייצור נשק גרעיני מירושלים, וכי ניתנה כניסה למעבדות אלה בלי אישור בטחוני לזרים רבים, בהם אנשים שלאחר מכן התגלה כי היו סוכני ריגול. בין המדינות, שלמבקרים מהן אושרה כניסה למעבדות בלי אישור מתאים, מוזכרת גם ישראל, לצד ארצות הגוש המזרחי, סין, הודו, פקיסטן וארצות אחרות.

הדו"ח נדון אתמול בוועדה לענייני מימשל בסנאט, בראשות הסנאטור ג'ון גלן. לשאלת הסנאטור גלן את אחד העדים שהופיעו בפני הוועדה, אם יש בידיו נתונים מן הזמן האחרון — סיפר פולץ ממשרד החישוב הכללי על שני מדענים מישראל, שעשו את דרכם לארה"ב, כדי לבקר במעבדה בלוס אלאמוס, למרות שהתבקשו לא לבוא. השניים המשיכו בדרכם, הגיעו ללוס אלאמוס, התאכסנו אצל אחד המדענים, וזה הירשה להם להתחבר דרך המחשב הפרטי שלו, עם המחשב הכללי של לוס אלאמוס. פולץ מסר, כי השניים השתמשו בחומר לא מסווג.

מבקרים ישראלים

על פי ממצאי הדו"ח עומדת ישראל בראש רשימת המדינות, שמדענים מהן ביקרו במעבדות האמריקניות לייצור נשק גרעיני. בתקופה שבין ינואר '86 לספטמבר '87, ביקרו בשלוש המעבדות 57 סובייטים, 118 איש מסין, 149 מהודו ו־188 ישראלים. בסך־הכל ביקרו בתקופה זו במעבדות 6,700 איש מארצות זרות, מהם 900 איש מארצות קומוניסטיות או „רגישות".

עוד נמסר בדו"ח, כי לעתים שהו מדענים זרים במעבדות האמורות במשך שבועות. באחדים מן המקרים באו המבקרים ועזבו עוד לפני שהאישורים הבטחוניים בכלל הגיעו מהסי.איי.איי ומהאפ.בי.איי. שלוש המעבדות הראשיות שבהן מדובר הן בלוס אלאמוס וסאנדיה בניו־מקסיקו ולורנס ליוורמור בקליפורניה. שלושתן פועלות במסגרת משרד האנרגיה. שלושתן מנהלות מחקר מסווג ביותר, אך נעשה בהן מחקר גם בתחום האנרגיה הגיאותרמית והסולארית, פיסיקה והטיפול בפסולת גרעינית. הדו"ח לא קבע אם נגרם נזק כתוצאה מהביקורים הבלתי מבוקרים.

המשכים

נציגי כור יציעו

(המשך מעמוד ראשון)

הגיעו מנכ"ל „כור", בני גאון, יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים, איתן ברגלס ועו"ד רם כספי, המייצג את „כור" בתביעה שהגיש „באנקרס טראסט". נודע, כי מנכ"ל בנק הפועלים, עמירם סיוון, הוזעק לפגישה מביקור שהוא עורך עתה בארגנטינה, והיה אמור להגיע אמש לניו־יורק.

יציעו להצטרף לקונסרציום

הנציגים הישראלים אמורים להציע למנהלי „באנקרס טראסט" להצטרף לקונסרציום של הבנקים הישראלים שהוקם בשבוע שעבר, כחלק ממערך הפיקוח על תהליכי ההבראה שמבוצעים ב„כור". הנציגים הישראלים גם אמורים לדווח על תוצאות השיחות שנערכו בין ראשי המשק בארץ, שבהן הוצע כי הממשלה תעביר ל„כור" 50 מיליון דולר תמורת שטר הון. בפגישה אמורים הצדדים לדון גם בטיפול מחודש במבנה הבטחונות של „כור".

קיסר: אמון מלא

„הנהלת קונצרן כור זוכה למלוא האמון בהנהגת ההסתדרות וחברת־העובדים וקיים אצלנו גיבוי עם כיסוי מהימן ליכולתה וכושרה של ההנהלה והמנכ"ל בני גאון, להתגבר על הקשיים שפקדו את המערכת של כור בעקבות הבקשה של הבנק האמריקני לפרק את הקונצרן ללא הצדקה עניינית וכלכלית כאחד," אמר אמש מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, בחוג־בית שהתקיים אתמול בנס־ציונה.

קיסר הוסיף ואמר, שאין להעלות על הדעת בקשת פירוק והפעלת מפרק חיצוני לקונצרן, שמחזור תיפעולו ושווי נכסיו הריאליים כה גדולים, בשל חוב של 20 מיליון דולר. „אני סמוך ובטוח שהנהלת הקונצרן תמצא בהקדם את הדרך הנאותה להיחלצות מהמשבר הזה" — הבטיח קיסר.

במצפה רמון מכינים דירה לפולארדים, אם ישוחררו

אילת מזור

האפשרות שיונתן ואן פולארד ישוחררו בקרוב בעיסקה בה מעורבים מספר מרגלים, דרבנה את המועצה המקומית מצפה־רמון להכין לשניים דירות מגורים אצלם.

כאשר ביקרה אחותו של ג'ונתן פולארד, קארול, בארץ לפני כשנה, הודיעה לראש המועצה שמואל כהן כי אחיה וגיסתה מבקשים לבנות את ביתם בעיירה, בה הירבו לבלות בעבר. מלשכתו של שמואל כהן נמסר, כי המועצה תכשיר לזוג דירה בישוב אם זה יהיה מבוקשם.

מיטראן יבקר בחודש הבא בבריה"מ

סי"צ, רויטר

פאריס.— נשיא צרפת פרנסואה מיטראן יבקר לקראת סוף נובמבר בבריה"מ, ואילו מנהיג הקרמלין, מיכאיל גורבצ'וב יבקר בצרפת במחצית הראשונה של 1989, על כך נמסר בהודעה רשמית שפורסמה אתמול מטעם לשכת נשיא צרפת.

בהודעה נאמר כי נשיא צרפת „ינהל במוסקווה שיחות עם מיכאיל גורבצ'וב, ויצפה בבייקונור בשיגור חללית מאויישת, טיסה שבה ישתתף לראשונה אסטרונאוט צרפתי, ז'אן לו קרטיין".

ההודעה נמסרה ביום שבו הגיע לצרפת שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארנדזה.

שנתיים וחצי אחרי המפולת — 2 ראשי בנקים לדין

איינהורן נעצר בחשד למרמה; מאיר חשוד בהסכם עם ברוקר

מי שהיה מס' 2 בבל"ל שוחרר בערבות, לאחר שנעצר בחקירה שנפתחה לפי הוראת חריש ● מי שהיה מנהל בנק המזרחי חשוד שגרם לבנק נזק של 8 מיליון דולר

זהבה מוזס, עתי"ם

מנכ"ל בנק לאומי לשעבר, מרדכי איינהורן (58), נעצר שלשום על ידי היחידה לחקירות הונאה במשטרת ישראל בחשד שעבר על חוקי רשות ניירות הערך, פקודת הבנקאות, וביצע מרמה והפרת אמונים.

מרדכי איינהורן

סגן נשיא בית משפט השלום בתל אביב, השופט חיים אילת, הורה לשחרר את איינהורן בערבות עצמית וצד ג' על סך 500 אלף שקל, אסר על יציאתו מהארץ, הורה לו להפקיד את דרכונו במשטרה והזהיר כי אסור לו לבוא במגע ישיר או עקיף עם גורמים בנקאיים הנוגעים לחקירה.

על־פי הבקשה למעצר חשוד מרדכי איינהורן כי ביצע עבירות בכך שיחד עם ארנסט יפת נתן ייעוץ לקוי ללקוחות הבנק לרכוש מניות של הבנק, והסתיר את פעילות ויסות המניות מהציבור. נציג המשטרה, פקד משה פישמן, ציין בבקשה כי חקירת המשטרה בעיצומה וכבר בשלב זה יש בידי המשטרה ראיות לכאורה שנעברו עבירות. הוא לא התנגד לשחרורו של איינהורן בערבות.

היחידה לחקירות הונאה מנהלת זה כמה ימים חקירה נמרצת של ויסות המניות הבנקאיות לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, הורה למשטרה לפתוח בחקירה. וכך, שנתיים וחצי לאחר פרסום דו"ח בייסקי, שהמליץ לפטר את ראשי הבנקים, נעצר ושוחרר בערבות מי שהיה מספר 2 בבל"ל בתקופת ויסות המניות.

מאיר: לא נתתי סוכריה

בבית המשפט המחוזי בתל אביב החל אתמול שלב ההוכחות במשפטו של אהרן מאיר (65), לשעבר מנהל בנק המזרחי המאוחד, המואשם בעבירות של הפרת אמונים ועבירות מנהלים ועובדים בתאגיד.

אהרן מאיר, אלי אונגר, המשנה למנכ"ל וירח ניסן סגן המנכ"ל הואשמו במקור בשורה של עבירות מרמה והפרת אמונים, רישום כוזב במסמכי תאגיד, ניהול בלתי תקין של עסקי בנק, עבירות לגבי רישומים בספרי הבנק ואי הגשת דוחות מיידיים לרשות.

אונגר וניסן זוכו מכל אשמה, ואילו את מאיר פטר בית המשפט מלהשיב על עבירות המרמה ורישום כוזב בתאגיד, וחייבו להשיב על

אהרן מאיר

ההאשמה בהפרת אמונים ועבירות מנהלים בתאגיד.

לפי האישום, בין הנאשם לבין משה לביא, שהיה בעבר עובד הבנק, התפתחו במשך השנים יחסים מיוחדים. לביא ניהל חברת יועצים להשקעות וניהול תיקים, ורכש עבור לקוחותיו מניות בנק המזרחי בשווי כולל של 8 מיליון דולר.

בינואר '83 בעקבות זעזועים בבורסה, התמוטטו מניות של חברות רבות ולביא חשש שלמפולת זו תהיה השפעה גם על שערי המניות הבנקאיות. לכן מכר את כל מניות המזרחי.

לנאשם התברר, כי יתרות הזכות בחשבונות הלקוחות של משה לביא בבנק מזרחי גבוהות, והוא הזעיק את לביא למשרדו והבטיח, כי אם יחזור וירכוש לתיקי לקוחותיו את מניות בנק המזרחי, ירכוש ממנו הבנק בכל מועד שירצה את כל כמות המניות שיבקש למכור, לפי שער המניות של היום הקודם, שבו נסחרו בבורסה.

לביא השתכנע, וחזר ורכש את המניות. לטענת התביעה, העיסקה בין הנאשם ללביא היתה מסוכנת לעסקי הבנק, פגעה בניהולו התקין, לא דווחה למנהלי הבנק, והיתה בגדר הפרת אמונים.

בכתב האישום נאמר, כי הנאשם הורה לאחר מפולת המניות הבנקאיות, באוקטובר 83, לרכוש את המניות של משה לביא בשער של יום המפולת, ה־6 באוקטובר, מימון רכישת המניות בהיקף של כ־3 מיליון דולר נעשה באמצעות חשבון ע"ש של חברת "שירותי ציור", אשר היה בגירעון של כ־15 מיליון דולר. בגלל הרכישה, תפח הגרעון ב־3 מיליון דולר נוספים.

התביעה מאשימה את אהרן מאיר, כי במימוש הבטחתו ללביא גרם לבנק נזק ניכר ולא הודיע למנהלי הבנק על מימוש העיסקה.

בעדותו בבית המשפט טען מאיר, כי ההבטחה שנתן ללביא התבססה על המדיניות שהיתה אז, להמשך בויסות. המשך מדיניות הויסות היה ידוע בכל הבנקים, ונעשה בידיעת האוצר.

מאיר טען, כי העובדה שלביא לא הגדיל את החזקות שלו במניות לקוחותיו, "מוכיחה שלא ניתנה לו סוכריה מיוחדת". לדבריו, כשנתן ללביא את ההבטחה שקל את תוצאותיה מול הסכנה הצפויה למניות אם לביא ימכור את המניות. "השיקול היחידי שעמד לנגד עיני היה טובת הבנק. לדעתי, לא היה כלל צורך לדווח ולא חשבתי שעלי לדווח", אמר.

לטענתו, לא הסתיר דבר מדירקטוריון הבנק, ואותה עיסקה שביצע עם לביא היה מוכן לעשות עם כל אחר אחר, במצב דומה.

חריש פעל לפי הנחיית בייסקי לבדוק חשד לעבירות

חנה אישדורביין

ועדת החקירה לוויסות מניות הבנקים (ועדת בייסקי) שהת־מנתה בעקבות התמוטטות הבורסה באוקטובר 1983, התייחסה בדו"ח שלה מאפריל 1986 לפעילותם ולאחריותם של הבנקים ומנהליהם לפעולות ויסות המניות. בעקבות הדו"ח, התחילה המשטרה בחקירה ממושכת על הנושא, ומעצרו של איינהורן הוא תוצאתה הראשונה של החקירה.

בהסברה למהותה של מניפולציה אסורה, אומרת הוועדה: „אנו סבורים, כי בגדר סעיף 54 (א) (2) לחוק ניירות הערך, תיכלל גם המניפולציה הטיפוסית, היינו קנייה של נייר ערך במטרה לגרום לעליית מחירו, ויחד עם זאת להשפיע על הציבור שיצטרף לקוני נייר הערך ובכך יתרום לעלייה נוספת במחיר. ההשפעה על הציבור יכולה להיעשות בדרכים שונות ומגוונות, הכוללות פעילות בנייר הערך היוצרת רושם של התעניינות רבה מצד ציבור רחב וכן הפצת שמועות המבקשות להצביע על סיכוי לעליות מחיר נוספות..." כמו כן, מסבירה הוועדה, גם מתן ייעוץ מטעה בקנה מידה רחב כדי להמריץ קניית נייר ערך הוא עבירה על החוק.

לגבי פעילותם של הבנקים, אומרת הוועדה: „לעיצומו של עניין, כללה כוונה פעילות הבנקים את הסממנים המרכזיים של מניפולציה, היינו, רכישת מניות במגמה להשפיע על מחירן ולגרום לציבור להצטרף לגל הקונים, הן לאור התשואה על המניות בבורסה והן באמצעות מערכת שכנוע שהסתמכה על התשואה בעבר ויצרה ציפיות להמשך תשואה גבוהה בעתיד".

הוועדה העדיפה שלא לקבוע במפורש אם היו מעשיהם של מנהלי הבנקים עבירות פליליות, מפני שלא ראתה את הדו"ח שלה כמסגרת המתאימה לקביעה כזאת. היא הסבה את תשומת לבם של הגורמים הממונים על החוק במדינה, שעליהם להשלים את מלאכתה. בסיכום הדו"ח נאמר: „בפרקים שונים של דו"ח זה, הובאו פרטים אודות מעשים שעשו הבנקים או נושאי תפקידים בבנקים, שיש בהם לכאורה עבירה על החוק... נראה לנו שראוי יהיה, שהיועץ המשפטי לממשלה יבחן את אותן עובדות הכלולות בדו"ח שיש בהן כדי להצביע לכאורה על הפרת החוק על ידי בודדים או על ידי תאגידים, ויחליט אם יש לנקוט בנושא זה בצעדים מתאימים".

ממצאיה של הוועדה כשלעצמם אינם ראיה בפני בית המשפט, ועל התביעה יהיה להוכיח מחדש, בדרך המקובלת, את כל מרכיבי העבירות.

הוועידה השלישית של עובדי הטקסטיל — בצל ההתמוטטויות

אבשלום קווה

במעמד מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר וראש עיריית ירושלים טדי קולק, תיפתח הערב בבירה הוועידה השלישית של הסתדרות עובדי הטקסטיל. הוועידה מתקיימת בצל חשש להתמוטטות מפעלים בענף. מנכ"ל כלל, אהרון דוברת, נפגש לפני מספר ימים עם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד והציג בפניו חזות קודרת לגבי שורה של מפעלים, בעיקר בענף הטכסטיל, אם לא ייעשו צעדים מונעים בתחום שער החליפין.

בוועידה משתתפים 351 צירים המייצגים שלוש סיעות: מערך, דתיים וחו"ש. הוועידה תימשך יומיים ובסיומה יבחרו המוסדות החדשים: מזכירות ומרכז. המזכ"לית הנוכחית אמירה אנדריאנוב תיבחר לתקופת כהונה נוספת. בהסתדרות זו לא התקיימו בחירות פנימיות והסיעות השונות הגיעו לרשימה מוסכמת.

מגמה מעורבת במניות

גלגלי הבורסה

כתב „על המשמר"

בשוק המניות נבלמו אתמול ירידות השערים, וברוב ענפי השוק היתה מגמה מעורבת עם תנודות שערים מתונות. מחזור העסקות קטן אתמול במקצת, והסתכם בכ־6.8 מיליון שקל. במהלך המסחר ירדו 127 מניות, לעומתן עלו 111 ו־197 מניות נוספות נסחרו ללא שינוי בשער.

באפיקים הסולידיים היתה בדרך כלל יציבות עם תנודות קלות במניות ההסדר הבנקאיות, שנסחרו במחזור של כ־6.6 מיליון שקל. בשוק אגרות החוב נרשמה מגמה מעורבת של תנודות שערים מתונות ברוב הסוגים.

בשוק המניות נרשם אתמול שיפור לאחר היצעים גדולים וירידות שערים ביום המסחר הקודם. פעילותן החיובית של קופות הגמל הבנקאיות, שתמכו בשוק ביומיים האחרונים, עודדה במקצת את הסוחרים ומנהלי התיקים, והם חזרו לרכוש מניות.

בין המניות הנסחרות במסחר רגיל בלטו אתמול ביקושים גדולים למניות פרוטארום שעלו ב־6.6 אחוזים.

הטור השבועי

ישיבת המרכז – חברי המרכז מוזמנים לישיבה שתתקיים ביום ראשון 16 באוקטובר ש.ז. בשעה 9.30 בבקר באולם הישיבות קומה 7 בבית הוועד הפועל. על סדר היום – 1. הסתדרות הגימלאים פעולותיה ויעדיה. 2. הגימלאים במערכת הבחירות.

בסניפים –

מועצה איזורית הגלבוע – נפתלי מאירי מודיע לנו כי הוחלט על הקמת עמותה לקשיש וביחד עם נוע גפני ותמר אחוביה מכינים תכנית עבודה. נפתח המסלול הראשון של לימודים בעזרת הסתדרות הגימלאים ובהדרכת גרשון שיינמן. יתחילו המפגשים למקהלת הוותיקים בניצוח אורה פיין מעין חרוד איחוד.

תל־אביב –

ב־28 בספטמבר ש.ז. נערכה ישיבת המועצה המורחבת של ותיקי התנועה בהשתתפות מאות חברים. נשאו דברים הח"ח י. משל, א. סגל, ל. מנחם.

ב־4 באוקטובר ש.ז. התקיים כנס של נציגי הארגונים והקרנות בת"א נשאו דברים הח"ח ת. מאירי וא. סריג.

ב־28, וב־27 בספטמבר ש.ז. חולק שי לקשישים חולים בבית חולים איכילוב בהדסה חלקו את השי ת. מאירי, לולי מנחם וא. סגל. המאושפזים ובני משפחתם הביעו קורת רוח מפעולה זאת.

רחובות –

ביום ראשון 9 באוקטובר ש.ז. התקיימה מסיבה לפתיחת שנת הלימודים במועדון שפרינצק פתח והנחה יצחק בן־ארי יו"ר הסניף ורכז המכללה. ברכו יעקב כהן יו"ר מחוז יהודה אליהו ריקי יו"ר הסתדרות הגימלאים, את הרצאת הפתיחה נשא ד"ר גבוביץ.

חיפה –

קרית־מוצקין – ב־28 בספטמבר ש.ז. התקיימה ישיבת מועצה מורחבת של ותיקי התנועה בהשתתפות שמחה מילר, ראש העיריה, מרדכי זילברשטיין יו"ר הוותיקים עמרם גינץ מזכיר הסניף. הנחה שרגא ינון.

כנס ותיקי התנועה במחוז חיפה התקיים ב־5 באוקטובר ש.ז. בהשתתפות דב גורפינקל ירוחם משל, אליהו ריזה, יוסף בלשטיין, מרדכי זילברשטיין, הדוברים קראו להתאחד לקראת הבחירות והביעו התנגדות לרשימה העצמאית הקיקיונית.

גבעתיים –

מזכירות הסניף מודיעה בצער על מותו הפתאומי של החבר רפאל פלס חבר המזכירות ופעיל לטובת ציבור הגימלאים. משתתפים בצער המשפחה. יהי זכרו ברוך.

יום עיון של פעילי הגימלאים מהמגזר הערבי והדרוזי בגדרה הגליל – התקיים ביום חמישי 6 באוקטובר ש.ז. בבית קפה בנהריה. באו מכבית ג'אן, רמה, סזור, ג'וליס, אבו־סנאן, פקיעין, כפר סמיע, קסרא, חורפש, חופסתא. פתח החבר שמואל ציפאר מזכיר השילוב האזורי בגליל המערבי. הנחה הח' חמד פיאד רכז הגימלאים. ברכו דוד עזרא, דוד קורן, אריק גורן, נגיב סעב.

הח' סלאח טריף ראש מועצת ג'וליס ומועמד לכנסת הרצה על בעיות אקטואליות. הח' צמח שושן הרצה על בעיות השלום במדינה ובאיזור. רבים השתתפו בויכוח ושאלו שאלות את המרצים. המשתתפים איחלו לח' טריף הצלחה לבחירתו לכנסת.

האוניברסיטה הפתוחה –

ההרשמה נמשכת, אפשר גם להרשם במשרדי מרכז הסתדרות הגימלאים קומה ד' חדר 410 הלימודים יתחילו ב־23.10.88.

היום יבוטל המשטר הצבאי באלג'יריה: 450 נהרגו במרי

סי"צ

אלג'יר — המשטר הצבאי שהוטל על אלג'יריה עקב מהומות הדמים יבוטל היום בבוקר, החל מהשעה 6.00 על פי שעון מקומי, על כך נמסר אמש מלשכת הנשיאות בבירה.

במהומות השבוע האחרון נהרגו יותר מ־450 בני־אדם, ועוד רבים אחרים נפצעו, עם כי אין עדיין מספרים מדוייקים. פרטים אלה נמסרו מבתי־החולים בערים השונים ועל־ידי עדי ראייה.

אתמול בבוקר שרר שקט ברחובות הערים הגדולות, יום לאחר נאומו של הנשיא שאדלי בנג'דיד שהבטיח לבצע בקרוב רפורמות פוליטיות נרחבות. חבר הממשלה מסר אתמול, כי הרפורמות יתבצעו לאחר משאל עם.

בין הנפגעים במרי השבוע האחרון, גם אנשי כוחות הביטחון, שכן חלק מהמפגינים היו חמושים באקדחים, אותם בזזו מתחנות משטרה באלג'יר ובערים אחרות.

בדלנים סיקים רצחו איש מפלגת הקונגרס בפאנג'אב

רויטר, סי"צ

ניו־דלהי — אחד ממנהיגי מפלגת הקונגרס שבראשה עומד ראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי, נהרג אתמול על ידי בדלנים סיקים, על כך מסרה סוכנות הידיעות ההודית. באגוואן ראס, אחד מסגני הנשיא של מפלגת השלטון בפאנג'אב נרצח בחבל פארידקוט יחד עם שומרי ראשו בשעות אחר־הצהריים. בדלנים סיקים הרגו גם שני הינדים וסיקי בלילה האחרון. הסיקים תובעים הקמת מדינת חאליסטאן בפאנג'אב, לאורך הגבול עם פאקיסטאן.

צרפת: לבטל חסינותו של להפאן בפרלמנט האירופי

סי"צ

שטרסבורג. — ממשלת צרפת הגישה לפרלמנט האירופי בשטרסבורג בקשה רשמית לביטול חסינותו הפרלמנטרית של הציר הימני־הקיצוני ז'אן מרי להפאן. בקשת צרפת לביטול חסינותו של לה פאן תידון ככל הנראה ב־14 בנובמבר בפרלמנט האירופי.

עד כה נאות הפרלמנט האירופי להסיר את חסינותם של צירים אשר נגדם הועלו האשמות פליליות, אך דחה כל בקשה לביטול חסינות עקב האשמות בעלות אופי פוליטי.

למה שגם למדינות ערב לא יהיה לוויין בחלל?

אורי הורוביץ

יועצו המדיני של ערפאת האני אל־חאסן, המבקר עתה בקאהיר, קרא לראשי מדינות ערב לעשות מאמץ ולשלוח אף הן לוויין לחלל כפי שעשתה ישראל. לדברי האני אל־חאסן, במצרים קיימת היכולת הטכנית והאנשים המקצועיים לעשות כן, ועל מדינות ערב להעביר למצרים את הכסף על מנת שתוכל לעמוד במאמץ זה.

בנק בינלאומי למסחר מואשם בהלבנת מליונים מרווחי סמים

רויטר

טאמפה, פלורידה. — „בנק אוף קרדיט אנד קומרס אינטרנשיונל", העוסק בעיקר בעסקות בינלאומיות, שמושבו בלוכסמבורג, הואשם על־ידי חבר מושבעים פדרלי בארה"ב, כי נטל חלק ברשת בינלאומית להלבנת רווחים מסמים, — מסרו אתמול שלטונות המכס בארה"ב.

„זו הפעם הראשונה שהוגש כתב אישום נגד מוסד פיננסי בינלאומי כולל עובדיו הבכירים בפרשת הלבנת כספים", נאמר בהודעה שפירסם מנהל שירותי המכס האמריקני.

דוברי המכס אמרו, כי החשודים הלבינו יותר מ־32 מיליון דולר, רווחים של רשת הסמים הקולומביאנית הגדולה „מדלין", אשר סבורים כי היא אחראית ל־80 אחוז של הקוקאין המוברח לארה"ב. לפחות 14 מיליון דולר הולבנו בסניפי הבנק בכ־70 מדינות.

כתב האישום הוגש בעקבות חקירה בת שנתיים, שבמהלכה הסתננו סוכני חרש אמריקאים לרשת הלבנת הכספים. בחקירה מילאו תפקידי־מפתח גם נציגים בכירים של משטרות הסמים בבריטניה ובצרפת. זוהי הפרשה הגדולה ביותר של הלבנת כספים בקורות המכס האמריקני.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 11.10.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.59	1.66	1.6179	1.6380	1.6307
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8752	0.8862	0.8814
לירה שטרלינג	1	2.73	2.86	2.7830	2.8178	2.8011
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2563	0.2595	0.2586
ין יפני	100	1.21	1.27	1.2359	1.2514	1.2439
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7749	0.7846	0.7818
פרנק שווייצרי	1	1.01	1.06	1.0304	1.0432	1.0395
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2554	0.2586	0.2571
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2366	0.2396	0.2383
כתר דני	1	0.22	0.24	0.2272	0.2301	0.2290
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3709	0.3755	0.3739
דולר קנדי	1	1.32	1.38	1.3404	1.3571	1.3510
דולר אוסטרלי	1	1.25	1.35	1.3000	1.3163	1.3115
ראנד דר' אפריקני	1	0.39	0.54	0.6523	0.6604	0.6577
פרנק בלגי	10			0.4171	0.4223	0.4204
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.28	1.2437	1.2592	1.2533
לירה איטלקית	1,000	1.15	1.22	1.1745	1.1891	1.1825

ממשלת צ'כיה התפטרה; אכזבה לתומכי הרפורמות נוסח גורבאצ'וב

בקרוב שינויים נוספים בהנהגה ● דיפלומטים מערביים: אין סיכוי לשיפור הכלכלה הנחשלת

איי.פי., רויטר, סי"צ

פראג.— 20 חברי ממשלת צ'כוסלובקיה התפטרו אתמול, יום לאחר התפטרותו של ראש הממשלה סטרוגאל, שכיהן בתפקידו 18 שנים.

מנהיג המפלגה, מילוש יאקש, מסר ביום השני למושב הוועד המרכזי, כי יחולו בקרוב שינויים נוספים בהנהגה השולטת במדינה מ־68', תקופת דיכוי „האביב של פראג".

השינויים בהרכב ההנהגה מבט־אים ככל הנראה את החלטת ראשי המפלגה שלא לבצע רפורמות פוליטיות וכלכליות מרחיקות לכת נוסח ברית־המועצות. פרישתו של סטרוגאל, ראש הממשלה שתקופת כהונתו היתה הארוכה ביותר בתולדות צ'כיה, היתה מהלומה קשה לאלה שקיוו לביצוע הרפורמות.

דיפלומטים מערביים מעריכים, כי הופעתם של אישים חדשים בצמרת השלטון, לא תביא לשינוי בכלכלה הנחשלת של צ'כיה, ואף לא להקלת מדיניות היד הנוקשה שנוקטים השלטון נגד מתנגדים פוליטיים. 10,000 צ'כים הפגינו באוגוסט שעבר בפראג וקראו לדמוקרטיה ולרפורמות פוליטיות.

ההנהגה סמכה אמנם ידיה על הרפורמות של גורבאצ'וב, אך כמעט לא עשתה עד כה דבר ליישמן בצ'כיה.

כומר מאירלנד הפריע לנאומו של האפיפיור בפרלמנט וסולק מהאולם

הכומר מחה על הזמנת האפיפיור ● הפרלמנט יאשר כנראה היום ההסכמים עם ישראל

דפנה ורדי (בריטניה), רויטר, סי"צ

שטרסבורג.— מנהיג הפרו־טסטנטים מצפון אירלנד, הכו־מר איאן פייסלי, גורש אתמול מהפרלמנט האירופי, לאחר שהפריע לנאום האפיפיור יוחנן פאולוס השני. הוא ביקש למ־חות נגד הזמנת האפיפיור לנ־אום מעל במת הפרלמנט האירופי.

פייסלי חבר בפרלמנט שבו 518 צירים, קם על רגליו והחל לצעוק מיד לאחר שהאפיפיור פתח בנאומו. הוא הוזהר פעמיים על ידי לורד הנרי פלאמה יו"ר בית הנבחרים, אך לאחר שהמשיך להפריע, נצטווה לעזוב את המקום.

הכומר הפרוטסטנטי השמיע בין השאר התקפה חריפה על האפיפיור ואמר: „אינני מאמין כי הוא (האפיפיור) אינו טועה לעולם, אינני מאמין שהוא הנציג היחיד של ישו הנוצרי, אינני מאמין כי הוא מוסמך למחול על חטאים".

פייסלי החזיק כרזה כתובה באותיות שחורות על נייר אדום, בה נאמר: „יוחנן פאולוס — אנטי־כריסט".

בעת ההתפרצות בת 45 השניות של פייסלי, ניצב האפיפיור כשהוא נראה משועשע. חברי פרלמנט אח־רים שישבו בקרבת פייסלי, השליכו לעברו ניירות שהיו על שולחנו־תיהם.

ההסכמים עם ישראל

הפרלמנט האירופי אמור לאשר היום שלושה פרוטוקולים מסחריים ופיננסיים שנחתמו בין הקהיליה האירופית לישראל, ב־87', ואשר אישורם התעכב למעלה משנה, בשל לחץ שהופעל על ישראל, לאפשר יצוא תוצרת חקלאית מהשטחים ישירות לאירופה. בימים האחרונים הושג הסכם המאפשר לתושבי השטחים לייצא תוצרתם ללא תיווך ישראל, ויש להניח כי ההסכמים יאושרו עתה.

למען האיזון עיכב הפרלמנט גם את ההצבעה לאישור שלושה פרוטוקולים טכניים שנחתמו בין הקהילה האירופית לבין סוריה. לפי התוכנית יאושרו גם הסכמים אלה. שני הגושים העיקריים בבית הנבחרים, הסוציאליסטים והדמוק־רטים־נוצרים וכן הקבוצה הליברלית הודיעו על כוונתם לתמוך באישור ההסכמים.

אחד מחברי הפרלמנט האירופי בשטרסבורג (מימין), משליך ניירות לעבר הכומר הפרוטסטנטי מצפון אירלנד שמחה על נאום האפיפיור (תצלום: איי.פי.)

אנשי הימין עורקים ממחנה פינושה

רויטר, סי"צ

סנטיאגו — בעלי הברית האידיאולוגיים של הגנרל אוגוסטו פינושה, אנשי הימין בצ'ילה, נוטים עתה לנטוש אותו לאחר שנחל תבוסה דרמטית במשאל העם שנערך ביוזמתו.

הראשון במחנה הימין שפנה לו עורף היה אנדרס אלאמנד, המזכיר הכללי של מפלגת ההתחדשות הלאומית, המייצגת את העילית של בעלי הקרקעות וחלק גדול מקהיליית אנשי העסקים.

אלאמנד, הנחשב כוכב עולה בזירה המדינית, הטיל את האחריות של התבוסה בקלפיות על הגנרל פינושה, ודחה את הרעיון לשינוי חוקה, שיאפשר לפינושה להיות מועמד בבחירות חופשיות.

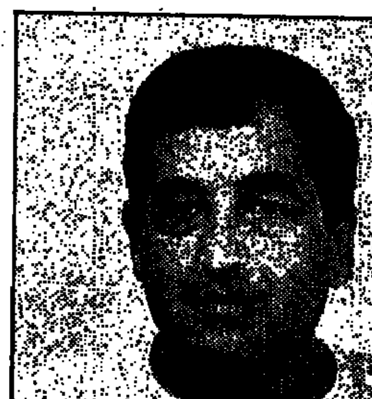

המציאות הישראלית מציבה בפנינו שורה של בעיות השלובות ומסובכות זו בזו, ודומה שמפם היא המפלגה היחידה המציעה דרך לפתור את כולן בעת ובעונה אחת.

כל קול למפם הוא קול נטון למאבק על השלום, למאבק למען שמירה על זכויות העובדים ופרנסתם, למען אופיה החלוצי־ציוני של מדינת ישראל ולמען אופיה היהודי אך החופשי.

"אני תומך במפם כי רק מפם מציעה דרך לפתור את כל הבעיות שמציבה בפנינו המציאות הישראלית"

חיים באר, סופר

אתם

אזרחים תומכי מפם

אזרחים תומכי מפם, ת.ד. 7771, תל אביב 61016, טל: 03-210-153

על היום
12.10.88

מפם צוברת נקודות

היא נשארה כפי שהיתה: מפלגה אידיאולוגית עם מסר מורכב, לא מועדת לנצחונות קלים ומהירים

אריה פלגי

עד כמה שניתן להתרשם, מפ"ם צוברת נקודות. צבירת־נקודות היא דימוי חיובי, המעורר תחושה של התקדמות. אבל לא ברור כיצד הוא ימומר לחשבון הקולות. ברור, שיש קשר בין נקודה נצברת לבין קול בקלפי. לא ברור מהו שער החליפין. נקודה, לצורך זה, פירושה: הפרת משפט קדום, גילוי עניין, רכישת אהדה. מכל האלמנטים האלה מורגש משהו. רק הקלפיות יוכיחו האם הם הספיקו להוליד ילוד חדש, בריא וחייכן.

עוד לפני שנחשוף את מקורות ההתרשמות החיובית, נזכיר שמדובר במפלגה ותיקה־חדשה. מפלגה ותיקה נהנית, לפחות בעיני תומכיה, מנכסיה ההיסטוריים. מפלגה חדשה תולה תקוות בתנופתה. מפלגה דרגילית, ותיקה־חדשה, שלא הופיעה זה עשרים שנה באופן עצמאי ומזנקת לפתע על דיגלה — זכר נכסיה עלול להכביד עליה והתחדשותה חשודה. מפ"ם יצאה למערכת הבחירות הזאת גם עם המשאות האלה. בספורט קוראים לזה — הורדת נקודות עוד לפני פתיחת הליגה.

ובכל זאת, נאספים רשמים טובים. לפני מנייתם, עוד כמה סייגים: רשמים אלה עלולים להיות מוטעים, כי הכותב, למרות מאמציו הכנים להיות עיתונאי אובייקטיבי, אינו בלתי־משוחד. ייתכן גם, שהרשמים הם כאלה, שמפ"ם על אף עמדותיה הייחודיות, השמאליות לא היתה, עד עתה, יעד להתקפה מצד כלשהו. אי־התקפה עליה עשוי לנבוע גם מאי־יראתה כמתחרה רצינית, כלומר, מתוך זלזול בה (הערכה פסימית), וגם מתוך הקושי להתווכח עם עמדותיה הנכונות ועם הופעתה התרבותית (הערכה אופטימית).

איך שלא יהיה, יש התרשמות של צבירת נקודות. הרושם הזה מתקבל בשיחות עם אנשים, באמצעות עיתונות טובה בה מפ"ם זוכה, מתגובות על תשדיריה בטלוויזיה. דוקא: תשדירים אלה הם אינם פניה המאופרות, כלומר משופרות קוסמטית, אלא מוגשים כסרטים ביקור פשוט ואמין. גם מודעותיה בעיתונות מציגות אותה באופן נכון ונאמן. כל אלה יחד — על אף פגמים שונים — הצליחו במשימה ביולוגית כבלתי־אפשרית: להפוך אותה לצעירה יותר מכפי שהיא היתה מקובלת ורשומה עד לפני כמה חודשים. חלום כל אישה.

עם זאת, דיבורים על מהפך וניצחון ושינוי מהפכני בדעת הקהל, מוגזמים ומזיקים. אבל בתנאי הפתיחה של מפ"ם, גם התחלפות המושגים הצמודים אליה כמו "השרדות" ו"קרב מאסף", עם "התחלה טובה" — היא הישג שכדאי להעריכו.

●●●

פעילי מפ"ם, לפי מיטב המסורת הישראלית, מחלקים את ציפיותיהם לשלוש: חברי כנסת אחד בקולות הקיבוץ הארצי, אחר מן המצביעים העירוניים ואחר ממה שנקרא "המגזר הערבי". מה שיחסיר מרכיב אחד יוסיף חברו. והמהדרין מדברים על מאבק קורץ למען הרביעי. יש כאן הגיון סכמטי מסויים.

אבל כל עוד לא נפתחות הקלפיות, יש להערכות אלה כל היתרונות והחסרונות של הניחוש וההימור. הן מחממות את הלב, אבל מועדות לאכזבות. מוטב להיות עם הזהירים.

מלאכת ההערכה קלה יותר לגבי מאגר אחד של הקולות: של הקיבוץ הארצי (כמעט כתבתי "המגזר הקיבוצי"). זה לא ציבור המצביעים האלמוני של הערים והכפרים: כאן אין גישושים באפילה. כאן לכל מצביע שם, יודעים על כל נתוניו האישיים — מצבע העיניים ועד נטיותיו הפוליטיות. לא בגלל עינו של האח הגדול אלא כי חברי הקיבוצים הם, לצורך זה, משפחה אחת גדולה.

מתוך שיחות עם חברים רבים מן השורה וגם משורות הפעילים, ביניהם מרכזיים, מתגלה בקיבוצי הקיבוץ הארצי תופעה מפתיעה. במחשבה שנייה — הפתעה צפויה. מעבר לרוב המוצק השמור גם הפעם למפ"ם, כיוון הקולות הנושרים איננו רצ אלא המערך דווקא.

אם זה נכון, הרי לזכות חברי הקיבוצים ייאמר, שלמרות כל השינויים המתחוללים בהם ובקהילותיהם, הם שמרו על מידה חשובה של רתיעה מתלישות וממה שנחשב כאי־יושר ציבורי. הם לא שוכחים לדדי צוקר את הצבעותיו בוועדת הכספים, שמשמעותן המעשית היא הכברת העול הבלתי־מוצדק על חברי הקיבוצים. הם גם זוכרים ליוסי שריד את נדריו שלא קויימו, על שהפעם, בבחירות האלה השמאל יילך ביחד. הם לא שוכחים לרן כהן, כשר מבשרם, שהבטיח לא אחת, שמפ"ם עצמאית היא כתונתו הטבעית. הפעם גם אין צורך כי־רצ כערוץ נאה על שמ"ם נאה במערך.

כיוון הנשירה למערך באותה מידה שהיא קיימת (רוק כ־נ נוגנטכרו) יוסבר על־ידי הרגל שהיקנה במשך כעשרים שנה גם את ניחוח העצמאות המדומה וגם את תחושת השייכות למסגרת הגדולה והנוחה, בה גם מצוות תק"ם (קרובים־קרובים) ותנועת המושבים (קרובים־רחוקים). קשה להינגל. רבים — ביניהם אנשי משק מרכזיים ... נוטים להעריך שהמנופים המשקיים, הלאומיים יהיו בידי אנשי המערך (אם וכאשר), ולכן תכליתי הוא לחזק את כוחם. את הנטייה הזאת, יש להורות, מנטרלת את הידיעה על משקלו של פרס ותוכניתו הכלכלית שהנחיתו נטל כבר מנשוא על כתפי הקיבוצים וההתיישבות העובדת. גם האימוץ החד־משמעי של נוסחת שם־טוב־יריב על־ידי מפ"ם העצמאית קשה לעיכול לחברים אחרים. הם לא חששו ממנו כאשר הוא נבלע בים האופציות הירדניות במערך המשותף. אז היא היתה בבחינת איזון כולם את הניצים. היום היא בשבילם בחוקת חידוש חפוז. לכל אלה נוספת גם האגרה, שהנשיא יזמין להרכבת הממשלה את ראש המפלגה הגדולה ביותר. אם היא תהיה הליכוד, שמיר יחטוף את ראשות הממשלה אפילו אם הגוש השמאלי גבר על הגוש הימני. דרכן של אגרות, שהן לא טענות הוכחה. רק לאמת דרושות מותרות כאלה. והאמת היא שונה, הפוכה.

●●●

פעילי מפ"ם עוסקים בשיכנוע החברים בכל הנקודות האלה, על האמת — המפ"מית. עזרה בלתי־צפויה קיבלו לא ממישהו אחר אלא מראש מחלקת ההסברה של המערך.

…נכים זווילי המבקר כל ערב נמצא ב… ישראל. הוא, אלישע ספירא (מזכיר הקיבוץ הארצי) ובועז מואב (פעיל מרכזי בתנועה) התעמתו ברב־שיח שהתקיים בקיבוץ … לשבח יושרו ואומץ ליבו של זווילי … שלא נרתע מלהצביע לחברי … ובאמצעותם לכל חברי הקיבוץ … שיצביעו — מפ"ם, כדי "שלא יקבלו … תנועתם", שהוא מעריך אותה מאד … פוליטית. חילוקי הדעות על הדמות … בתוך הקיבוץ הארצי לא מפתיעים … כיסתבר, לדבריו, את החלטת היסוד … את התנועה הזאת. והצבעה … מבחן חשוב של השותפות … השותפות הרעיונית והפוליטית היתה … מקור כוח בהשומר הצעיר.

יש לקוות, שמעצבי תשדירי … מפ"ם לא יסתירו — כחבריהם … שנים במערך — את הקיבוץ … בתשדירי הבחירות של מפ"ם … הופיעו אמנם קיבוצניקים … כתיבת שורות אלה, לא הופיע … כנושא ערכי, חי, על הישגיו … ומעמדו ההפכפך בחברה הישראלית … חשוב, נושא אמיתי — וגם … אצל חברי הקיבוצים.

מפ"ם המעוניינת בהמשך … הנקודות תזכור, מן הסתם, … נשארה כפי שהיתה — מפלגה … עם מסר מורכב, לא מועדת לנצחונות … ומהירים. סיכוייה הריאליים … רק בדרך של דיבור כן ופשוט … הליכה מאורם לאורם. בדרך … "נקודתי". עוד דונם, עוד עז, עוד …

דחיפה לכיוון המדיני

הקומוניסטים מהווים כיום אחד הכוחות החשובים המנתבים את האינתיפאדה לכיוון המדיני הבלתי אלים ■ עמדותיהם עשויות להתגלות כעמדותיה של בריה"מ מיד לאחר הבחירות בישראל ובארה"ב

פנחס ענברי

ההתחזקות של היסודות האלימים באינתיפאדה מחזקת מצד אחד את ההתקוממות הפלשתינית, ואת מעמדו של אש"ף בתהליכים המדיניים. אבל מצד אחר האופי האלים עלול לסכן את האפשרויות שאש"ף יוכל להניע את השטחים לכיוון של הסדר מדיני או את מידת השפעתו להכריז על הפסקת אש באינתיפאדה, כמתחייב מן התהליך המדיני, כמו הסכמי הפסקת האש בין ישראל למדינות הערביות, כשלב לקראת השלום. עזה מקרינה ערעור רציני על מנהיגותו של אש"ף, בכיוון האיסלאמי, ושכם מערערת על הבכורה של מזרח ירושלים בניתוב דרך מדינית לאינתיפאדה, ומנהיגה את הדבקות ברוח המהפכנית המקורית של "פתח".

ברור לגמרי, כי הזרם הפלשתיני המדיני לא יוכל לעמוד לבדו בלחץ המיליטנטי ביום פקודה, והוא חייב לקבל סיוע. למרבה הפלא, ואולי לא, את הסיוע העיקרי מקבלים אנשי הזרם המדיני באינתיפאדה מן הקומוניסטים, והעמדות שנוקטים הקומוניסטים כיום ראויים לבחינה נפרדת, מכיוון שגלום בהן הרבה יותר מוויכוח פנימי בתוך האינתיפאדה. העמדות האלה עשויות להתגלות בעמדותיה של ברית־המועצות, מייד לאחר הבחירות בישראל ובארצות־הברית.

באופן בסיסי פועלות בשטחים שתי מפלגות קומוניסטיות — המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית, הפעילה באינתיפאדה באופן ממשי, והמפלגה הקומוניסטית הישראלית, המעורבת מבחוץ. הקומוניסטים הפלשתינים מחולקים ביניהם, בכורח הנסיבות בין שתי קבוצות — האחת "בחוץ", ורגילים לראות את נעים אל־אשהב, מגורש "וותיק' ממזרח ירושלים, כעומד בראשה, והקומוניסטים "בפנים', כשהדמות הדומיננטית בתוכה הוא בשיר ברגותי, עורך בטאונם, א־טליעה, ואשר מאמריו השבועיים נחשבים בני הסמכא ביותר לגבי עמדות הקומוניסטים הפלשתינים בעניינים שעל הפרק.

עד כה נחלקו הקומוניסטים הישראליים ועמיתיהם הפלשתינים בשאלה המרכזית של היחס ל"פתח' של ערפאת. א־טליעה היה מסוייג מאוד מקשריו של ערפאת עם משטרים כדוגמת ההאשמים בירדן או המשטר במצרים. אהדתם של הקומוניסטים הפלשתינים היתה נתונה למהפכנים פלשתינים הקרובים להם, כמו החזית העממית או החזית הדמוקרטית — עמם גם היו להם קשרים מיוחדים במערכת הפוליטית של הגדה.

הקומוניסטים הישראלים לעומתם תמכו כל השנים בערפאת, ועודדו אותו ללכת בנתיב המדיני. הם היו מסוייגים מאוד מן הראדיקלים הפלשתינים מסוג החזית העממית או הדמוקרטית, וגם בישראל ניהלו מאבק מר נגד "בני־הכפר' ודומיהם, המקבילים ל"דמוקרטית' ו"העממית' של הגדה.

אור מיוחד

מאז האינתיפאדה התחולל תהליך של איחור עמדות בין שתי המפלגות, והן בכנסו לוויכוח מר וגלוי עם החזית העממית. הוויכוח הזה שופך אור מיוחד על טיב הוויכוחים הפנימיים של האינתיפאדה, וכל הסימנים מעידים כי העמדות המשותפות שניסחו שתי המפלגות האחיות, מבשרות את העמדות הפומביות שעומדת לנקוט בקרוב ברית־המועצות.

לפני כשבועיים יצאה ישראל בקול תרועה גדול על "ההצלחה' חסרת התקדים של חשיפת בית הדפוס של הבטאון המחתרתי של הקומוניסטים הפלשתינים, "אל־ווטן", ומעצר בעל המכבה, (ולא בעל הדפוס, כפי שפירסמנו בשעתו בטעות). כאשר בוחנים מה פירסם אותו עיתון, מגלים מחשבות עצובות לגבי תבונתם של אלה במערכת הביטחון בישראל, המנתבים את מדיניותה בשטחים. העיתון "אל־ווטן" פירסם מאמר ניגוח של המנהיג "בחוץ', נעים אל־אשהב, נגד החזית העממית של ג'ורג' חבש, וכדי להדגיש כי כל הקבוצות הקומוניסטיות מתייצבות מאחורי הדברים האלה, הם פורסמו גם בבטאונים הישראליים: אל־איתחאד (18.9.88), וזו הדרך, (5.10.88).

נתחיל מן הקל אל הכבד. בימים אלה של התעכרות דמותה של ישראל, בגלל הגילויים ההולכים ונחשפים על דרך הטיפול באינתיפאדה, חשוב לציין כי דווקא המנהיג הקומוניסטי, מועמד המפלגה לממשלה הפלשתינית הזמנית, אומר לבני עמו כי ישראל איננה דרום־אפריקה.

אבל לא זה הוויכוח העיקרי עם החזית העממית. הוויכוח נסב על דמותה של האינתיפאדה. "על המטרות המדיניות של הפלשתינים, ועל הדרכים להשיג אותן. בעניין דמות האינתיפאדה, הקומוניסטים דוגלים בגיוס אהדת העולם, מכיוון שבלעדיה לא ישיגו המתקוממים בשטחים את מטרותיהם. לפיכך, על הפלשתינים להוכיח כי אינם רוצים מדינה על חורבות מדינת ישראל — אלא לידה. לכן, השיטה של האינתיפאדה לפעול בה: היא המאבק הציבורי, ולא המאבק האלים.

3 פנים לאינתיפאדה (ג)

כהגדרת גבולות פלשתין לעתיד לבוא תומך אל־אשהב בגבולות 1967, ומזכיר כי ב־1947 היו הקומוניסטים היחידים שתמכו בגבולות החלוקה — אבל כעת אבד עליהם הכלח.

אל־אשהב ממליץ בחום לפני הפלשתינים לאמץ את החלטת האו"ם 242, ומזכיר כי גם סוריה קיבלה אותה. לגבי טיב המשא ומתן בוועידה הבינלאומית מדגיש המנהיג הקומוניסטי, כי הוא חייב להיות בצורת שיחות ישירות, כלומר: דומה יותר לתפיסה של פרס, מאשר לוועידה הכופה' נוסח סוריה. אבל עיקר העיקרים: אל־אשהב דוגל בהכרה בישראל על בסיס של הדדיות מלאה. לדעתו יש סימוכין לכך בהחלטות מוסדות אש"ף המוסמכים. אך כך, הרי לפנינו גרסה פלשתינית לנוסח יריב־שם־טוב.

כאילו להשלים את דברי נעים אל־אשהב, פירסם הבטאון בעברית, "זו הדרך', את דברי ח"כ מאיר וילנר, על עמדת חד"ש בעניין התהליך המדיני', וראוי לשים לב לדברים, כי אין זה מן הנמנע כי עמדתה הקרובה של ברית־המועצות תהיה דומה, ביחוד כאשר ח"כ וילנר מדגיש, כי הדברים האלה מקובלים גם בגוש המזרחי. הוא אומר גם, כי אף במערב אירופה מוכנים לקבל את ההצעות, אבל ממתינים לתגובת ישראל. מכאן אתה למד, כי כבר מתנהלים סביב הרעיונות האלה מגעים מאחורי הקלעים.

ההצעות מורכבות משלוש נקודות: הכרה הדדית ללא תנאי של ישראל ואש"ף, ושני הצדדים ינהלו משא ומתן בוועידה בינלאומית בחסות האו"ם. ישראל תאפשר התארגנות פוליטית בשטחים, ותתיר את פעילות הוועדים העממיים. שני הצדדים יסכימו על הפסקת פעולות האיבה לתקופה מוסכמת. גם דמות הוועידה הבינלאומית היא בעיקרו של דבר במתכונת הוועדות הדו־צדדיות, נוסח פרס, ולא הוועידה הסמכותית נוסח סוריה. פרט חשוב, שיש לשים אליו לב כבר עתה, הוא הערתו כי באה בחשבון קונפדרציה בין השטחים לירדן — אבל פלשתין לעתיד לבוא היא מדינה עצמאית לכל דבר.

את השפעתם בוועדים העממיים באינתיפאדה מבקשים הקומוניסטים לגייס לטובת דחיפת "פתח' לכיוון התהליך המדיני, ולפיכך הם מתנגדים לכל ניסיון באש"ף לצמצם את חשיבות האינתיפאדה, כמו לנשל עמדות שהשמיע באחרונה פארוק קדומי, או אבו אל־עבאס ("גיבור' אקילה לאורו). מרכזיות האינ־תיפאדה במאבק הפלשתיני הנוכחי היא מוטיב דומיננטי בראיון מקיף שהעניק ברגותי לגליון המאה של הירחון הספרותי הקומוניסטי, אל־כאתב, (אוגוסט, 1988). בתוך האינתיפאדה הם מבקשים ללמוד את לקח האבן, שהועילה למאבק הפלשתיני יותר מן הרובה — וזה מהות הוויכוח הקשה עם החזית העממית.

החזית העממית נמצאת היום מחוץ למפקדה המאוחדת של האינתיפאדה, ובה נמצאים הקומוניסטים יחד עם "פתח' והחזית הדמוקרטית. הוויכוח של הקומוניסטים עם החזית העממית, ועם סוריה בא לידי ביטוי בכל הבטאונים הקומוניסטיים. בכך מעניקים הקומוניסטים תמיכה שלא תסולא בפז לכוחות הפראגמטיים ב"פתח', ובעצם נוטלים עליהם תפקיד והוא לבלום כל התנגדות אפשרית של הראדיקלים מן השמאל למהלכים המדיניים. מכאן גם דאגתם של הקומוניסטים שלא להביא לידי פילוג חדש באש"ף, בגלל הגמישות הנדרשת כעת מן האירגון הפלשתיני. הם חוששים, כי חזית עממית בחוץ תהיה יותר מסוכנת מחזית עממית שבתוך אש"ף. הם גם חפצים, כמובן, לשמור על הישגיהם מאז איחוד אש"ף מחדש.

נוסחים שונים

לפני כשבועיים הוזעק מנהיג החזית העממית, ג'ורג' חבש, למוסקבה, ויש להניח, כי שמע שם דברים שאינם שונים בהרבה מן הטענות שמשמיעים הקומו־ניסטים בוויכוח הסוער ברחוב הפלשתיני.

בוויכוח הזה משמשים הקומוניסטים לפה לחוגים המתונים ב"פתח', מול הקשי־חות של הראדיקלים מן השמאל. אבל יש גם חילוקי דעות, והם נוגעים בעיקרו של דבר לטיבם של הוועדים העממיים. אחד הביטויים העיקריים של התמיכה ב"פתח' הוא הניבוי של אל־איתחאד לנוסחים הפראגמטיים של כרוזי האינתיפאדה. מייד לאחר פירסום כרוז כלשהו מפרסם אותו גם אל־איתחאד, כדי שלא לתת לאירגונים שמחוץ למפקדה המאוחדת לפרסם נוסחים שונים. גם כרוז מס. 26 היה יוצא דופן, אבל כוונת … שפירסם אל־איתחאד (29.9.88) … שינויים חשובים מן הנוסח המקורי … המדיני של הכרוז פורסם בהבלטה … החלק הקורא להקמת "צבא עממי" … הושמט לגמרי. גם הפעילות של … "המכה' איננה לרוחם של הקומוניסטים.

כלומר, אין הקומוניסטים … להתחשב בצרכים של "פתח' … הקבוצה "המדינית' לבין בעלי … המהפכני. הם רוצים תמיכה … המדיני, ובלימת הפוטנציאל … — ועל כך הם לוחצים גם על … "בחוץ'. אבל הרגישויות הפנימיות … "פתח' אינן מאפשרות לאירגון … הקומוניסטים לאורך כל הדרך.

רזי הוויכוח

חילוקי דעות אחרים נובעים … של הקומוניסטים, כי חוגים … הפראגמטי, אינם שלמים עם … הבולט המזומן לברית־המועצות … שהדברים באים לידי ביטוי … המתחזק והולך של הקומוניסטים … ברגותי הירבה להזהיר במאמריו … מפני הדיבורים ב"פתח' — והדברים … בעיקר כלפי חאלד אל־חסן — על … ישירות עם ישראל, בלי … מדובר בוועידה בינלאומית … הקומוניסטי הוא כי חוגים אלה … לחדש את תהליך קמפ דייוויד … ועם הליכוד! — ולחשוק … בינלאומית על פי גרסת פרס … אינהאר הכחין ברזי הוויכוח הזה … אינוונטר של כל ההצהרות ב"פתח' … שיחות ישירות, שלא בוועידה בינלאומית … (4.10.88), ומתברר כי הרשימה … — אינהאר הביא ציטוטים מפי … סוס, נציג אש"ף בפאריס, מפי … משלחת אש"ף במיפגש עם הישראלים … בבודפשט, המשורר … ואפילו מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת …

מכל מקום, הקומוניסטים … הכוחות החשובים הדוחפים את האינתי… פארה לכיוון המדיני הבלתי אלים … השלכת 1000 מפעיליהם … לאנצאר, וההליכים לגרש את … ממנהיגיהם, דר' תייסיר אל־עארורי … שחתם על הסכם שלום סמלי עם אנשים … ישראלים, ופעולות אחרות … ישראל אינן בדיוק … בהתגלמותה.

(רשימה אחרונה בסדרה)

משחק מכור

נוט טו בי טראסט

אולי לא הגענו לרמה המקצועית של הבנק האמריקני באנקרס־טראסט, אבל ההתנהגות שלהם בפרשת כור לא תהיה כלולה בפרקי הלימוד והדוגמה ● שום בנק רציני לא היה מתנהג כפי שהתנהגו אנשיו

לוי מורג

משהו מוזר קרה לכל המעורבים בפרשת דרישת פירוק קונצרן כור על־ידי הבנק האמריקני באנקרס־טראסט. הישראלים נוהגים כאמריקנים ואלה האחרונים נוהגים כישראלים. בנקאים פועלים על סמך שיקולים פוליטיים ופוליטיקאים ישראליים מן הימין מגלים, בשלב זה רק בדיבורים, נכונות להציל את כור.

בשבוע הבא יציג בני גאון, מנכ"ל כור, את המאזן החצי שנתי של הקונצרן. התקווה להציג רווח מצומצם נכזבה ככל הנראה. ההבטחה כלפני חודשים אחדים, כאשר הוצגה תוכנית ההבראה של כור, שההפסד השנתי יסתכם רק ב־90 מיליון דולר לא תתגשם. בני גאון נכנס לתפקידו רק בחודש מאי. כלומר האחריות האישית שלו במקרה של המאזן החצי שנתי היא לחודש וחצי במצב הגרוע ביותר. או איך אפשר לבוא בטענות סותרות והפוכות. ביקורת היא דבר הכוב ולגיטימי, אבל היא חייבת להיות הגיונית וקונסיסטנטית. אי־אפשר בנשימה אחת להאשים את גאון שהוא מפעיל גרזן על משק העובדים — בני גרזינאי על משקל מקי סכינאי — ומצד אחר לטעון שתוכנית ההבראה היא צמחונית או כדברי אנשי הבנק האמריקני מיקי מאוס.

תוכנית ההבראה של קונצרן בסדר הגודל של כור איננה משחק ילדים. מדובר במאות מפעלים וקווי ייצור, בכשלושים אלף עובדים, בחוב של 1.4 מיליארד דולר ובהיקף ייצור של ארבעה מיליארד ל"ת. גם בארה"ב מולדת הבאנקרס טראסט אין עושים הבראה על־ידי חיסול והשמד, וראה מקרה קרייזלר. האמריקנים גיבורים גדולים כאשר זה נוגע למקומות העבודה של אחרים מעבר לאוקיינוס השקט והאטלנטי, אך כאשר זה נוגע לעורם העדין, הם נוהגים באופן כלא היה מבייש את זקני מפא"י. הלוואי על החקלאים שלנו הסובסידיות שממשלת ארה"ב מעניקה לחקלאים האמריקנים.

אולי לא הגענו לרמה המקצועית של הבנק האמריקני, וייתכן שיש לנו הרבה מה ללמוד מהם, אבל ההתנהגות שלהם בפרשה לא תהיה כלולה בפרקי הלימוד והדוגמה לחיקוי. שום בנק רציני לא היה מתנהג כמו שהתנהגו אנשי הבאנקרס טראסט. אפילו הבנק ההוכנטוני הכי עלוב יודע, שדרישה למינוי כונס נכסים או לפרעון מיידי של סכום קטן יחסית הן מסך ההלוואות של אותו בנק והן מסך ההלוואות הכולל של הקונצרן — היא הדרך הגרועה ביותר לעשות עסקים. בנק נבון, המנוהל באורח מקצועי, יעדיף תמיד לקוח חי על פני לקוח מת. הכנסת הלקוח למבוי סתום או למילכוד היא ניהול עיסקי של מיקי מאוס. צריך לומר לזכותם של הבנקים הישראליים, שהם גילו יותר תבונה ויותר אחריות מאשר הבנק האמריקני.

וזה עוד לא סוף הסיפור. מתברר שהבנק האמריקני, החרד כל כך לכספו והמתיימר להיות מנוהל באורח עיסקי, העניק לכור באמצעות מנהל הכספים הקודם שלו, שבח אופיר, הלוואה של 90 מיליון דולר ללא ערבויות של ממש. אז מה הם קופצים עכשיו? אילו טענות יכולות להיות להם בכלל? ואם כבר יש להם טענות שיבואו איתן למי שבטחו בו, שהיה גם אמור להיות הנציג שלהם בארצנו הקטנטונת או שיביטו במראה. אינני יודע אם זה ישפר את מצבם העיסקי, אבל זה לפחות יראה להם על מי מוטלת האחריות לניהול הבלתי אחראי.

וקיימת גם תמיהה נוספת. נניח שבני גאון לא התנהג באורח אישי כמו שהאמריקנים העדינים והרגישים ציפו, ונניח אפילו שמגיעה לו נזיפה אישית חמורה, אבל מכאן ועד לדרישה לפירוק ומינוי כונס, המרחק כל כך גדול — שאני מתחיל להטיל ספק בשיקול הדעת של ראשי הבאנקרס טראסט לא רק במקרה הנוכחי. ניהול עסקים ברמה הזאת אינו יכול להיות מושפע מעניינים אישיים, יהיו רגישים וחשובים ככל שיהיו.

ומה נאמר על כך שהבנק האמריקני לווה והילווה במשך שנים מיליוני דולרים לקונצרן עוד בהנהלתו הקודמת, אשר היא זו שהביאה את הקונצרן אל עברי פי פחת. היא האחראית למשבר העמוק בו הוא שרוי היום. והנה דווקא להם, למנהלים הכושלים, רחש הבנק האמריקני אמון מלא, שהתבטא במתן הלוואות ללא ערבויות ואילו להנהלה החדשה, העושה מאמץ אדירים להציל ולשקם את המפעל במחיר חברתי ופוליטי כבד — דווקא להנהלה זו אין אנשי הבאנקרס טראסט רוכשים אמון. מוזר.

מה שלא מוזר זה ההתנהגות של הפוליטיקאים הישראליים, במיוחד אלה מן הזן המכונה ימני, אלה המנפנפים היום בסיסמאות הכלכלה החופשית אחרי שבמשך תשע שנים העדיפו משק פרוטקציוניסטי ומינויים מפלגתיים לחברי מרכז "חירות" והליברלים. יצחק שמיר אמר שכור היא נכס למדינה. אילו אני במקום אנשי כור הייתי מאוד מודאג בשעה שאני נזכר מה הם עשו לנכסי המדינה — לחקלאות, לתעשייה, להתיישבות שלא מעבר לקו הירוק ולמשק בכלל.

גם לא מורה בעיני התנהגותו של שר האוצר המסרב לקבל את ההצעה של בנק הפועלים ובנק דיסקונט לגיוס 400 מיליון דולר על־ידי הבנקים הישראליים, כדי לפרוע את החובות לאמריקנים. לשם כך לא צריך לא ערבות מדינה ולא לעשות לכיסם של משלמי המיסים, מה שעשו בגלל הסדר המניות הבנקאיות. בסך הכל צריך את אישור האוצר, בנק ישראל וועדת הכספים של הכנסת. אבל לשר האוצר לא אצה הדרך. הוא מעדיף בגלל שיקולים של בחירות לסחוב את העניין ולגמור אותו בצורה של מתן כסף, כדי שיוכל לתת תוקף לאזהרת מפלגתו, שנצחון המערך פירושו מיליארדים של שקלים שיוזרמו למפעלי חברת העובדים.

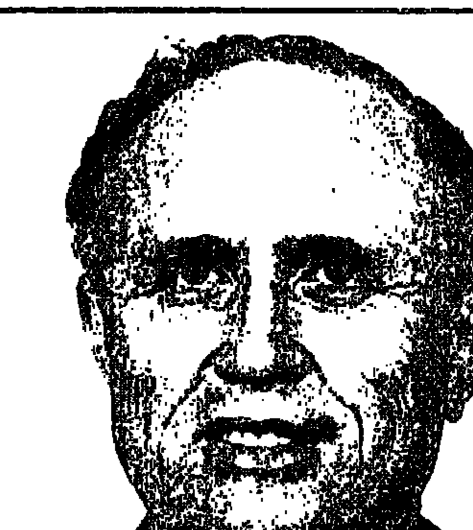

גאון. לא כסף, לא ערבויות

הנהלה מול הקיר

מי שחושב שיש לפרק חברה בסדר גודל של "כור" — שיקום. אמר בני גאון. אבל גאון וראשי המשק מבינים כי הפתרון למשבר דורש השגת הסדר מהיר עם הבנק האמריקני

אודי נחשון

אתמול בשעות הערב, לפי שעון ניו־יורק, נערכה פגישה מסכמת בין ראשי "כור" ובנק הפועלים לבין מנהלי "באנקרס טראסט", בנסיון למצוא פתרון למשבר שהולידה בקשת הפירוק של הבנק האמריקני.

שעות אחרות לאחר שהניח בא־כוח הבנק, עו"ד יעקב נאמן, את הבקשה בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, אמר מנכ"ל "כור", בני גאון: "שיקום שופט ויאמר שהוא מפרק חברה בסדר גודל של "כור", בעבור תביעה של 20 מיליון דולר". אבל גאון וראשי המשק הבינו עוד באותו יום, כי אין לסמוך על ההגיון הצרוף של השופטים, וכי הפתרון למשבר דורש השגת הסדר מהיר עם הבנק האמריקני.

התרגיל המשפטי שביצע "באנקרס טראסט" העמיד את הנהלת "כור" מול הקיר במילכוד מסובך. הבנק, מהמובילים בארה"ב, נתן לקונצרן הישראלי, כולל חברות בנות, הלוואות בהיקף של כ־135 מיליון דולר. רובן הושגו בעבר בזכות קשריו המצויינים של שבח אופיר, לשעבר ראש אגף הכספים ב"כור", עם הבנקים האמריקניים בכלל ו"באנקרס טראסט" בפרט, בתנאים טובים וללא בטחונות. אופיר נאלץ להתפטר מהתפקיד עם כניסתו של גאון לניהול "כור". עם פרישתו פורסם כאילו מונה אופיר לנציג הבנק בארץ, אבל הבנק הכחיש את הידיעה ומסר כי אופיר יועסק כיועץ לפרויקטים מסוימים.

הפרשה, שהולידה את משבר האמון בין "באנקרס טראסט" ל"כור", התפוצצה למעשה בשבוע שעבר, כאשר התארגן בארץ קונסורציום של בנקים ישראליים. "כור" נמצא במצוקה כספית קשה ביותר. הקונצרן צבר חובות בהיקף של 1.4 מיליארד דולר, הפסדיו בשנה שעברה הגיעו לכ־250 מיליון דולר וההפסדים השנה גדולים מהצפוי. ראשי הקונצרן גיבשו תוכנית הבראה מכאיבה, הכוללת סגירת מפעלים, צמצום קווי ייצור ופיטורי אלפי עובדים. כדי לבצע את התוכנית, הקונצרן זקוק לקווי אשראי בהיקף של עשרות מיליוני דולרים, בנוסף לחסדי הנושים, המתבקשים לדחות הלוואות שמועד פרעונן כבר הגיע. "כור" ביקש 60 מיליון דולר להמשך ביצוע תוכנית ההבראה, אבל הבנקים הישראליים לא היו מוכנים להעמיד לו את הסכום הזה. ליתר דיוק, בנק הפועלים אינו יכול להענות לבקשה, כיוון שהוא מוגבל במתן אשראי ל"כור" (לפי תקנות לווה בודד של בנק ישראל, הקונצרן כבר קיבל מבנק הפועלים את מקסימום האשראי). שני הבנקים הגדולים האחרים, לאומי ודיסקונט, היו מוכנים להעניק את האשראי, בתנאי שיקבלו בטחונות נוספים, וכאן נדרשה תרומתו של בנק הפועלים להסדר, כאשר הוסכם כי הוא יתחלק עם הבנקים האחרים בחלק מהבטחונות שלו. בשבוע שעבר גובש ההסכם הזה, בשיתוף עם ראשי המשק.

"כור" ערבה להתחייבויות של חברת בת שלה כלפי "באנקרס טראסט", ובמועדים שונים, בין 19 בספטמבר ועד 3 באוקטובר, העניק הבנק לקונצרן מספר הלוואות בסכום כולל של 20 מיליון דולר. בבקשה לבית המשפט נטען, כי כאשר התברר לבנק ש"כור ארה"ב" אינה עומדת בהתחייבויותיה, פנו ראשי הבנק לראשי "כור" בדרישה לפרוע את ההלוואות, אבל נענו בשלילה. האמריקנים אף שמעו בתשובות נימה של זלזול.

"באנקרס טראסט" לא רצה להצטרף לקונסורציום הבנקאי המקומי, כיוון שהצטרפות זו כוללת דחיית פרעון הלוואות לתקופה של שנתיים. הבנק הציג ל"כור" דרישה פשוטה ומאיימת: תפרעו מייד הלוואות ב־20 מיליון דולר, או שתעמידו לנו ערבויות מתאימות. בני גאון השיב: לא כסף, לא ערבויות, וביום ראשון השבוע הגיעה הפרשה לבית המשפט. "באנקרס טראסט" יצר מילכוד כמעט מושלם. "כור" אינה יכולה להחזיר לבנק 20 מיליון דולר, כיוון שאז יעמדו כל הבנקים הנושים בחו"ל בתור לקבל את המגיע להם, ובתור הארוך של "כור" "באנקרס טראסט" נמצא בעדיפות נמוכה יחסית. בסך הכל מסתכמים החובות לבנקים זרים בכ־300 מיליון דולר ולקונצרן התחייבות של עוד 105 מיליון דולר באגרות חוב שהונפקו בארה"ב. "כור" גם אינה יכולה להענות לדרישה של הבנק האמריקני להעמיד ערבויות, מחשש ליצירת "אפקט דומינו", שיגרור דרישות דומות מבנקים אחרים. אם "כור" תתמיד באמירת "לא", ישנה סכנה כי הקונצרן ייכנס לפירוק, כלומר ההנהלה הנוכחית תפנה את מקומה לכונס־מנהל. במילכוד הזה שותפה גם הממשלה. אם היא תיתן ערבות מדינה ל"כור", "אפקט הדומינו" יפעל שוב. מצד שני, מכריזים ראשי המשק, ואפילו ראש הממשלה, כי אסור לתת ל"כור" ליפול.

איך יוצאים מהסבך? בפגישה שהיתה באוצר, בין ראשי המשק, הבנקים ומנהלי "כור", הציעו ראשי הבנקים הישראלים, כי יגייסו 400 מיליון דולר, כדי להעביר את החוב של הקונצרן מבנקים בחו"ל לבנקים בארץ. ההצעה נתקלה בהתנגדות ראשי האוצר. את המשך הדרך סיכמו בני גאון, איתן ברגלס (יו"ר בנק הפועלים) ועו"ד רם כספי (המייצג את "כור") במטוס לניו־יורק. בפגישה שנערכה לפנות בוקר, לפי שעון ישראל, הוצע ככל הנראה כי הבנק האמריקני יצטרף לקונסורציום, יקבל זכויות מיוחדות לפיקוח על תוכנית ההבראה של "כור", ובמקביל הובטח מצד הממשלה לשקול העמדת 50 מיליון דולר ל"כור" כנגד שטר הון. ייתכן שתוצאות המגעים יתבררו עוד היום.

משבר אמון במערכת

תביעת הבנק האמריקני לפרק את כור מתקבלת בכעס ובמבוכה במסדרונות הוועד הפועל. גם אם המשבר הנוכחי ייפתר — אויבי המשק ההסתדרותי ימשיכו לצבור נקודות

אבשלום קווה

תדהמה, מבוכה וכעס עצור הינם חלק מן הביטויים, שאותם ניתן "לפגוש" היום במסדרונות הוועד הפועל. תביעת הבנק האמריקני לפרק את "כור" גורמת אי־נוחות שלטלה, ואולי אף תחילתה של רעידת־אדמה. גם אם המשבר הנוכחי יבוא על פתרונו והאיום בפירוק יוסר — קובעים בוועד הפועל — משהו בסיסי נפגע ואי־האמון במערכת הולך ומעמיק. אי־אמון זה אינו רק נחלתו של בני גאון. ירצו או לא ירצו, יתחמקו או לא יתחמקו, גם מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ומזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, מצויים עמוק בביצה הזאת.

הפרשה התגלגלה בחדרי־חדרים בשלושת החודשים האחרונים. הנוגעים בדבר סברו והאמינו, כי תוכנית ההבראה תרגיע את ראשי הבנקים האמריקנים, המשוקעים ב"כור". פרסום התוכנית הגדולה והחשובה, מהלך חדש בהסתדרות, לא עשה עליהם, כנראה, רושם, כמו הידיעות ההולכות ומתרבות על מפעלים הנקלעים לקשיים. למרות זאת, בקרב דמויות מרכזיות בוועד הפועל רווחת הדעה, כי משק המגלגל מליארדים לא יקרוס בגלל המסמר הקטן של עשרים מיליון הדולר, וגם ניתן יהיה לעצור את שאר המשקיעים השקועים בכור במאות מיליוני דולר.

אמירה מקוממת

אות התמיהה היא לגבי מהלכיו של המנכ"ל בני גאון, הנחשב אשף ביחסי ציבור. התמיהה היא ביחס לקצר, שנוצר בינו לבין הבנקאים — דבר שחייב אותו לארוז את המזוודות ולטוס אל ארצות־הברית, כדי להתחיל לשכנע את המשקיעים, כי תוכנית ההבראה איננה סיפורי סבתא, וכי היא תעלה על דרך המלך.

המצב החדש עשוי או עלול לחזק את התביעה להתחיל לפעול במגעים מסודרים ולסגור מפעלים שאינם ריווחיים. בכנס, שנערך לפני שבועות אחדים באפעל, תחת הכותרת — מהלך חדש בהסתדרות, הצהיר גאון: "כחג הקורבן הכבשים אינן חוגגות". כוונתו היא, שהצעדים העתידיים יחייבו פיטורים בקנה־מידה נרחב. דבריו אלה קוממו רבים בקרב חברי הוועדה המרכזת, אשר גם מחו על כך לפני המזכ"ל קיסר. מכל מקום, מקום עבודתם של שלושים אלף עובדים עומד עתה על בלימה, והדבר מדיר שינה ממספר לא קטן של חברי הוועדה המרכזת.

מזכירות ארגון עובדי החרושת ההסתדרותית התכנסה שלשום לכינוס־חירום. בישיבה הובע חשש מגורל המפעלים והעובדים. המזכירות פירסמה הודעת־תמיכה בבני גאון, בהנהלת הקונצרן ובצעדי ההבראה.

מחככים ידיים בהנאה

המשבר הנוכחי שב ומעלה את השאלה, שהתחילה לתפוס שביתה בהסתדרות, באופן תכוף, בזמן האחרון: האם בגלל קרית־שמונה ניתן כיום לסכן את קיומם של ההסתדרות ושל חברת העובדים. קרית־שמונה הינה אחת מן היישובים, שבהם ההסתדרות מחזיקה בציפורניים מפעלים, שחלקם אינם ריווחיים כלל, כדי למנוע קריסתם של ערים־עיירות, המתפרנסות וחיות ממפעלי חברת העובדים.

בעבר האחר של המתרס מחככים ידיים בהנאה, ובלא מעט ציניות. שר האוצר, משה נסים, מיהר להצהיר, כי ימנע התמוטטות הקונצרן, המעסיק עשרות־אלפי ידיים עובדות. הצהרה זאת ודברים אחרים, שנאמרו בימים האחרונים, מתקבלים בהסתדרות כחיבוק־דוב מסוכן. הפרשה האחרונה תספק לארונים מן הליכוד ואף לרבים במפלגת העבודה, המתייחסים לחברת העובדים כאל נטל, נשק התקפי מעולה. גם אם במערכת הבחירות הנוכחית לא תנוצל הפרשה לעשיית הון פוליטי מיידי, הרי אין ספק, שלאחר מכן היא תיתוסף למערכת הטפטוף האריסית כלפי ההסתדרות.

ההסתדרות תצא מן העניין המביך הזה, אם הוא יבוא על פתרונו בצורה כלשהי, בשן ועין. במאבק האיתנים, המתנהל נגד המשק ההסתדרותי, צברו אויביו נקודות חשובות ביותר.

אשר שילוני

כל העמדות תפוסות

טעות בפרסום מועדי פדיון של מלוות מדינה שימשה בסיס לךְ־ושוב טלפוני. הסיפור המלא

בשעה שישראל נכנסת כבר לעידן החלל, עדיין דואר ישראל חי לו בעידן הגנגדט. ב־22.9.88 פרסמה לשכת דובר רשות הדואר בעיתונות, שהחל מה־16.9.88 (באיחור של כמעט שבוע ימים), אפשר לפדות בכל סניפי הדואר ברחבי הארץ כמה ממלוות המדינה, ביניהן גם מלווה ביטחון־1971. אז קמים כתבנו ורעייתו, ומטריחים עצמם להגיע לסניף הדואר הקרוב, בשכונת ג'סי כהן בחולון.

פקידת בנק הדואר עיינה בתעודות שברשותנו, והודיעה: את אחת התעודות לא ניתן לפדות, משום שמחובר אליה ספח לתשלום ריבית (ספח שלא טרחנו, בשעתו, לפדות, משום שהיה מדובר בריבית של פרוטות, א.ש.): באשר למלווה ביטחון־1971, טרם הגיע מועד פרעונו. ובעניין יתר התעודות, נכון שהגיע כבר מועד פרעונן, אבל הפקידה טרם קיבלה את הרשימות, ואינה יודעת בדיוק מתי תקבל אותן. עלינו להמתין עוד ימים אחדים.

אני, לתומי, סברתי שדובר חברת "בזק" הוא גם דובר רשות הדואר. מסתבר שטעיתי. לכל אחד מהם דובר משלו. טלפנתי ל"בזק", והדובר מסר לי את מספר הטלפון של דובר רשות הדואר. מיהרתי לצלצל אליו, וקול אשה זועמת ענה לי: אדוני, הגעת למספר לא נכון; כאן בית פרטי. היות שלא רציתי להטריד לרשות הפרט פעם נוספת, פתחתי את ספר הטלפונים, כרך ירושלים, וצלצלתי לדובר. קול מכני־תקליטי ענה לי: הספרה הראשונה של המספר שהגעת אליו הוחלפה. חייגתי את המספר החדש — לפי הוראות התקליט. קול מכני אחר ענה לי: המספר שהגעת אליו אינו מחובר.

מיואש וזועם פניתי למודיעין "14". לאחר רגע של דממה מוחלטת, ענה התקליט: אם המספר שביקשת מופיע בספר הטלפונים, תחויב בשלוש שיחות. מילא, אמרתי ביני לביני, החיוב הטלפוני החודשי עולה כל־כך הרבה, יהיו עוד שלוש שיחות. העיקר, שאקבל את הדובר.

עוד תקליט זה מדבר, תקליט אחר נכנס לדבריו: כל העמדות תפוסות. אנא, המתן ותענה לפי התור. המתנתי. בינתיים התפנו כל העמדות, והפקידה ב"14" ענתה באדיבות: איזה דובר אתה צריך, בירושלים או בתל־אביב? אני צריך את דובר רשות הדואר. איני יודע, אם הוא בירושלים או בתל־אביב.

חולפות כמה שניות והיא בישרה לי, שבספר הטלפונים לא מופיע מספר הטלפון של הדובר. היא העבירה אותי למודיעין רשות הדואר, ובשעה טובה ומוצלחת השגתי את לשכת הדובר.

סגנו של הדובר, מיכאל רוט, התנצל בפני, כי חלה טעות בפרסום המודעה בעיתונות, ואכן טרם הגיע מועד פדיון מלווה ביטחון־1971. הוא גם הבטיח לי לברר מדוע לא התקבלו בדואר ג'סי כהן הרשימות הדרושות, וביקש שאשאיר לו מספר טלפון, כדי שיוכל לעדכן אותי. בשעה שהתחלתי למסור את המספר, התחיל לפתע המכשיר להשמיע צליל תפוס. כאשר הקשר חודש סוף־סוף, ענתה פקידה: עם מי דיברת? הדובר איננו כאן, ודאי טעית. לבסוף נשמע שוב קולו של סגן הדובר.

מר מיכאל רוט קיים את הבטחתו. לאחר כשעה הודיע לי, שהרשימות הדרושות כבר הגיעו לדואר ג'סי כהן. וזריזותו של סגן הדובר, שהצליח להביא לכך שעוד באותו יום הגיעו הרשימות לג'סי כהן, והציל בכך תושבים רבים מתסמונת לך־ושוב, מעוררת כמה שאלות:

א. מדוע, שבוע ימים לאחר פרסום המודעה בעיתונות, לא הגיעו אותן רשימות לדואר ג'סי כהן?

ב. כאשר התגלתה הטעות של הכללת מלווה ביטחון־1971, בין שאר תעודות המלווה הניתנות לפדיון, מדוע לא מצאה לשכת הדובר לנכון להודיע על כך בעיתונות?

ג. היכן ההתחשבות באותם אנשים, שאינם צעירים עוד, ומחזיקים באותן תעודות מלווה ממשלתיות? באיזו קלות מטרטרים אותם — תבואו בעוד כמה ימים — מבלי לנקוב יום ותאריך מסוים?

בינתיים פרסם בנק ישראל, מינהל מילוות המדינה, את מועדי הפדיון הנכונים. אך, התנצלות כלשהי, על הפרסום המטעה של לשכת דובר רשות הדואר, לא הופיעה. אני רק מקווה, שהחיוב בגין אותן שיחות טלפון רבות, שעשיתי עד שזכיתי להשיג את לשכת הדובר, לא יעלה על שווי פדיון התעודה הממשלתית.

אין תנאים לקליטת עולים

האירועים והמשברים הגודשים את חיינו מרחיקים שאלות כבדות לשולי ההתעניינות הציבורית. הנה הולך ומתחולל שינוי גדול במדיניות ההגירה הסובייטית כלפי אזרחיה בכלל, וכלפי היהודים בפרט. בחודש שעבר כבר יצאו מבריה"מ למעלה מ־2500 יהודים, ובכל חודש העיתונים מעבים את אחוזי בושת הפנים - הפעם 5% - מהם שעלו לארץ.

אם אומנם ייפתחו שערי בריה"מ להיקפי הגירה רחבים, ניתן יהיה לומר שאנחנו הולכים להחמיץ את המאגר היהודי האחרון שעפ"י התיאוריות היה אמור להגיע לישראל. מבחינה יהודית אין להתפלא כל־כך, כי מאז ומעולם

צבי כסה / היבטים

רוב בני העם היהודי אינם מוכנים לקיים מדינה יהודית. אבל, מבחינה ציונית איננו יכולים לפסוח על חלקנו־אנו בפרשה עגומה זו.

מוטב שיסעו לאמריקה

אידה נודל, נסיכת הסבל היהודי־סובייטי, אמרה את דברה לפני שבועות אחדים והאמת היא שישראל, בהתנהגותה הכלכלית, היא אנטי־ציונית במופגן.

עפ"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כ־18%־20% מעולי בריה"מ הם אקדמאים. כ־15%־12 הם בעלי מקצועות חופשיים וטכניים. שיעור השתתפותם של עולי בריה"מ בשוק העבודה מגיע ל־53%, גבוה בהרבה מהשיעור הממוצע שהוא כ־38% בלבד. איפה ישראל ואיפה יכולתה לתת תשובה לעלייה. כדי לקלוט 10,000 עולים מבריה"מ צריך להכין כ־4000 מקומות עבודה חדשים. איפה הכלכלה הישראלית ואיפה החזון הזה. לנוכח התהליכים, לא רק שאין סיכוי אלא איננו צריכים להצהיר בפניהם שבינתיים, מוטב שיסעו לארה"ב.

מ־1980 ועד 1987 גדלה התפוקה של המשק הישראלי בשיעור של 3% לשנה בלבד, לעומת קצב גידול של כ־8% מ־1960 ועד 1976. בעשר השנים מ־1977 ועד 1986 גדל מספר המועסקים במשק הישראלי בכ־12% בלבד, לעומת עשר השנים הקודמות, 1967 עד 1977, בהן גדל מספר המועסקים בכ־39%. כלומר, שיעור הגידול במספר מקומות העבודה ירד בעשר השנים האחרונות בכ־50% מן הרמה של העשור הקודם. במלים אחרות, בין 1967 ל־1977 היה הגידול השנתי במקומות עבודה 3.3% ובשנים 1977־1987 — 1.9% בלבד.

קצב גידול זה לא השביע אפילו את צרכי גידול האוכלוסייה הישראלית ללא עלייה. ואכן, רמת האבטלה עלתה מ־3.9% ב־1977 ל־6% ב־1987, מ־47,000 ל־91,000 מועסקים. כדי לדייק בתמונת המצב יש להוסיף, כי באותה תקופה ירדו מן הארץ, עפ"י האומדים, למעלה מ־120,000 ישראלים.

בימי המנדט הבריטי סגרו האנגלים את שערי העלייה בטענה כי מבחינה כלכלית אי אפשר לקלוט כאן עולים נוספים. היום ממשלת ישראל מדברת על עלייה, אבל עושה כמעשי ממשלת המנדט. ממשלות עשר השנים האחרונות - כולל ממשלת האחדות הלאומית חסרת האחריות - הביאו למשבר קשה. מימין ומשמאל, מהמשק הפרטי ומהמשק השיתופי, מההתיישבות ועד לתעשייה, לאורכה ולרוחבה של הארץ הקטנה הזאת - כושלים ומתמוטטים עסקים. אלפים מפוטרים. ועומד לו שם שר אוצר שאינו מבין דבר במקצוע, ומתפאר בדבקותו בשער הדולר הלא־ריאלי ובריבית הנוראה שהוא מטיל על המשק, כאילו היה גבר השכונה: תראו, אני אח'לה גבר: לא זז. המפעלים והעסקים מפסידים, לבנקים יש רווחים עצומים שמהם לוקחת הממשלה 50% מס הכנסה, כלומר הממשלה נוטלת מס על העסקים המפסידים באמצעות הבנקים — והוא הגבר. ואיך יצמח כבר להלוט נוער ועולים?

ציונות על הקרשים

כדי שתהיה צמיחה, אי־אפשר בלי השקעות. ההשקעה הגולמית ביחס לתוצר נמצאת בירידה זה כעשר שנים. יותר מכך: חלק גדל והולך מן ההשקעה הגולמית הוא בעצם החלפת ציוד מתבלה. ב־1980, כ־% מן ההשקעה הגולמית במשק החליפה בלאי, ו־1986, 91% אחוז מן ההשקעה הגולמית הולך לבלאי. מכאן, שרק 9% מן השקעה היו הקמה נקייה והגדילו את מלאי ההון במשק. היחס הון־תוצר מעיד על ירידה בשלוש השנים האחרונות. יש כאן התיישנות של מלאי ההון, מה שגורם ויגרום לפיגור טכנולוגי. פירוש הדבר, שהתעשייה עובדת עם ציוד מיושן. מי יכול להעז ולרכוש ציוד בריבית של 20 או 25 אחוזים לשנה?

סיסמאות הצמיחה של קברניטי המשק הן דיבורים ריקים. כאשר חלקים כה גדולים מן המשק נמצאים במשבר וגוררים חובות עול, מה יעזור למפסידים האלה אם אפילו מורידים את מס ההכנסה מ־60% ל־45%? הבעיה בשוק ההון, שממשלת האחדות מתפארת בו, גם היא פטה מורגנה. עלות גיוס כסף שהתעשייה יכולה לגייס, הכוללת גם את הוצאות התשקיפים, מגיעה לכ־12% דולרי לשנה ואולי יותר. איזו טכנולוגיה יכולה להבטיח תשואה כזאת בתנאי השוק העולמי, כאשר במדינות מתחרות הריבית הריאלית היא 5 עד 7 אחוזים בלבד. כמה מזה שהמתנה הלאומית, שהתשובה החזות כל לבעיה הדמוגרפית היא חזון העלייה הגדולה, גרר וגורר את ישראל אל הקרשים.

מבט על חברת ייעוץ

תשלום על בסיס הצלחה

התקשרות לייעוץ על בסיס הצלחה מייחדת את חברת הייעוץ "אשר" מחברות יעוץ אחרות — אומר שלמה נחמה, ממנהלי החברה, העסוקה מעל לראש בעבודה.

לדבריו,הצלחה אפשר למדוד. הוא מציין את העבודה בפועל במפעלים כאחד המאפיינים של החברה, בניגוד לחברות ייעוץ אחרות. לדעתו, הבקיעים והמשברים במפעלי תעשייה בכל המיגזרים, והכשלונות בחברות עסקיות, העלו את יוקרתם של היועצים הכלכליים למיניהם, משל היו רופאים הנקראים לטפל במגיפות. יש מפעלים חולים ויש עסקים נכים, אומר נחמה. כמו ברפואה, אין תרופות פלא: יש הצלחות,יש כשלונות ומעל לכל — יש רק עבודה רבה. עבודה המתחילה בכך שהמפעל או העסק מודים בגלוי בכשלונותיהם ומגיעים למסקנה שבכוחותיהם בלבד לא ייחלצו מהמצב שאליו נקלעו. הם זקוקים לייעוץ חיצוני. בכך הוא רואה את אחד המפתחות להצלחה. חיצוני, משמע בעלי מקצוע מהחוץ המשתלבים בעבודה הממשית לפרק זמן מוגדר, הדרוש כדי להוציא את המפעל מהבעיות שהוא שקוע בהן. בעיות הידועות לכל העובדים, החל במנכ"ל וגמור באחרון העובדים.

הבעיות נפתרות רק כאשר המפעל פועל, עובד כראוי ומצליח. הצלחה פירושה מפעל שמייצר, תפוקתו גדלה, הוא עומד בלוח הזמנים להספקת המוצרים, והשורה התחתונה, שהיא הקובעת - יש לו רווחים, כי אם אין מרוויחים מהייצור מה ערך יש לכל מה שמשקיעים.

נחמה טוען, כי יש מכנה משותף לכל המפעלים והחברות שהחברה נקראת לייעץ להם. לאחר ששמעו ולמדו, הם מקבלים את המודל ש"אשר" מציגה לפניהם. המודל הוא, כאמור, הכנסת קבוצת ניהול מהחוץ שמקבלת סמכויות. כלומר, הם הנותנים הוראות שיש לבצען.אם מפירים את ההוראות של קבוצת הניהול, יש להם הזכות לפי החוזה שנחתם עם החברה לנקוט סנקציות כלפי אלה שמפירים את ההוראות. נחמה מדגיש, כי החוזה צריך להיות ידוע לכולם, יהיה זה מפעל פרטי או ציבורי, בו יכולה לקרות התנגשות עם כל מיני גורמים, יהיו אלה מנהלים מכל הדרגים ועד העובדים ואחרים. גם כאשר החברה עובדת עם קיבוץ הדרישות דומות. היינו, הכנסת קבוצת ניהול מהחוץ לפרק זמן מוגדר, קבוצה שנותנת הוראות ונכנסת לא פעם לנשמה. זהו התנאי.

מנכ"ל "אשר" מספר על ההצלחה של חברתו במפעל "אלקר" לייצור שנאים ברמת השרון. לפני שנה הם נקראו לטפל בחברה, כאשר קבוצת בעלי מניות שבראשה גרשון זלקינר קיבלה את השליטה. בהתייעצות בין הצדדים, וזלקינר מנכ"ל "אלקר" מצד אחד, "אשר" מצד שני, סוכם שדרוש מיפנה רדיקאלי. צוות הניהול הקודם, למעט הסמנכ"ל לענייני כספים, הוחלף כולו על־ידי קבוצת ניהול מ"אשר" שמנתה שבעה בעלי מקצוע ניהולי. הקבוצה לקחה על אחריותה את ניהול מחלקת הייצור ומחלקת ההרכבה. לאחר שנת עבודה עלתה התפוקה ב־40% אחוז בכל המחלקות ללא תוספת השקעות, פרט להשקעות הכרחיות לעבודה שוטפת, והושגו שני יעדים חשובים: האחד, שיפור התיפעול ועמידה בלוח זמנים. נחמה מזכיר, כי כאשר חברה כ"אלקר" מפגרת בלוח הזמנים היא משלמת קנסות כבדים, העלולים להפוך רווח בטוח, שהובא בחשבון לפני תחילת העבודה, להפסד צורב ומביש.היעד השני היה בניית תשתית של מערך בקרה וניהול מתוך צוות עובדי המפעל, היכול לעמוד לאורך שנים.

זעזוע לכל המערכות

איך הושגו היעדים? ראשית, נגרם זעזוע חזק לכל המערכות, אומר נחמה. לכל העובדים התברר שקרה משהו במפעל, משהו ששינה מסורות עבודה. כולם ידעו שצריך דרך חדשה. כל עובד ומנהל ידע בדיוק מה נדרש ממנו. לדבריו, ב"אלקר" כולם נתנו יד להצלחה, כי פירושו של כישלון היה ברור — סגירת המפעל.

סיפור דומה קורה עכשיו במפעל "גלווייספילר" באיזור תפן, מפעל בבעלות חב' דלק השקעות, המייצר אריזות מחומרים פלסטיים ואלומיניום. לפני חמש שנים יזם המפעל בהיקף של 2 מיליון דולר. כיום הגיע היקף הייצור ל־22 מיליון דולר. במשך השנים לא הוחלף מערך הניהול, והמפעל כלה. חברת "דלק־השקעות" פנתה לייעוץ ולאחר בירורים קיבלה את כל ההצעות של "אשר". צוות הניהול הוחלף כולו ואף שונה מבנה חדש. מוקדם לדווח על הצלחות, אך העבודה שם בעיצומה.

גם בקיבוצים

"אשר" פועלת במספר רב של קיבוצים וכאמור, השיטה דומה. מיפנה חד, וזעזוע הכל לכל המערכת, קשה לחברי הקיבוץ לקבל אנשים זרים שבאו מבחוץ ונותנים הוראות. אך זהו התנאי וכבר היו דברים מעולם והם כתובים בספרים. כמו, למשל, בספרו של לי איאקוקה שהציל את חב' קרייזלר. גם בסיפורו של הרולד ג'נין, שהציל את חברת אי.טי.טי. שניהם מרגישים את הפילוסופיה המנחה את עבודת "אשר", אומר נחמה ומדגיש, כי הקבוצה שבאה להציל מפעל ולשנות את דרכו יוצאת ממנו לאחר שביצעה את משימתה.

חיים מרגלית

רכשו שליטה

■ טסקו, האמריקנית, המתמחה בפיתוח ובייצור מערכות אלקטרוניות לשימוש צבאי, מקבוצת ראדא, רכשה את השליטה בחברה Z.A.E INC מניו יורק. Z.A.E היא החברה השנייה שמוזגה בקבוצת ראדא במהלך 1988. כזכור, רכשה ראדא את חברת אלבהבין בחודש יולי השנה. Z.A.E היא חברה בבעלות פרטית המשווקת, בעיקר באירופה, ציוד היקפי למערכות מחשבים וציוד אלקטרוני מתוצרת חברות מובילות בארה"ב. היקף המכירות השנתי שלה היה אשתקד כ־4 מיליון דולר.

ויסות מניות הבנקים

מי ישא באחריות המיניסטריאלית

פרשת מעצרו של איינהורן ושחרורו בערבות בקשר לעבירות שבוצעו בעת ויסות מניות הבנקים,חוזרת ומעלה את הנושא לכותרות. המנכ"ל לשעבר של בל"ל הואשם בעבירות חמורות על חוק הרשות לניירות ערך, אך גם בעבירות מירמה ובהפרות אמונים.

האשמות אלו יתבררו בבית המשפט, שיפסוק בעניין אחריותו האישית של איינהורן לפרשת ויסות מניות הבנקים והשאלות הקשורות בה. אין כאן כוונה להקדים את עבודת בית המשפט. אולם אסור לשכוח כי בפרשת מניות הבנקים היו מעורבים לא רק בנקאים אלא גם שרי אוצר, אלה שניהלו את מדיניות הממשלה.

ועדת בייסקי, שחקרה את הנושא, קובעת מפורשות כי המניות הבנקאיות החלו להינתק מערכן הריאלי, והגיעו אף למאות אחוזים מעל לערכן, בתקופת כהונתו של שר האוצר יגאל הורביץ. מנכ"ל המשרד דאז היה לא אחר מאשר עו"ד יעקב נאמן, מי שהגיש כעת את התביעה לפירוק כור. הצטלבות מקרים טראגית.

השר יגאל הורביץ נהנה בתקופת כהונתו מיכולתו להורים כסף כנגד שכספים אלה ילחצו על שוק הסחורות ויעלו את שיעורי האינפלציה, שהשתוללו בתקופתו והגיעו עד כדי 180 אחוזים. לכן הוא היה מעוניין בוויסות המניות ובהפניית כספי הציבור לכיוון זה.

לשם כך בלבד אישרו לבנקים להמשיך בפעילות זו ואף עודדו את הבנקים להתנהג כך.

למשפט מגיעים רק המבצעים

לבית המשפט מגיעים רק המבצעים, רק אלה מקרב הבנקאים שניהלו את העסק. את הענשת קובעי המדיניות השאירה ועדת בייסקי בידי הציבור, בעת ההליכה אל הקלפי. על הציבור לזכור, כי האחראי למחדל מופיע במקום השישי המכובד ברשימת הליכוד. העובדות החמורות לא היו משתנות גם אם הורביץ היה מופיע ברשימת המערך, אף כי סמלי הדבר שהוא מופיע ברשימה מבצעי המחדל החמור ביותר בתולדותיה הכלכליות של ישראל.

כמו במחדל יום הכיפורים, גם ועדת בייסקי הבדילה בין הדרג הביצועי לבין הדרג הפוליטי. למשפט עומדים רק המבצעים, והם נושאים במלוא העונש. למעלה מן הראוי היה להעמיד לדין גם את קובעי המדיניות שגרמו, תוך מדיניות קצרת־ראות למפולת זו של 7 מיליארד דולר, שאת מחירה פורעים בסוף חודש זה.

צבי טימור

13 מיליון דולר — נזק צפוי למגדלי הפרחים

● אם הפרלמנט האירופי לא יאשר היום הפרוטוקולים שנחתמו עם נציבות השוק

הנזק הצפוי למגדלי הפרחים הישראליים במקרה שהפרלמנט האירופי לא יאשרר היום (יום ד') את הפרוטוקולים שנחתמו עם נציבות השוק, שיאפשרו להפחית את המכס על היצוא החקלאי והפרחים בכללים, יסתכם ב־13 מיליון דולר. ההפסד המצטבר של מגדלי ישראל עד כה בגין אי־תחילת ההסכם מגיע לכ־15 מיליון דולר.

לדברי מזכיר איגוד מגדלי הפרחים, שלמה קליין, החישוב שנעשה ע"י מומחי האיגוד מבוסס על השיעור השנתי המצטבר במשך ארבע שנים של הפחתת מכס מובטחת שלא מומשה בשיעור של 2.42 אחוז בשנה, בסך־הכל הפחתה של כ־10%.

בעור הפרלמנט האירופי דחה בשנים האחרונות את אישור הפרוטוקולים עם ישראל נהנית ספרד מהקלות משמעותיות על היצוא שלה לשוק המשותף, מציין קליין. לדבריו, אם הפרלמנט לא יאשר הפחתת מכס על היבוא מישראל, ייפגעו המגדלים הישראליים בגלל סיבות פוליטיות מובהקות והם זכאים, לפיכך, לפיצוי על מלוא הנזק שייגרם להם.

כתבי אישום נגד קרטלים

בעקבות השלמת חקירה של הממונה על ההגבלים העסקיים במשרד התעשייה והמסחר הוגשו השבוע כתבי אישום נגד שני קרטלים בלתי חוקיים.

הממונה על ההגבלים העסקיים, זאב גלמור, מסר כי כתב אישום אחד הוגש נגד חברת "סימפס" מגבעתיים, המאגדת מנהלי חנויות אופטיקה מכל הארץ. החברה מואשמת ביצירת קרטל בין חנויות האופטיקה כנגד הספקים של מוצרי אופטיקה, בכך שדרשו מאותם ספקים לתת לחברי "סימפס" הנחה בשיעור של 5 אחוזים מסך המכירה, תוך איום בהחרמת הספקים.

כתב אישום שני הוגש נגד חברת התמרוקים "לילית" ומנהליה. החברה מואשמת כי הפיצה לציבור מחירונים למוצרי "אור" שהיא מייבאת מחו"ל, והכתיבה מחירים אלה לחנויות. התנאי לאספקת המוצרים של "אור" היה הסכמת החנויות למכור במחירים שהוכתבו על־ידי החברה. גלמור מציין, כי בכך מנעה החברה מהקימעונאים לתת הנחות ונשמרה רמת מחירים גבוהה.

א.נ.

הלפרין, התקשורת והריבית

לקראת פרסום תקנה חדשה של המפקח על הבנקים, שתחייב את כל הבנקים לפרסם מודעות על שיעורי הריבית שהם גובים בחח"ד, חידש מנכ"ל איגוד הבנקים, ד"ר אשר הלפרין, את המסע להפריכת הטענה לפיהן גובים הבנקים ריבית גבוהה מדי.

בשלב זה בנק לאומי הוא היחיד המפרסם את שערי הריבית שהוא גובה. ד"ר הלפרין מציג את הטבלה שפרסם בל"ל בעיתונים ב־13 באוקטובר, לפיה גובה הבנק ריבית הנעה בין 1.85 ל־2.6 אחוזים לחודש (כולל ריבית בסיסית "פריים", ריבית סיכון ועמלת הקצאה).

הלפרין אומר, אחר הורדת ה"פריים" ל־1.25 אחוזים לחודש, ובחלק מהבנקים ל־1.15 אחוזים לחודש, רוב הלקוחות העסקיים משלמים ריבית נמוכה יחסית. לדבריו, רוב הלקוחות הגדולים משלמים ריבית סיכון של רבע או חצי אחוז, ואלה משלמים למעשה ריבית ריאלית נמוכה ביותר. להערכתו, הממוצע של כל הריבית בחח"ד הוא 2.1 אחוזים לחודש. "זוהי ריבית סבירה ביותר, הנעה בין 0.5 ל־0.75 אחוזים ריאלית לחודש — שיעור הריבית הנהוג בעולם ואולי אף נמוך בהשוואה למספר מדינות".

מנכ"ל איגוד הבנקים אומר, כי העיתונאים טועים ומטעים, כאשר אינם מציגים את הטבלה של בנק לאומי כהלכה, אולם גם בנתוני ההשוואה שהוא מוסר ישנה הטעיה מסויימת. לדבריו, אם נכלול בטבלה את ריבית החריגה, מגיעה הריבית המינימלית ל־2.2 אחוזים לחודש והמקסימלית ל־2.95 אחוזים לחודש. הוא מזכיר, שאם הלקוח מחוייב בריבית חריגה, הוא אינו מחוייב בעמלת הקצאת אשראי. נתונים אלה, לדברי הלפרין, רחוקים מהמצוטטים בכלי התקשורת, אולם גם על־פי הנתונים שהוא מספק מדובר בריביתשנתית שנעה בין 30 ל־40 אחוז, ובשיעורי האינפלציה הנוכחיים עדיין מדובר בריבית גבוהה מאוד.

עיוות אחר בנתוני מנכ"ל איגוד הבנקים נוצר בהשוואת שיעורי הריבית בארה"ב. ראשית, עובר לפתע הלפרין מנתונים חודשיים לשנתיים, ריבית ה"פריים" בארה"ב היא 10 אחוזים לשנה ועם תוספות ריבית הסיכון, עמלת ההקצאה וימי הערך, מסתכמת הריבית השנתית, על־פי נתוני איגוד הבנקים בישראל, בשיעור שבין 12 ל־18 אחוז לשנה. הנתונים על שיעורי הריבית בארה"ב כוללים גם 1־2 אחוזים לשנה בגין התובה להחזיק חשבונות מקרוזים, במקביל לא מובאות בחשבון תוספות אחרות החלות על הלקוח העסקי בישראל. גם אם מקבלים את נתוני איגוד הבנקים כפי שהם, עדיין משלם הלקוח הישראלי ריבית בשיעור כמעט כפול מהשיעור שמשלם עמיתו האמריקני.

ד"ר הלפרין טוען, כי הריבית הריאלית בארה"ב אינה נופלת מהריבית על החח"ד בישראל, ומזכיר כי החח"ד מהווה 20 אחוז מכלל האשראי הבנקאי והוא החלק הקטן יותר. "אם נוסיף לכך את שיעורי הנזילות הגבוהים בישראל לעומת שיעורי הנזילות בארה"ב, יוצא ללא צל של ספק שהריבית שהבנקים גובים בישראל אפקטיבית ריאלית בממוצע, נמוכה מאשר במדינות רבות, כולל ארה"ב", אומר מנכ"ל איגוד הבנקים. הוא מסיים בקריאה לתת לציבור את העובדות, כדי שיידע כי שהריבית בישראל אינה גבוהה. אבל משפט הזכות היחיד שניתן למצוא בפנייתו מובלע דווקא כאמצע הדברים: "למרות האמור לעיל, אני עדיין בדעה שיש מקום להורדה נוספת של הריבית ושל המרווחים הפיננסיים בחח"ד."

אודי נחשון

משלחת מדרום קוריאה

משלחת מבכירי התעשייה בדרום־קוריאה תגיע לישראל בראשית נובמבר, לכנס הבינלאומי השביעי של האיגוד הישראלי לאבטחת איכות. לאחר הכנס תבקר המשלחת במצרים, תסייר במפעלי תעשייה שם ותקיים פגישות בקהיר.

המשלחת הביעה עניין להתרשם לא רק מהפעילות לאבטחת איכות בתעשייה הישראלית, אלא גם מהיבטים נוספים, כמו כלכלה וחינוך לאיכות. בראש המשלחת יעמוד מנהל מכון התקנים בקוריאה, יאן ואן צ'ו.

בפגישת הכנה לקראת ביקור המשלחת שקיים בסיאול יוסי בסטר, סמנכ"ל "אלביט", המשמש כסגן יו"ר האיגוד הישראלי לאבטחת איכות, ביקשו הקוריאנים לבקר במפעלי תעשייה בארץ ובקיבוצים. בסטר מציין, כי מנהל המחלקה ליחסים בינלאומיים של המכון הקוריאני, אנטוני לי, שישתתף אף הוא במשלחת, שהה שנתיים כשליחות בירדן ומשם ידיעותיו על הנעשה בארץ.

גורמים כלכליים בירושלים ציינו בסיפוק, כי למרות החרם הערבי, החליטה המשלחת לשלב את הנוכחות בכינוס הישראלי עם ביקור במצרים.

מבוקים כלכליים

טיפול שורש

■ רק טיפול שורש בסבך התחבורתי בכניסות הצפוניות לחיפה יפתור את הבעיות הקשות בתנועה אשר גורמות בלי משים לנזק כלכלי מתמשך לפרנסי העיר — אומר נשיא לשכת המסחר והתעשייה בחיפה, ד"ר סטוכר. מבדיקות שערכה הלשכה בחיפה התברר, כי הפקקים הנוצרים מדי יום בכניסות לעיר מכיוון הקריות מונעים מאלפי אנשים, המעוניינים לבצע פעילויות עסקיות בחיפה, מלהגיע לעיר ומכריחים אותם לחפש חלופים אחרים. "גזברים ומזכירי קיבוצים הנשנים עוקפים את חיפה וממשיכים ישירות לתל־אביב דרך יקנעם, רק כדי להימנע מהפקקים, מתריע סטוכר. לדבריו, טיפול מהיר בהפעלת רכבת פרברים, שתפעל בצורה סדירה ותיתן שירות נאות לתושבי הצפון, תביא ללא ספק להמעטת כלי הרכב הנעים על הכבישים ותעזור לחיפה לחזור למעמדה כבירת הצפון.

חיסון ממוחשב

■ עם השלמת משרד הבריאות לחסן את כל האוכלוסייה נגד נגיף השיתוק מבוצעות מספר רשויות מקומיות במחשב משרד הפנים, לאיתור מיידי של אוכלוסיות בעלות סיכון גבוה. יוחנן ביתן, סמנכ"ל שיווק במלם, מסר כי בחודרה נקלטו תוך שעות ספורות לסיוע ממוחשב לרשויות המקומיות. נתוני התושבים נשלפו מתוך קובץ מרשם האוכלוסין, העשר במחשב המלם, ועובדיו במחנו גילאים וכמויות. נתונים אלה איפשרו רכישת החיסון בכמויות הנדרשות וטיפול מהיר באוכלוסייה.

מיזוג לאירופה

■ מפעלי לורדן של קיבוץ כפר סאלד בגליל העליון קיבלו באחרונה הזמנות גדולות ביותר, בהיקף של עשרות אלפי דולרים לאספקת סוללות למיזוג אוויר לבית הרכב וסוללות לייבוש מכמה מדינות באירופה המערבית. ההזמנות הגדולות מסברות במזג האוויר החם השורר עתה באירופה. שלוש חברות בריטיות פנו למפעלי לורדן בבקשה לקבל בהקדם עשרות אלפי סוללות כבר בחודשים הקרובים. נמסר, כי המפעל עומד לרכוש קו ייצור חדיש ומשוכלל על בטנות, שיגדיל בצורה משמעותית את כושר התפוקה שלו.

המזרן של שרון

■ באמצע חודש אוקטובר ייפתח באיזור התעשייה "עמק שרה" בבאר־שבע המפעל החדש של "ספלנדיד אלסטיק" לייצור מזרנים. המפעל הישן בבת־ים ייסגר. המפעל המשפחתי, בבעלות יצחק אלפנדרי ובניו, מוקם בהון עצמי בהשקעה של מיליון דולר. ויעסיק 16 עובדים. מהמפעל נמסר, כי מזרניו מרפדים את מיטותיהם של אישים כמנחם בגין ואריק שרון. בקרוב יחל המפעל החוגג 80 שנה להיווסדו, לייצא לאירופה.

טכנולוגיות צבאיות

■ 4 מיליון דולר הושקעו באחרונה בהקמת חברת רשף לייצור טכנולוגיות הצבאיות מתקדמות. רוב ההשקעה בתכנון, במחקר ובפיתוח, וכן בקווי הייצור של המפעל, נעשו על־ידי קבוצות משקיעים מארה"ב, המאורגנים במסגרת חברת טלקם קורפוריישן בלוס אנג'לס. בראש החברה עומד עורך הדין היהודי ואיש העסקים ריצ'רד סמואל, שהוא גם יו"ר מועצת המנהלים של רשף. מנכ"ל רשף הוא יורם אורון. מתוך ההשקעה, 1.5 מיליון דולר הושקעו במפעל שייחנך בימים אלה בשדרות, שיעסיק 150 עובדים.

שיווק בבריטניה

■ קיבוץ דפנה שבגליל העליון הקים באחרונה חברת שיווק בינלאומית בבריטניה. חבר הקיבוץ אליק גלעד שהה שם כשנה בשלבי ההקמה. כיום מנהל את החברה מומחה שיווק מקומי. מטרת הקמת החברה היא לבסס את אחיזתו של חרושת דפנה בשוק המגפיים באנגליה ולהרחיב את עסקיה, באמצעות שיווק מוצרים נוספים מישראל וממדינות אחרות. בתום שנת פעילותה השנייה משווקת החברה בבריטניה בהיקף של 2 מיליון דולר.

אשראי צמוד

■ בנק הפועלים מציע ללקוחות עסקיים הלוואות צמודות לדולר לתקופות של עד חמש שנים בריבית קבועה, בשיעורים נמוכים מהמקובל עד כה. הלוואות לתקופה של עד חמש שנים יינתנו בריבית צמודה לדולר בשיעור של 12 אחוז לשנה. הלוואות לתקופה של עד חמש שנים יינתנו בריבית צמודה לדולר בשיעור 13 אחוז לשנה. הבנק מאפשר ללווה לדחות את פרעון קרן ההלוואה בתקופה הראשונה של ההלוואה. בהלוואה לארבע שנים ניתן יהיה לדחות את פרעון הקרן עד 18 חודש ובהלוואה לחמש שנים הדחייה תוכל להגיע עד 24 חודש. הסכום המינימלי להלוואות החדשות הוא 50 אלף דולר.(א.נ.)

אין מיתון במחשבים

■ בישראל אין מיתון בענף המחשבים, למרות הערכות שנשמעו באחרונה בנושא זה — אומר יו"ר האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה (איל"א), עזרא בן־כוכב, לקראת כינוס איל"א ה־23 שיתקיים ב־26־24 באוקטובר. לדעתו, הסיבה להערכות אלו היא שינויים דינמיים שעובר הענף. בן־כוכב מציין, כי בשנתיים האחרונות חלה ירידה במספר העובדים במקצועות מסויימים, כגון מפעילי מחשב וקלדרניות. הסיבה לכך היא חידושים טכנולוגיים, כמו אמצעי קלט/פלט חדישים ושפות דור רביעי. במקביל חלה עלייה במקצועות אחרים, כגון מנתחי מערכות. לדבריו, מלבד הצמצום במספר מקצועות לא חלה ירידה בענף המחשבים, אלא להיפך — בשנתיים האחרונות הובחנה חדירה של מיחשוב למיגזרים חדשים, כגון רשויות מקומיות, שיווק קמעונאי, סוכנויות ביטוח, עורכי דין ועוד.

אשה למועצת בל"ל

■ מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, דרשה מיו"ר הסוכנות היהודית ומראשי אוצר התיישבות היהודים, חברת האם של בנק לאומי, למנות לפחות אשה אחת למועצת המנהלים של הבנק. לובלסקי הזכירה למי שעוסקים בימים אלה בגיבוש הצעה לדירקטוריון חדש לבל"ל, כי עד היום נגרם עוול לנשים הרבות שבין לקוחות הבנק, כאשר אף אשה לא כיהנה במועצת המנהלים שלו וזו הזדמנות לתקן את העוול הזה. בתקופה שבה נדרשת מהממונים התעלמות מחודשת על שגיאות ברמות מינויים פוליטיים ומינויים מאינטרסים אחרים, רק טבעי יהיה שתשולב נציגת נשים במועצה, טוענת לובלסקי.

בקרת איכות בחיל האוויר

חיל האוויר הישראלי אימץ באחרונה תכנית אמינות ואחזקתיות, (אמית 2000), — שנועדה להעלות את היכולת המבצעית שלו תוך חיסכון ניכר בעלות לטווח ארוך. פרטי התכנית יוצגו בכינוס האיגוד הישראלי לאבטחת איכות שיתקיים בישראל בראשית נובמבר לפני נציגי התעשייה הישראלית ויצרני הציוד לחיל האוויר.

מטרת התכנית, להביא לפיתוח ורכש מערכות נשק אמינות יותר, הצורכות פחות חלפים, דורשות פחות כוח־אדם לתחזוקה ותפעול ומגדילות את מספר הגיחות ללא תקלה שניתן לבצע בעת מלחמה.

יו"ר הכינוס הבינלאומי לאבטחת איכות, ד"ר אביגדור זוננשיין, מסר כי בכינוס יוצגו גם טכניקות שונות הנדרשות למימוש יעדי היוזמה. לדבריו, בבחינה כמותית התברר שהגדלת אמינות מטוס ה־F־16 בכ־25% מביאה לחיסכון של כ־60% בדרישות החלפים, כך שניתן לרכוש עוד עשרות מטוסים באותה כמות משאבים. פירוש הדבר — שהגדלת אמינות מביאה באופן ישיר להגברת היכולת הקרבית.

סרג' סמואל, יועץ האמינות הראשי במשרד הביטחון, מראשי האיגוד הישראלי לאבטחת איכות, ציין כי מערכת נשק אמינה יותר צורכת פחות חלפים, דורשת פחות כוח אדם לתחזוקה, מקטינה את עלות מחזור החיים של הציוד ומגדילה את כמות הגיחות שניתן לבצע בין פעילות אחזקה אחת לשנייה. הוא הוסיף, כי מפקדת חיל האוויר החליטה על מתן עדיפות מתאימה להקצאת המשאבים ליישום מדיניות זו.

מטבע חדש, ועליו מנורת חנוכה מתוניסיה, יופץ לקראת חג החנוכה תשמ"ט ע"י החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מישהו מטפל בנו — מימין ומשמאל

ערפאת כוכב עליון בתשדירי הליכוד, מפ"ם זוקפת ראש צעיר ואינטליגנטי, ש"ס היא משהו מהסרטים ■ את ההצגה הזו אי אפשר להפסיק. לא עד לבחירות

אני לא דוגמה ולא משל. אני שפוטה של תשדירי הבחירות בטלוויזיה. לא מוכנה להחמיץ אף אחד מהם. נכון, זה לא בדיוק הבידור הכי טוב בעיר בערבים סתוויים אלה, אבל בהתחשב בנסיבות, תמיד אפשר למצוא סיבה טובה לחייך או לגיחוך, לאהדה או לכעס. מה לא מוצאים שם. שקרים, עיוותים, חלקי מאה של אמת. כשרונות ובעיקר פה ושם איזה רעיון לא רע.

קחו למשל את המפד"ל, עם האיש הקבוע בסוף התשדיר, שזורק איזה משפט משעשע, אם הדברים לא נבלעים כפיו. או למשל הקטע של האדיוט, יסלח לי האיש, שהחטיפו לו סטירות לחי והוא המשיך לחייך. באמת, מי צריך מכות כאלה. וישנם התשדירים של מפ"ם. יופי של תשדירים. אחד אחד. ראש צעיר ואינטליגנטי, ועבודה מקצועית. המסרים קצרים וברורים, והעיקר, נותנים תשובה למי ששואל למה מפ"ם. גם לרק"ח יש תשדירים לא רעים. המסר העיקרי, שתי מדינות לשני עמים, מועבר לעתים בצורה כמעט פואטית, באמצעות עדות אישית, בדרך כלל מרגשת. לר"צ יש את שתי הכוכבות שלה, שמצליחות להכניס משפט מוחץ.

ש"ס היא משהו מהסרטים. הרב פרץ, בכל הכבוד, יכול היה להיות שחקן דרמאטי לא רע. הקריאות והזעקות שלה, והפאוזות בין אנחה לצעקה, הן אינטרמצו לא רע בין הליכוד והמערך. התחיה גם היא עושה עבודה לא רעה, בהתחשב בכך שהיא מנסה לנגוס ממצביעי הליכוד. הם מכניסים להם כלי סנטימנטים, ומי אנחנו כי נלין על כך.

הן פשוט השמצה. פוי.

וישנה כמובן ההסתה הברוטאלית נגד פרס והמערך — הקישור הבלתי פוסק בינם לבין אש"ף, כאילו היו תאומי סיאם, הדמגוגיה הבוטה של אולמרט. אז מה הצדקנות הזאת, כאשר אוהדיו השרופים של הליכוד מקבלים את הסעיף ורוצים לעשות שמות בפרס ובאנשי המערך. הלא הם בסך הכל בני אדם שהעלו להם את לחץ הדם.

קצת מצחיק לשמוע את שמיר, שכל מה שיש לו להגיד על הבריונות של אוהדיו, זה שהם זועמים על ההסתה בתשדירי המערך. מעניין, שההסתה הזאת לא עובדת על אוהדי המערך. לא ראינו את תושבי מעלות או את תושבי אשקלון רצים אחרי קורפו או שמיר. אבל כדמגוגיה אין מה לתפש הגיון.

המערך מנסה להיות ענייני. המסרים שלו, עד כה לפחות, מופנים בעיקר לציבור המתלבטים בין המערך לליכוד. לכן ההרגשה על תוכנית האלופים, לכן ההופעה של רבין בחיזוק הנושא הבטחוני (איפה היתה עינו החדה של הבמאי כאשר הכסא של רבין התנדנד מצד אל צד והקרין חוסר שקט). לכן הדיבור, על גבול הגזענות, בנושא הדמוגרפי. הקונטרה האימתנית של המערך על הצפה של ערבים, המתרבים במהירות, היא חמורה לא פחות. אין כל פסול בהצגת האלטרנטיבה של מדינה דו־לאומית, המשתמעת מדברים שאמר ארנס בראיון עיתונאי. אפשר גם לדבר על מדינה עם רוב יהודי, כמו גם על מדינה דמוקרטית, שבה כל האזרחים יהיו שווים כלפי החוק. אבל הדיבור הסמי גזעני על התרבות הערבים, הטון של הדברים, פשוט בלתי נסבלים.

משהו מהסרטים

יש גם רגעים מצחיקים. למשל, כשיובל נאמן מטפס על גבעת האלופים, כשמתחת לבית שחיו צרור מפות. "גם אני הבאתי מפות", הוא מסביר לנו. ואנחנו לא מפסיקים לצחוק.

אבל ההצגה הגדולה באמת היא של המערך והליכוד. המקצוענים מחלקים להם מדי יום ניקוד, כאילו התמודדו על זירת האירוויזיון, או על המקבילים, אבל ההתמודדות היא, כפי שכל אחד יודע, על הרבה יותר מזה.

הליכוד, אין מה לומר, מתמחה בהורוריזציה, סרטי אימה. מי היה מאמין, כי ערפאת יהפוך כוכב עליון בתשדירי הבחירות שלנו. מילא, היה מתאים אולי למתקדמת או לרק"ח, אבל אלו יצטרכו למצוא כוכב אחר, כי הליכוד פשוט "גנב" להם את ערפאת. ימות המשיח, פשוט אגדה. כל יום כמעט ערפאת, עם החיוך וקנה הקלצ'ניקוב על המסך. מישהו עלול עוד לחשוב, כי איזה אש"פיסט התגנב למטה ההסברה של הליכוד. בסוף עוד הצופים יתרגלו לפרצוף של ערפאת. הם יראו כי הוא אומר מה שהוא אומר ומחייך כמו שהוא מחייך, ושום דבר לא קורה: העולם לא מתמוטט, הטלוויזיה לא עושה קצר, החיים נמשכים, אפילו הפוליו.

ויש להם את בני בגין — מולבשים לתת מחמאות לאנשי ההסברה של הליכוד. במקום להביא את האוטונומיה מפיהם של שמיר וארנס, וליצור תחושה של אי נעימות ומבוכה אצלם ואצל הצופים, מביאים לנו את בעל הזיכרון, את בגין. נכון לא את האבא, אבל גם הבן הוא בגין, וכאשר הוא משבח את התוכנית, אתה משוכנע כי הנחתום מעיד על עיסתו. אכיו. מה זה חשוב, שלליכוד היו עשר שנים לנהל מו"מ על האוטונומיה, והם לא עשו עם זה הרבה. כמעט כלום בעצם. למי איכפת שתוכנית שולץ, שהתבססה על תוכנית האוטונומיה (בקיצור זמנים), נדחתה על הסף על ידי שמיר. העיקר שבגין הבן יכול לספר לציבור, שלליכוד יש תוכנית. שכולם ידעו, שטענות המערך, כאילו לליכוד אין תוכניות,

את ההצגה הזאת של התשדירים אי אפשר להפסיק. לא עד לבחירות. נכון, יש ערבים שהעסק נראה עייף, צולע, ומשעמם. אבל אסור לאבד תקווה. תמיד יכולות להיות הפתעות. תמיד אפשר להמתין לתשדיר של מפ"ם, ולקוות שיהיה לפחות טוב כמו קודמיו, ולשמוח שמישהו מטפל בנו, בשתי ידיים שמאליות, וטובות.

כניסה בגדול

התוכנית "סיבה למסיבה" חזרה למסכינו בכניסה מרשימה, כמעט גרנדיוזית. ראשית — איך אפשר אחרת — הקטע המצויין של רבקה מיכאלי עצמה, בחיקוי נפלא של שתי קריינויות מחלקת הספורט, שהגישו לנו את מישדרי הטלוויזיה (מישהו עוד זוכר את הימים הרחוקים ההם?). אין מה לעשות, מיכאלי היא כשרון גדול. אבל, בכל הקשור לסאטירה בטלוויזיה — גם כשרון בלתי מנוצל. אבל היא לא היחידה.

מה צריך בן אדם ביום שישי, לאחר מנת הדרשות המסכמת של השבוע, יותר מאשר שני כוכבים גדולים באמת בתוכנית בידור אחת. אסתר עופרים היא אחת ויחידה. אולי לא לדור שלא ידע אותה בשנות השישים, אבל גם כאלה אינם יכולים להשאר אדישים לאיכות הקול וההופעה שלה. "יהלום נקי". ואריק איינשטיין, כאן וכי יש קונסנזוס לאומי דורי. הופעה שלו היא דבר נדיר, ועל כן חוויה מיוחדת עוד יותר. אריק איינשטיין בשירים של אברהם חלפי, עם יוני רכטר ליד הפסנתר, זו חגיגה לנשמה. כבר מזמן לא שמענו דיאלוג כזה בין זמר למלחין. צמה חמה, ואם בכך לא די, אנחנו משתתפים ברומן מוזיקאלי מרגש בין אריק איינשטיין ויהודית רביץ. פשוט עונג שבת. וכדי שנרגיש לגמרי "יהיה", אנחנו מקבלים תזכורת של מיודענו החכיב וחד הלשון, שלמה ניצן.

אז מה הפלא שרצתי לשלם את האגרה.

ביקורת מחול

העיקר הוא לא העיקר

גיורא מנור

קבוצת־מחול "טעם אישי" באולם יד־לבנים בתל־אביב.

שתי עבודות, האחת מאת לאה אברהם והשניה מאת אסתי קינן, שהיא גם המלחינה של עצמה, היוו את התוכנית במופע להקת "טעם אישי". המבצעים בשני המקרים היו אביטל יצהרי, גלי אורן, אורה מירסקי, נירה עלדרור, סיגל שוחט ובמחול השני גם חפציבה אברהם, כרקדנית אורחת.

משמח היה לראות את הקהל הצעיר שמילא את האולם, כיוון שלעיתים קרובות יש תחושה, שיוצרי מחול שמחוץ למסגרות הממסדיות פועלים במין ואקום, לעצמם בלבד. והנה קבוצה, שיש לה קהל אוהד משלה.

עבודתה של לאה אברהם, "את היא אני" מתחילה בצורה מסקרנת מאוד: דמויות נשים, שכל אחת מהן נושאת פנס כיס בידה, נעות באפלוליות, והפנסים מאירים פעם צדודית זו ופעם זו. והצורות שנוצרות פיסוליות, יפות, וגם אחרי שמסתיים הפרק הראשון היתה לי תחושה, שכל אחת מהחמש קיבלה מעין קטע לעצמה בהמשך — והאור על הבימה עלה, נשארה התאורה שתיכננה רחל ניימן על רמה גבוהה, הרבה מעל לרמת העיצוב התנועתי והביצוע.

עבודה זו של לאה מגובשת יותר מאלה שקדמו לה, אבל למרות מה שנאמר בתוכנייה, שכל רקדנית תרמה משהו אישי משלה על־ידי אילתור, שהחומרים שבו שימשו את לאה ככוריאוגראפית. קשה לי להגדיר, באילו מרכיבים אישיים מדובר. המכנה "כללי" מדי. אינו שואף אל שיא או סיום ריגשי או צורני. זהו מחול "נעים", כלומר אסתטי, ובו הרבה רגעים נאים, אבל ביסודו הוא בעיקר שכפול. במילים אחרות: זהות כמעט רצופה של התנועה אצל כל אחד מהקבוצה, מה שמכונה במוסיקה "אוניסונו".

התנועה האחידה עשויה לשמש מומנט חזק של הרגשה, כשמוטיבים ניגודיים מתלכדים לפתע לתנועה מקבילה, כמו קרן לייזר, שהיא הלא למעשה רק האחדה של קרניים במקביל. אבל כצורה בסיסית, זו צורה שגורמת לתחושה של סתמיות, של הכפלה.

למעשה רק התאורה העניקה לתנועה מימד של עיצוב חזותי. וזה הלא לא העיקר במחול, שחייב להיות מעוצב קינטית ומרתק גם ללא תאורה מיוחדת.

המוסיקה של אסתי קינן "אשתרך" שלה, וביצוע המוסיקה היפה הזאת, מצויים על רמה הרבה יותר גבוהה מהכוריאוגראפיה. ושוב האחידות בתנועה גוזלת מערכו של מספר המבצעים.

ברגעים המעטים בהם נוצר ניגוד בין שתיים ליתר, פתאום מתעורר העניין שלנו בנעשה, אבל עד שמספיקים להתעמק בו שב הכל לתנועה אחידה של הקבוצה.

גם הפעם הוסיפה התאורה (של רפי כהן) צבעוניות נאה מאוד לתנועה הסתמית למדי.

אני בטוח, שלגבי היוצרים והמבצעות יש בוודאי משמעויות ומסרים ריגשיים להליכות ולסיבובים הללו. אבל לא חשתי — ואולי זו אשמתי — בהכרחיותה של תנועה זו או אחרת. באותו משהו, המפעיל כקפיץ פנימי דוחף את המבצע, שאינו יכול אלא לנוע, שבלעדי התנועה כאילו אין לו קיום.

רוב הזמן, וזה נכון לגבי שני המחולות שבתוכנית הערב, מתרחש הכל במישור האמצעי, הבינוני, לא באוויר (כמעט ואיני זוכר קפיצות) או למטה, על הקרקע. קצבית, אין רגעים של מהירות גבוהה לעומת פרקים איטיים במודגש. מין אנדנטה שולט בכל.

לא היה בערב זה משהו מרגיז או מקומם, מפתיע או מלהיב. הכל התנהל על מי מנוחות, בצורה תרבותית, מוגש כהלכה. אבל גם לא בלטה אישיות זו או אחרת על הבימה, כך שאפילו רקדנית כה חזקה באישיותה הבימתית כחפציבה אברהם היתה למרכיב שווה־ערך שנעלם בקבוצה.

מידת האיזון, הנועם, המתינות, שהיא חיובית מאוד במשא־ומתן התרבותי, אינה כזאת באמנות. מה שחסר, לי מכל מקום, בערב זה, שניכרת בו השקעה רבה של עבודה, יחס רציני ואהבת המחול, הוא אותו ריגוש הכרחי, ההופך "תרגיל" ליצירה.

הגשה נאה, תאורה מצויינת, תלבושות טובות — הכלים הנאים, שנאמר עליהם, שהם מרחיבים דעתו של אדם — הם בסופו של דבר, רק המסגרת, שיש לצקת לתוכה תוכן תנועתי, קיצבי וריגשי.

תרבותי ומוגש כהלכה. חסר אותו ריגוש ההופך תרגיל ליצירה בתמונה – „אשתרך"

קולנוע

סלאח שבתי צרפתי

יעל ישראל

[illegible]

הפריית מבחנה – הצלחה גדולה, אך מסוכנת

עובר אחד יותר מדי...

דילול עוברים — בעיה רפואית ומוסרית

הפריה חוץ־גופית וכן טיפול בעקרות באמצעים הורמונליים גרמו עוסים לכך שאפשר לעזור לנשים המשתוקקות, אשר עד לא מכבר היו חסרי תקווה בכל הנוגע להולדת ילדים.

אלא כאשר מטפלים בעקרות, ובמיוחד כאשר מדובר בהפריית מבחנה יש ובגוף האשה "נקלטים" כמה עוברים: ארבע, חמש ויותר. ריבוי כזה של עוברים עלול לגרום ללידה מוקדמת עם כל הסכנות הכרוכות בה, מבחינת שמירה על חייהם ובריאותם של העוברים.

כדי למנוע מצבים כאלה מתערבים שוב הרופאים ומבצעים מה שמכנים "דילול עוברים". הדילול נעשה על־ידי זריקת קולנדיוקסיר אל תוך ליבו של העובר, זה שנבחר במקרה כמיותר. העובר המיותר הוא זה הנמצא בתוך רחם האם במצב הנוח ביותר לקבלת הזריקה. את הדילול מבצעים מוקדם ככל שניתן וזאת כאשר הרופא מבצע גם שיקוף רחם, כדי לדעת היכן נמצא "עובר המטרה". חצי צרה היא כאשר מבצעים את הטיפול בראשית ההריון, כיוון שבתקופה מאוחרת יותר כבר רואים על המסך משהו הדומה ליצור אנוש. לפעמים האם מתנגדת לדילול, שכן היא מגיבה בחיבה לפרי ביטנה ואינה רוצה לגרום לדילול ה"יש". פעילות בלתי שקולה עלולה לגרום נזק נפשי לאשה ההרה.

לואיז בראון, הראשונה מילדי המבחנה עם אחותה ● גם הרופאים מתלבטים

אך גם הרופאים מתלבטים. הכיצד? הם שואלים, אנו נהפכים לכוח עליון המחליט מי לחיים ומי למוות. העובר הנבחר להמתה הוא כאמור, זה הקרוב ביותר לקרום הרחם והבטן של האם. יש להוסיף, כי לעיתים גם אחרי הזריקה והפסקת פעימות הלב מתעורר העובר שוב לחיים וליבו מתחיל לפעום. יש חשש שהילוד, אם וכאשר יצא מרחם אמו, יהיה כבר פגום מהטיפול שקיבל במסגרת "הדילול". זאת ועוד, ככל שהדילול נעשה מאוחר יותר, כן יש חשש מפני השרדות שריד מן העובר. ככל שהדבר נעשה מוקדם יותר יש סיכוי שהוא ייעלם ללא בעיות במערכת ההריון של האשה ההרה.

לרופאים יש גם בעיה מקצועית, ככל שמספר העוברים גדול יותר בתחום הטיפול ההורמונלי, כן גדול הכישלון.

בגרמניה המערבית מעוררת שאלת "דילול העוברים" ויכוח נוקב בעד ונגד.

בן־אדם שקוף

קבוצת חוקרים מאוניברסיטת קולורדו בנתה סוג חדש של מחשב המסוגל לתת תמונה תלת־ממדית של הגוף, שיטה היכולה לגרום למהפך בשטח שיקוף הגוף. את המחקר רישומו, מימנו וולט דיסני סטודיוס וכן רשות חקר החלל — נאסא.

בשיטה החדשה ניתן לראות את "פנים הגוף" מזוויות שונות, בתוך בעובי של מילימטר אפשר לראות אברים בתוך המערכת הסובבת או בנפרד. אפשר לראות למשל את הלב כאמור, בתוך הסביבה ובנפרד, הוא הדין לגבי פרק הרגליים, אגן הירכיים, הגלגלות ועוד. אפשר אף להגיע למצב בו התמונה של החלק הפנימי של הגוף מסובבת על צירה כך שניתן לראות את האבר מכל צדדיו. התמונות מאפשרות לראות את העצמות, את הרקמות ביחוד או לחוד וכן ניתן למצוא מצבים חולניים, גידולים ועוד. ומשער החרש, כך התוקרים מאוניברסיטת קולורדו, ישנה שינוי מהפכני את שיטות הטיפול. והתוצאה מכך ישונו שיטות הלימוד לסטודנטים בבתי־הספר לרפואה ועוד. היוזר הגרש גם יתחולל שינויים יסודיים בעבודתם של הרנטגנולוגים, האורטופדים, ושל רופאים המטפלים למשל במחלות זיקנה.

העמדת־פנים פוליטית

החרם הקובני על אולימפיאדת סאול מבטא אופורטוניזם לאומני, במסווה של הישמעות לערכים אנושיים ומהפכניים־קיצוניים

דוד בן ישראל

אף כי היא מצטיינת בספורט, קובה איננה מעצמת־על בשטח זה, אך היא כזאת ביבשת האמריקנית ובפרט באמל"ט. אם כן, מדוע החרימה את אולימפיאדת סאול?...שלטונות קובה מכריזים, כי מניעיהם פוליטיים: הזדהות אולטימטיבית עם דרישת צפון־קוריאה הקומוניסטית להיות גם היא מארגנית האולימפיאדה ה־24. היות שעמדת פיונגיאנג לא התקבלה על דעת קברניטי הספורט העולמי (וזה חבל...), הרי שקובה בחוץ. האם זאת האמת, כל האמת ורק האמת?

גם תחת הדיקטטורה של בטיסטה, עד 1959, בלטו ספורטאים קובנים בזירות שונות, אך הספורט בקובה התחיל לפרוח ממש מאז מהפכת קאסטרו. המשטר החדש השקיע ועדיין משקיע הון תועפות בעידוד הספורט הלאומי, גם מעלה אותו על נס בפני תושבי האי. זה שייך למדיניות הנבונה של טיפוח כל כוח יוצר בקרב האוכלוסייה, ובמקרה זה — בשטח המייצג בכבוד רב את קובה המהפכנית. מהו היקף הישגיו של הספורט הקובני — את זאת נוכל להבין מן העובדה, שבמשחקים הפאן־אמריקנים, שהתקיימו בפעם העשירית, ובמקרה זה באינדיאנאפוליס, ארה"ב, לפני שנה (ספטמבר 87'), תפסה קובה את המקום השני, לפי מספר מדליות הזהב שכבשו ספורטאיה. הדבר מומחש עוד יותר בסטטיסטיקה שערכנו, לפיה לקובה מדליית זהב אחת על כל 133,000 מאזרחיה. לעומתה, ארה"ב קיבלה מדליה כזאת על כל 1,300,000 מתושביה. קנדה, ברזיל, ארגנטינה ומקסיקו, כולן יחד, השיגו בקושי זהב אחת על כל 4,300,000 מנתיניהן...באותה תחרות יוקרתית, שהתקיימה בוונצואלה ארבע שנים קודם לכן (קאראקאס, 1983), השיגה קובה את המקום השני, בהפרש עצום מן המשתתפות האחרות, פרט לארה"ב, שאותה ניצחו הקובנים אפילו בבייסבול!

אף כרגע ממש אין לקובה במה להתבייש: באוגוסט השנה התקיימה תחרות פאן־אמריקנית בחתירת קייקים, באוטווה, קנדה. השתתפו בה 8 ארצות, בתוכן המארחת, ארה"ב, וברזיל. המנצחת: קובה. באותו חודש נערכה תחרות בינלאומית של אתלטיקה קלה בברלין המערבית. מקרב המתמודדים הקובנים זכו: אנה פידליה, במקום ראשון, בריצת 400 מ', הילדה ראמוס, מקום ראשון בזריקת דיסקוס, וחאביאר סוטומאיור, במקום השני, בקפיצה לגובה. במקביל, בפראג, צ'כיה, נערכה תחרות כדור־עף על "גביע השחרור", בהשתתפות בריה"מ, איטליה, צ'כיה, גרמניה המערבית, יוגוסלביה וקובה, והיא שזכתה במקום הראשון.

הפתיעה לרעה

אם כל־כך טוב, האם נכון שהסיבה האמיתית לחרם הקובני על סאול היא פוליטית? ספק רב. התוצאות, שקובה השיגה בשתי התחרויות הפאן־אמריקניות הנ"ל, שהן בגדר המשחקים האולימפיים של היבשת האמריקנית (והאחרונה שמשה מן הסתם כמבחן כושר לקראת אולימפיאדת סאול), יכולות ללמד — אם נשווה ביניהן — שקובה הפתיעה לרעה לפני שנה, באינדיאנאפוליס, לעומת מיקומה בקאראקאס, וזאת — על אף הישגיה הנעימים. בת־קול של הירידה ביכולת הקובנית נשמעה בברלין, לפני חודש, על־ידי מיעוט המדליות, שהקובנים כבשו בתחרויות האתלטיקה הנ"ל.

במשחקי קאראקאס (83) השיגה קובה את המקום השני, אחרי ארה"ב, לפי מספר מדליות הזהב שהוענקו לה, והן היוו מעל ל־31 אחוז מן הסך־הכל שחולק, לעומת 52 אחוז שכבשה ארה"ב. אבל ב־1987 באינדיאנאפוליס, חלה ירידה חדה ביכולתם של ספורטאי קובה, שזכו רק ב־17 אחוז מן הזהובים, לעומת 64 אחוז של ארה"ב. לא רק זאת: הרכבם הפנימי של סך־הכל 20 המקומות בצמרת שבהן זכתה קובה ב־83, וביניהם 12 מקומות ראשונים ו־5 שניים (מתוך 38 ענפי ספורט), מרמז לנו — בהשוואה לתוצאות המקבילות של 87 — שהספורט בקובה מאבד גובה. ודוגמה, באינדיאנאפוליס, זכו ספורטאי קובה בשמונה ענפי ספורט בלבד. אך העיקר, מתוך 47 ענפי ספורט, משמע: אם היו כבושים הקודם, הרי שהיו צריכים לנצח, אבסולוטית ויחסית, במספר ענפים גדול יותר מאשר ב־83, אבל זה לא קרה כך, אמנם לא לפי מספר הזהבים, אלא לפי סך־הכל המקומות הראשונים שקיבלו (1+2+3), עברה קנדה את קובה והשאירה אותה במקום שלישי.

המידע מוגש לציבור הקובני על־ידי הצנזורה, החולשת ביד רמה על כל אמצעי התקשורת של המדינה, ועל כל סוגי המידע, כולל בספורט. צנזורה זו נוהגת לתמרן בידיעות, בשיטות דיס־אינפורמטיביות שונות, ובהתאם למה שהיא קובעת שישרת את "טובת העם והמדינה", כשלאמיתו של דבר היא משרתת את האינטרסים הצרים של המשטר בשטח ספציפי זה, ועכשיו — גם בניגוד לטובת העם והמדינה.

יהיו סיכוייהם אשר יהיו, ברור שספורטאי קובה אינם מרוצים מההחלטה על אי־השתתפות ארצם באולימפיאדה, רק שהם אינם יכולים להרשות לעצמם לומר זאת בפה מלא. כך צריך להבין את דברי אלברטו חואנטורנה, סגן הנשיא של המכון הלאומי של הספורט בקובה, ובעצמו בעל מדליות אולימפיות. הוא אמנם הזכיר (קלן, גרמניה, אוגוסט 88), את "720 המדליות, שבהן זכו ספורטאים קובנים בתחרויות בינלאומיות, מתחילת 1988", כדי להפריך רשמית "שמועות" על חולשתו התחרותית של הספורט הקובני הנוכחי. אך, הוא ידע להתחכם ולבטא את אכזבת ספורטאי ארצו "על שבסאול לא יוכלו להעריך את יכולתם של ספורטאי קובה".

סגנון גאוותני

השיטה המאניפולטיבית של הצנזורה ודוברי המשטר בקובה בלטה, במקרה זה, בניפוח המוחלט, שבו התייחסו להישגי קובה במשחקי אינדיאנאפוליס, כאשר לא דאגו (מה "לא דאגו"?... פשוט הסתירו והשכיחו) להשוותן עם התוצאות המקבילות והמצוינות של 1983 (כפי שעשינו כאן, ודווקא על סמך מקורות קובניים רשמיים). הם גם הבליטו בצורה פקחית ומוגזמת את מעט הישגיה של קובה באתלטיקה קלה, בברלין המערבית, באוגוסט השנה. אך, תוך כדי "חפירה" בתקשורת הקובנית, מתגלה שהחלשתו של הספורט המקומי ידוע־גם־ידוע בחלונות הגבוהים בלה־הבאנה: פידל קאסטרו השתתף, כהרגלו, גם בקבלת הפנים (האפוטאוזית...), שאורגנה בבירת קובה לכבוד הספורטאים, שחזרו מאינדיאנאפוליס. באותה ההזדמנות, בין השבחים הרבים שחילק להם, טרח לציין שיש מקצועות בספורט בהן קובה חלשה, כמו בשחייה, למשל, ושבקובה יהיה צורך בפעולה סיסטמטית, כדי לקדם את ענפי ההתעמלות, הכדורגל, הג'ודו והחתירה.

חינוך ההמונים בקובה לחיזוק הכרתם הלאומית (סיסמתו הקבועה של קאסטרו היא: "מולדת או מוות!") נעשה תוך ניצול כל כללי פסיכולוגיית ההמונים, ובסגנון גאוותני תקיף וללא פשרות. השיטה חייבה הפעם יצירת מסך עשן, שיסתיר את הקשיים שבהם מתלבט היום הספורט בקובה. להסתיר מעיני העולם, אך במיוחד מעיני העם הקובני עצמו. לצורך זה שימש הטיעון הפוליטי כביכול, נגד תמיכתה הבלעדית של דרום־קוריאה על האולימפיאדה. אך כשכל הגוש המזרחי התגבר על הצד הפוליטי של הבעיה, והודיע ממש "אן בלוק" על השתתפותו במשחקים, לא היה נוח לקובה להופיע כמדינה מהפכנית יחידה המחרימה אותם.

מנהיגי קובה יודעים להבליט את עצמאותם הרעיונית־פוליטית מבריה"מ, אם הדבר נראה להם כדאי ואפשרי. עד לכיבוש צ'כיה על־ידי רוסיה (ספטמבר 1968), זה היה בנושאים חיוניים ומרכזיים. כעת עשו זאת בקטן. עם זאת, ניתן לשער, כי קובה השפיעה לפחות על אתיופיה המהפכנית (?), כדי שגם היא תדיר את רגליה מסאול (והדבר קל, כי קובה מוסיפה להחזיק חיל־מצב בחבש, בתמיכה במלחמתה לדיכוי הזכויות הלגיטימיות של העם האריתראי לעצמאות מדינית).

בסיכום: חוסר הכנות והאינטלקטואליות, שבהעמדת הפנים הפוליטית, שהתגלתה בפרשת החרם הקובני על אולימפיאדת סאול, רחוק מלהיות בעל ערך מהפכני ואנושי אמיתי. יותר נכון לומר, שהוא נוגד אותם ערכים, לאחר שהוא מבטא אופורטוניזם לאומני במסווה של קיצוניות רעיונית. נקווה שיבוא יום, ומנהיגיה המוכשרים של קובה יתגברו ויתעלו על עצמם, כמקרה של סאול נפגעו האינטרנאציונאליזם האמיתי (אף אם הוא "רגעי" וראוותני), ומודעות הקובנים לחולשתם הספורטיבית היחסית, שתהיה בת־חלוף כוראי.

מנסדורף, פרקיס ובלום לשלב הבא בטורניר הטניס ברמת־השרון

21 אייסים של פרקיס

אריה גיטליס

שחר פרקיס הוא גיבור היום השני של תחרויות הפרס הגדול בטניס הנערכות ברמת־השרון. פרקיס בן ה־26 גבר על המדורג מספר 5 בטורניר פיטר הולדריה מדרום אפריקה במשחק מצויין 6־7, 7־5, 6־3.

שחר המחלק את זמנו בין טניס ולימודי כלכלה באוניברסיטת חיפה חבט 21 אייסים ומכת פתיחה ללא תגובה) ושבר שלוש פעמים את משחקוניו של יריבו הסימפטי.

„אחרי הפסקת חשמל הקצרה שהיתה באיצטדיון תורתי לעצמי והכל הלך מצויין" אמר שחר פרקיס בתום המשחק. ממצב של פיגור 6־7 במערכה הראשונה ו־4־5 בשניה הפך פרקיס פיגור זה לנצחון 5־7 במערכה ו־6־3 במערכה השלישית.

אהרון קריקסטיין היהודי בן 21 מארה"ב המדורג מספר 2 בטורניר נתקל ביריב עיקש בעל יכולת מרשימה אך חסר נסיון, פול וקסה מקניה ולאחר משחק טניס מצויין שהיה שזור במבצעים מעוררי התפעלות ניצח קריקסטיין 7־5, 2־6, 6־4.

גלעד בלום הוא הישראלי השלישי בטורניר שהעפיל לשלב הבא לאחר נצחונו על הגרמני, ממוצא יוגוסלבי, דמיר קרטיץ' 7־6, 6־1.

הישראלי הרביעי אורן מוטוסל שעלה מן המוקדמות הפגין יכולת מעודדת אך נכנע לצ'כי הותיק והעדיף ליבור פימק 4־6, 6־4, 2־6, 3־6.

יתר התוצאות אלכס פנטוניץ מאוסטריה — מיכאל ווסטפאל מגרמניה 7־6, 2־6. מרו מנזס מברזיל — דיוויד אנגל שבדיה 6־3, 1־6, 7־5. בריין טלבוט מדרום אפריקה — תומס אלדין משבדיה 4־6, 5־7, 1־6. דנילו מרסלינו מברזיל — רוני בטמקן משבדיה 6־7, 6־4. סקוט דוויס מארה"ב — קריסטר אלגראר משבדיה המדורג מספר 7 בטורניר 6־3, 1־6.

ביום השני בו הושלם הסיבוב הראשון התקיימו מספר משחקים בעלי איכות גבוהה שאופיינו במאבקים בלתי מתפשרים והוכח שוב, שכיום בטניס אין משחקים בטוחים.

במשחקי הזוגות ניצחו עמוס מנסדורף וואן רנסברג מדרום אפריקה (מדורג רביעי ביחידים) את שחר פרקיס וגלעד בלום מישראל 6־7, 3־6.

באואר ומרונז מגרמניה גברו על האוסטרי אנטוניץ' וליבור פימק 6־7, 4־6, 4־6.

בריאן לוין מדרום אפריקה וסטיב גי מניו־זילנד ניצחו את פאנקוטי מאוסטרליה וטלבוט מדרום אפריקה 6־4, 3־6.

במשחקי היום יתמודד המדורג מספר 1 בטורניר ברד גילברט מארה"ב עם הברזילאי מאורו מנזס. המשחק יהיה בשעה 2. באותה שעה יתמודד שחר פרקיס מישראל עם רוג'ר סמית מאיי בהאמה. עמוס מנסדורף המדורג מספר 3 יתמודד בשעה 3.30 עם הצ'כי ליבור פימק ובשעה 5 יתקיים המשחק המסקרן של היום בין הישראלי גלעד בלום למדורג מספר 2 אהרון קריקסטיין.

יתר המשחקים: דנילו מרסלינו מברזיל נגד פטריק באואר מגרמניה. סטיב גי מניו זילנד נגד אלכסנדר מרונז מגרמניה. בריין טלבוט מדרום אפריקה נגד סקוט דיוויס מארה"ב. אלכס אנטוניץ' מאוסטריה נגד המדורג מספר 4 קריסטו ואן רנסברג מדרום אפריקה.

בין הזוגות המשחקים הבולטים יהיו בטמן ולואיס מול הצמד הישראלי גליקשטיין ווינברג ודיוויס וגילברט מארה"ב מול דניאל וויירנפלד מישראל. משחק נוסף מעניין סמית ווסקה מול הצמד הישראלי עמית נאור ובועז צור.

בקשה לפירוק הפועל תל־אביב

יצחק ויסהוף

ששה מפעילי מחלקת הכדורסל של הפועל תל־אביב בשנים האחרונות הגישו אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה לפירוק הפועל תל־אביב בשל חובות כספיים של האגודה להם ולגורמים אחרים.

הששה הם דני ארו שהיה מנהל מחלקת הכדורסל של הקבוצה התל־אביבית, כדורסלן העבר מייק לארבי ואנשי מינהל ומאמנים כמו יעל פיקרש, ישראל לזר, דני גולדשטיין ומזכירת המועדון מרטה הררי.

בהפועל תל־אביב, רווית השערוריות, לא התרגשו מהפניה ואישים שונים התבטאו ואמרו כי אם ימונה מפרק להפועל תל אביב הדבר יועיל לקבוצה.

חלק מחברי ההנהלה הנוכחית הוסיפו כי יתכן גם פירוק מרצון של הקבוצה ואז אף אחד מן הנושים לא יקבל אפילו שקל אחד.

„פירוק מרצון יבטיח את שכר השחקנים ואת התשלומים למס הכנסה. לאחר ששני גופים אלו יקבלו את הכספים, לא ישאר כסף לנושים ולמעקלים". דברים אלו שנאמרו על־ידי אברהם מורחי גזבר הקבוצה וחבר הנהלת הגג של האגודה התייחסו גם למצב בו ימונה כונס נכסים למחלקת הכדורגל. „המפרק יכול למכור שחקנים, כונס הנכסים יכול להחליט למי יש עדיפות ראשונית בקבלת הכספים ובמצב של הפועל תל־אביב אין ספק כי מס הכנסה הוא הגוף מספר 1 אליו יוזרמו הכספים. לאחר מכן ההתאחדות לכדורגל, במקום השלישי השחקנים, והיתר לספקים ורק בסוף יוצבו הנושים והמעקלים" הוסיף מורחי.

שבתאי לוי
ניפץ זגוגיות ויעמוד לדין

אולם בהפועל תל־אביב עומדת אפשרות נוספת והיא הקמת עמותה כדוגמת העמותה הקיימת במחלקת הכדורסל של המועדון. „לאור המצב הוחלט להתחיל בהליכים להקמת עמותה. אתמול אישרה הנהלת הגג את הצעד להתחיל את התהליך ואילו מחר תתכנס מזכירות הפועל תל־אביב על מנת לאשרר את החלטת הנהלת הגג ולחפש את האישים שיקימו את עמותת הכדורגל. הכוונה היא שהעמותה תשלם אך ורק את חובות קבוצת הכדורגל בהן חובות העבר ותשלומים לשחקנים ולמי שצריך לקבל כספים מן האגודה. שום תריג נוסף לא יחיה על גבו של הכדורגל. אני מאמין כי תוך שבוע עד 10 ימים תוקם העמותה וכך יבוא פתרון למצב הכמעט נואש של האלופה הישראלית" אמר גזבר הקבוצה.

היום יתחמו החוזים עם עוד חמישה משחקני הקבוצה כיוון שמחר אמורה הפועל תל־אביב להפקיד בהתאחדות לכדורגל את חוזי השחקנים. חמשת הכדורגלנים שעדיין לא הגיעו לסיכום בדבר גובה התשלום שיקבלו הם: רפי שמואל, שבתאי לוי, רמי הרמה, יעקב סגל ויוסי ז'אנה.

בהפועל תל־אביב הבהירו לחמשת הכדורגלנים כי כל שחקן שלא יהיה מוכן לקבל את התנאים שיוצעו לו ישוחרר מיד מהקבוצה.

שחקני הקבוצה קובי סגל ושבתאי לוי יועמדו בפני ועדת משמעת פנימית של הפועל תל־אביב על ההתפרעות שלשום בבית ברנר במהלכה נפצו זגוגיות ושברו ציוד משרדי.

אתמול קיימה הפועל תל־אביב משחק אימון נגד הפועל הרצליה מליגה א' עימה סיימה בתיקו 2:2. שערים להפועל תל־אביב יוסי אבוקסיס ולוי אוחנה.

נבחרת הכדורגל עדיין חורקת

ניצחה בקושי את מכבי הרצליה מליגה א' 0:1 ★ היום משחק עם הפועל חדרה ★ בשבוע הבא משחק בין־ארצי מול מלטה

ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל הלאומית של ישראל ממשיכה לאכזב. אתמול, במשחק אימון במכון ווינגייט, התקשתה לגבור על קבוצת מכבי הרצליה מליגה א' 0:1.

שוב, כמו שני משחקי הנבחרת שקדמו למשחק זה מול בית"ר נתניה ונגד נבחרת הנוער, גילו שחקני הנבחרת יכולת דלה מאד, אי התאמה ותלכיד קבוצתי גרוע ביותר.

גם שיתופו של אלי דריקס, המוזמן החדש לנבחרת הלאומית, לא תרם רבות וכאמור מול יריב מליגה א' ניצחה הנבחרת בקושי 0:1 משער של יגאל מנחם בדקה ה־88, [illegible]

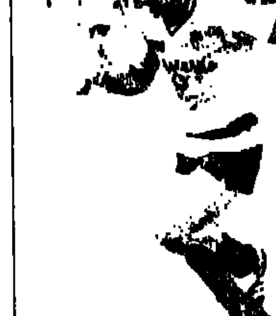
יגאל מנחם
שער בנגדי הנבחרת

הנבחרת יעקב גרונדמן אכזב בולטת מיכולת חניכיו וקווה כי בשבוע הבא מול נבחרת מלטה יפגינו הלחימה והתלכיד הקבוצתי כדי לגבור על המלטזים.

מאמן הנבחרת השני יוסף שניאור מיהר לאחר המשחק לנמל התעופה משם המריא לקפריסין כדי לחזות בנבחרת מלטה שתשחק מול נבחרת קפריסין.

באימוני הסגל שוחרר, לפי שעה, מישל דיין מהפועל ירושלים עקב בעיות בריאותיות.

היום תקיים הנבחרת אימון נוסף וב־5 אחר־הצהריים משחק אימון נוסף עם הפועל חדרה מהליגה הארצית.

הנבחרת שיחקה אתמול בהרכב: גינצבורג, ש. מנחם, זאנה, נ. אלון, הלוי, שמעונוב, עמר, א. כהן, בן לוין, י. מנחם. כן שותפו: איזנמחלוף, פרסלני, בן ברוך ודריקס.

חולון הערב ביוון

● כדורסל

יצחק ויסהוף

קבוצת הכדורסל של הפועל חולון, תפתח הערב, בשעה 6 וחצי, את משחקיה במסגרת גביע קוראץ'. חולון תתמודד באולם הקטן ו„המפחיד" של פאנאתניקוס נגד הקבוצה המקומית.

החולונים הגיעו ליוון רק עם 7 שחקנים היכולים ליטול חלק במשחק. דייוי כורמור שלא ישחק במשחקי גביע קוראץ' והקבוצה יכולה לשתף רק שני מתאורחים — דלזל ווויליאמס) יצא עם הקבוצה ליוון. ארי פיליפס המחלים מניתוח בברכו לא ישחק.

שבעת השחקנים שישחקו יהיו: ישראל אלימלך, שמואל זיסמן, אבי מאור, ניב בוגין, ג'ונתן דלזל, ארל וויליאמס ובנג'מין מקדונלד.

מאמן הקבוצה איוון דניקן שהחל באימונים בתחילת השבוע ניסה לתרגל את חניכיו במשחק התקפה. עוזר המאמן סטיב קפלן יצא ליוון יום לפני הקבוצה וחזה במשחק אימון של פאנאתיניקוס מול קבוצת כוכבים מארה"ב. הקבוצה היוונית ניצחה 107:118 כאשר המתאורח דיוויד סטראגאקוס היה המצטיין כשקלע 26 נקודות. לשורות הקבוצה היוונית ישובו גם שני הכוכבים האמריקאים — אלואנו ואנדריצוס. מנהל הקבוצה הוא האמריקאי ארנו... הפועל חולון קיימה אתמול אימון והבוקר תקיים אימון נוסף.

ובנות מכבי יארחו יווניות

יוסף חכם

קבוצת הנשים בכדורסל של מכבי תל אביב תארח הערב, ב־6.30, באולם האוניברסיטה ברמת אביב את הקבוצה היוונית אגיה במשחק הראשון בגביע רונקטי.

שחקניות מכבי ת"א ספגו טראומה קשה עם מותה של חברתן לקבוצה ורדית אגאי, בסוף השבוע שעבר בתאונת דרכים, קיימו אתמול אימון בוקר מסכם ומאמנם צ' בינשטוק אמר בסיום: „נעשה את הכל על מנת לנצח."

מכבי ת"א תפתח בחמישה: אריאלה וולף, פנינה בריאלובסקה, אורלי קסטן, רחל גיסטר ו... מקובר.

הרומניה תשחק במכבי ת"א

מזכ"ל פיב"א בורה סטנקוביץ' הודיע אתמול למשרדי איגוד הכדורסל כי הכדורסלנית הרומניה יהודיה אווה פרטש יכולה לשחק בשורות מכבי תל־אביב.

הודעת סטנקוביץ', שיתורה אנחת רווחה מאנשי קבוצת הנשים של מכבי תל־אביב שתתמודד הערב מול הקבוצה היוונית אגיאס מאתונה.

איגוד הכדורסל הישראלי פנה לסטנקוביץ' כדי שיתערב אצל הרומנים שדרשו עבור שיחרורה של פרטש סכום של אלף דולר. „האישור לפרטש לשחק ניתן ישירות מסטנקוביץ'" אמר אתמול מזכ"ל האיגוד אברהם זייף.

● כדוריד

ר"ג — נתניה במוקד הערב

יוסף חכם

במוקד משחקי המחזור השני בליגה הלאומית בכדוריד, שיערכו הערב, יעמוד המיפגש באולם האוניברסיטה ברמת אביב שם תארח קבוצת הפועל רמת גן את מכבי נתניה.

פירוט משחקי הערב, שיחלו ב־08.30:

● מכבי רחובות — מכבי קרית־שרת/חולון (היכל הספורט ברחובות, ישפטו: צרוק ושדה).
● הפועל ראשל"צ — הפועל רחובות (היכל הספורט בראשל"צ, ברנדווין והרט).
● אליצור הרצליה — מכבי פתח תקוה (האולם במכון וינגייט, ובנצקי ונוטמן).
● הפועל רמת גן — מכבי נתניה (האולם ברמת אביב, זינגר ובוקרה).
● הפועל פ"ת — הפועל גוף ים (האולם ביהוד, רוזנברג ווילברצוונג).
● א.ס. נס ציונה — מכבי ראשל"צ (האולם בנס ציונה, גורודין ויעקובוביץ).

שליטה תל־אביבית בכדורעף

מכבי תל־אביב והפועל רמת־אביב הן שתי הבלתי־מנוצחות בליגה הלאומית בכדורעף ובשבוע הבא תשאר רק אחת מהן בלתי־מנוצחת לאחר עימות דרבי ישיר ★ הפתעת אמש: הפסד בית לאלופה — הפועל מטה־אשר

מוטי חביב

שבוע ימים לפני הדרבי התל־אביבי בכדורעף נותרו קבוצות הפועל רמת־אביב ומכבי תל־אביב היחידות שטרם נוצחו בליגה הלאומית. נכון שבליגה בסיומה יש משחקי הכרעה. קשה להתרגש מדרבי כזה אבל אין ספק שלמשחק תהיה השמעה ישירה לקבוצה שתסיים את העונה במקום הראשון.

אמש, במסגרת משחקי המחזור הרביעי, ניצחו שתי התל־אביביות 0:3 ואולם הפתעת המחזור נרשמה בנעמן שם נוצחה האלופה הפועל מטה אשר על ידי הפועל כפר־סבא 3:1.

בראש הטבלה צועדת הפועל כפר־סבא בזכות העובדה שקיימה כבר שישה משחקים. שניים ממשחקיה הוקדמו בשל השתתפותה במשחקי גביע אירופה. גם להפועל המעפיל יש משחק עודף. היא התמודדה במוצאי שבת עם הפועל כפר־סבא ונוצחה 3:1.

הפועל בתיים שהגיעה אמש למשחקה עם מכבי תל־אביב בלתי מנוצחת שבה הביתה עם תבוסה 3:0. המשחק עמד על רמה טובה ונפגם מעט בשל חוסר ההתאמה של השופטים מיקי ממרן ואלכס בוקור. מכבי תל־אביב ניצחה במערכה הראשונה 15:17 ואחר־כך 12:15. במערכה השלישית הובילו מעופפי מכבי תל־אביב 3:14 והכדור היה אצל הבת־ימים. באחת ההנחתות פגע הכדור בצלם עיתונות והשופט הראשי קבע נקודה לבתיים 14:14. אלא שאז שאל שופט המשנה את הצלם אם הכדור פגע בו ולאחר תשובה שלילית בוטלה הנקודה ומכבי ניצחו בסיום 13:15. לשתי הקבוצות היו טענות קשות לשיפוט. המשחק נמשך שעה ו־12 דקות ובלטו בו עמי וייס, אורי חבר ואמיר סנפיר ממכבי תל־אביב. בבת־ים שהירבתה לאבד כדורים פשוטים הצטיין רק רוני כהן.

להפועל רמת־אביב לא היו בעיות במשחק החוץ מול הפועל בית זרע. אליעזר כגן דאג לשלושה נצחונות 11:15, 10:15, 9:15 במשחק שנמשך 65 דקות. בבית זרע היה יגאל קליינר קרן אור בודדת באפילה.

את ההפתעה של המחזור סיפקה הפועל כפר־סבא. בניצוחם של ליאונרדו קנטור ואמיר דוידי ניצחו הכפר־סבאים 1:3 והנחילו הפסד ראשון למטה־אשר. אייל הורן דיווח מהאולם בנעמן על משחק מותח ומייגע. כפר־סבא ניצחה במערכה הראשונה 10:15, מטה־אשר הגיבה 15:17 ואז באו שתי מערכות מוצלחות של הכפר־סבאים 9:15 ו־13:15. במטה אשר הצטיין טלי כהן. גם כאן לווה שיפוטם של נתי תרום וגבי לוטן בכמה שערוריות.

הפועל קרית־אתא זינקה למקום החמישי לאחר נצחון מרתק על הפועל המעפיל 2:3. המשחק נמשך שלוש שעות והגיעו לשיא במערכה החמישית, שעה שמעופפי הפועל המעפיל הובילו 7:13 אך נוצחו בסיום 119:17 קודם לכן ניצחו מעופפי קרית־אתא במערכה הראשונה 7:15, נוצחו 15:11, ניצחו 8:15 ונוצחו 15:10. הטוב במגרש היה דוקא שחקן המנוצחים ניר מנור.

הפועל איחוד עירון השיג נצחון בכורה העונה — 0:3 על מכבי פתח־תקוה. נסטור אפשטיין הותיק ואופיר בן־אברהם הובילו לנצחונות 5:15, 10:15, 9:15. במשחק שפטו זאב שוהם ואברי בן־דור.

הטבלה

.1	הפ. כפר־סבא	6	8–14	10
.2	הפ. רמת־אביב	4	1–12	8
.3	מכבי ת"א	4	3–12	8
.4	הפועל בת־ים	4	4– 9	7
.5	הפ. קרית־אתא	4	9– 7	6
.6	הפ. המעפיל	5	14– 9	6
.7	הפ. מטה־אשר	3	5– 7	5
.8	אי"ח עירון	4	9– 5	5
.9	מכבי פ"ת	3	6– 3	4
.10	הפ. בית־זרע	4	12– 2	4
.11	מכבי חיפה	3	9– 0	3

● טניס

בשבוע הבא אליפות ישראל

יצחק אשל

האליפות הלאומית של ישראל בטניס תתקיים בשבוע הבא בירושלים.

האליפות מיועדת לגברים ולנשים. משחקי הבית המוקדם יתקיימו בימי ראשון ושני ומשחקי בית הגמר ביום שלישי ואילך.

הניו־זילנדית אן הנאם בת ה־27 (ראשונה מימין) מובילה את טור הרצות בריצה לעשרה ק"מ ברחובות בוסטון. היא ניצחה בסיום בזמן 31 דקות ו־38 שניות והקדימה את הנורבגית אינגריד קריסטינסן שעברה את המרחק בזמן 31 דקות ו־40 שניות. (תצלום: איי.פי.)

פרסי שר החינוך יוענקו לראשונה ל־3 קולנוענים

יצחק שור

רפי בוקאי, דורון נשר ורני וקסמן הם שלושת במאי ותסריטאי הקולנוע הישראליים הראשונים שנבחרו לקבל את פרסי היצירה מטעם שר החינוך והתרבות. לפני חודשים מספר החליט השר נבון להעניק פרסים אלה גם לאנשי קולנוע שלא זכו עד היום לקבל כל תמיכה ממשרדו מענקים. פרסי יצירה מעניקים זה מכבר בתחומי המוסיקה והספרות העברית ושר החינוך יזם את הענקתם גם בתחומי הציור והפיסול, התיאטרון, הספרות הערבית ועתה הקולנוע.

לוועדת השופטים שבחרה את מקבלי הפרס בקולנוע הוגשו 76 פניות. הוועדה שחבריה היו אילן דה פריס, יכין הירש ודני שיק, מצאה את שלושת זוכי הפרס ראויים לקבלו הן מבחינת ניסיונם והצלחותיהם עד כה בתחומי היצירה הקולנועית והן מבחינת העניין והרמה המובעים בבקשותיהם. תחילה הוחלט במינהל התרבות של משרד החינוך להעניק שני פרסים אך השר נבון החליט להגדילם לשלושה. למקבלי הפרס תוענק משכורת שנתית נטו של מורה בעל תואר שני בשיא שנות הוותק, כדי לאפשר להם להתפנות לעבודתם הקולנועית מבלי להיות טרודים בבעיות פרנסה. הפרסים יוענקו לשלישתם על־ידי השר ב־15 בנובמבר בסינמטק ירושלים.

● טרקטור אזרחי עלה אתמול בבוקר על מוקש ברמת־הגולן. המקרה אירע סמוך לקיבוץ אלרום. הטרקטור עסק בעבודות עפר וככל הנראה עלה על מוקש ישן.

● כמה פגזי מרגמה נורו אתמול לעבר מוצבים של לחאד באיזור ג'זין שמצפון לרצועת הבטחון. לא היו נפגעים. כוחות צד"ל השיבו אש לעבר מקורות הירי.

ועדת משנה לתכנון ולבניה
עיריית חולון
רח' ויצמן 58 טל: 5027222
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 33 בגוש 7126 רח' הסבוראים מס' 2 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה ב. משטח 1/4 המגרש 1056 מ"ר בקומת הקרקע — ובקומה א'. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר גדעון פיש לאשר בדיעבד שינוי יעוד המהווה שימוש חורג ממגורים למעון יום בקומת הקרקע ברחוב אלכסנדר זייד מס' 39 חלקה 17 בגוש 11589 קרית־חיים מזרחית.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ינוביץ, מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
[illegible]
נ. קרומסקי,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה — נס־ציונה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס. בגוש 6183 חלקה 148 רח' אצ"ל מס' 50 דהיינו: הקלה 6% משטח הבניה.
על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
אורי עמית — ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס.
6145 חלקה 128 רח' יעל הגיבורה מס' 7. דהיינו הקלה 6% משטח החלקה ו־5% עבור מעלית.
על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
בכבוד רב
אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
עמק חפר
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית.
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה את שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' עח/200/20".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: מחוז המרכז מרחב תכנון מקומי עמק חפר.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי הוראות סעיפים 23, 24, 31 פרק ה' אזור חקלאי ביחוד מושב.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו. פורסמה בילקוט הפרסומים: מס' 3461 תשמ"ז עמ' 1892 ובעתון בוקר על המשמר מתאריך 19.5.87 בעיתון ערב מעריב מתאריך 18.5.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף דבר מתאריך 18.5.87.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
11 ספטמבר 1988

טלוויזיה

08.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כיתה. 08.15 ארץ מולדת בפתח תקופה (כו. 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע (יסודי) בונה. 09.15 רחוב סומסום. 10.30 מדעי הטבע (ה'־ו') גוף האדם: אוויר לנשימה (כג. 11.15 יהדות, קפת וענן: ובראשי חודשיכם (כו. 11.40 אנגלית ו'. 12.00 מושגי יסוד ביהדות: משא ומתן באמונה (כג. 12.25 אורחות ועל יסודי) כללי המסקה: ההסכם. 12.50 צרפתית. 13.05 אנגלית י'. 13.30 מדעי הטבע ועל יסודי) האיזוטופים הרדיואקטיביים. 14.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 14.05 אוניברסיטה פתוחה: 1. עידן המהפכות מוזיה ואריגה. 2. תוצרת החיטה, קליע הקסם. 15.00 הי בינגה. 15.10 נילס הולגרסון. 15.40 שעת כושר. 15.55 פיצוחים, שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 16.20 שלום סומסום: תל־אביב. 17.00 ערב חדש מנחה: גרעון רייכר. 17.30 „עליסה בארץ המראה" הפרק האחרון: עליסה פוגשת אביר, העוזר לה ליהפך למלכה, ומציע לה כי יילחם במפלצת למענה, אך עליסה מחליטה לגבור עליה בעצמה, כך היא שבה אל המציאות. 18.00 „היה או לא היה." „עפיפון". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „זקלאית היום" (ערבית). 19.00 „בריאות, ויטמי" (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „עד פופ" בתכנית שירים של להקת לד זפלין, רוברט פלאנט וג'ימי פאג'. כמו כן תתארח בתכנית להקת „הקליק". 21.00 מבט לחדשות. 21.35 תשדירי המפלגות ערב הבחירות לכנסת ה־12. 22.10 סרט קולנוע „סיפורו של מנצח". 23.45 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.35 „הרסתקאות גזאי ונ'ארזום". 18.57 „רגע לפני..." סרטו של קין קוסטנר „מעריצה צמודה". 19.00 „עולם החי" מפגש עם „חתול שד". 19.23 „רגע לפני..." רישומיו של כריסטופר קולומבוס בעת גילוי אמריקה. 19.30 סדרה דרמטית „קין אחד". 21.01 אוסף להיטים: פיטר גבריאל. 21.30 קרול ברנט מארחת את ג'ים נאבורס וקיי באלארד. 21.52 שירים של להקת Simple Mind.

רדיו

קול המוסיקה

(תו תקליטור. 06.02 „סעון מוסיקלי". 07.09 „בהאנה נינוחה". 08.00 „שעה עם אנסמבל". 10.00 „קונצרט בוקר" ויואלדי: ארבע עונות השנה: אביב, קיץ, סתיו חורף (ם. צוקרמן/התז. הקמרית האנגלית) היידן: „העונות" (ק. בוהם / התז. הסימפ. הוינאית/אגודת הזמר הוינאית/ג. יונגיץ)/ם. שראייר/זמר הכס פרטי טאלבלה. 12.57 „פינת השיר" משירי אהרון שבתאי מתוך ספרו „אהבה". 13.00 „קלאסיקלי". 14.06 „מן הסרטים" י.ב. באך: חמישיה ברהמנגור לחליל, אבוב, כנור, בסון וספנתר (א. שוהם/א. טורנר/א. מלמר/צ. רכטמן) דינה תורג'מן) כרזמם: שלישית הקרן אופ 40 (ם. דל וסקובו/א. מלמר/ר. תורג'מן) מרטינגו: „טיולים" לחליל, כנור וספנתר (א. שוהם/א. מלמר. ר. תורג'מן). 15.00 „אנתולוגיה בצליל" מוסיקה איטלקית וצרפתית בתקופת הברוק המוקדם. 16.00 „מאלמי הקונצרטים שלנו" התזמורת הפילהרמונית הישראלית זובין מהטה מנצח: ולדימיר פלצמן: סננתר צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4 רחמנינוב: קונצ'רטו מס' 3 לפסנתר ותז. 18.00 „מכרף התקליטים". 19.00 „אמנים באולפן: גלעד מישורי: פסנתר • דביסי: פרלודים (הספר השני) • בוהן: פנטסיה על נושאים מתוך „כרמן" (א. שוהם/ת. גרינפלד). 20.05 „בבקשתך" פאייה: „לילות בגני ספרד" ואליסיה דה לארושה ות. שוויץ המערבית/קומיסיונה) פלורן שמיט: „הטרגדיה של שלומית" ות. רדיו צרפת ומקהלה/ר. מרטינון). 20.57 „פינת השיר". 21.00 „אופרה" ביזה: כרמן.

רשת א'

07.30 „ישן בעיניך" שירים ישנים. 08.05 „חוגה" עם בני הגדל. 09.05 „טלודיז" שירות מידע למאזינים. 10.05 „מניני בוקר". 11.05 „רוק ירוק" שירים עבריים. 12.05 „מעורב ירושלמי". 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 „בראש צעיר" מגוין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 „האוניברסיטה הפתוחה". „מעולם הכימיה": „שימושים בתחומי קרינה". ד"ר חיים לכנון, ד"ר נאוה קרצני. 16.05 „תיומורים" מוסיקה קלאסית בטעם אישי. 17.05 „צבעי הקשת": „שירי עמים". 18.05 „מינות ערב". 18.30 שירונים לעולים. 22.05 „חבר מאותו כוכב" תוכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי עורכת ומנחה: מילכה לוין.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „סעו לשלום" עם גרעון הוה. 09.05 „ביקור בית" עם רבקה מיכאלי. 10.05 „כל צבעי הקשת" עם יואב גינאי. 12.05 „אלונאלף בבית" עם אהוד מנור. 13.05 „בחצי היום", חדשות ומוספים. 14.05 „בת צחוק" הוי וזמור. 15.05 „שירים ושעורים". 16.05 „שעה קלה עם תיסלם". 17.05 „רגעי קסם". 17.55 „קראוי ספר" קוראים ממליצים. 18.05 „יש שאלות" עורך ומנחה איתן אלמוג. 19.00 „היום הזה". 19.25 שירים עבריים. 20.05 „צמוקים ושקדים" — מבחר שירים ביידיש: שירים על כלי־נגינה. 21.00 „מבט לחדשות". 21.30 „צמוקים ושקדים" (המשך). 22.05 „מיתרים שמתחים לגיטארה עצובה": לזכרו של הרקדן חואן ורדידיו. 23.05 „מחפשים את המטמון".

גל"צ

06.05 אוניברסיטה משודרת. רפואה ואתיקה קידמה טכנולוגית ומבוכה מוסרית. מרצה: ד"ר רוזו הר. 06.30 „פוקחים עין" החדשות וראשי נח. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 „אילה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 „עשר" שירים עבריים. 11.05 „נכון, לעכשיו" עם רמי רשף. 13.05

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: ללא מעצורים 9.45 ,7.30
אורליו: אנשים מכויישים 9.45 ,7.30
בן־יהודה: פרסידיו 9.45 ,7.30
בית ציוני אמריקה: לול 11.30 ,9.30 ,7.30
גת: בוקר טוב ויאטנם 9.40 ,7.30
גורדון: החגיגה של באבט 9.45 ,7.30
דקל: ביג 9.45 ,7.10
דרייב אין: מצלמה בלי בושה 7.30, 9.30
סקס 12.00
הוד: תתיך מבוקש 9.45 ,7.30
לימור חדש: צבעים 9.45 ,7.45
טיילת 1: מעריצה צמודה 9.45 ,7.30
טיילת 2: צבעים 9.45 ,7.30
טיילת 3: שם המשחק 9.15 ,7.30
מאר: צל הטווס 9.45 ,7.45
מאירים: ליידי איב 12.00 ,10.00
יום מיוחד 21.30
רב־חן:
חן 1: פרנטיק 9.55 ,7.35
חן 2: בעל כהשאלה 9.40 ,6.40
חן 3: הקיסר האחרון 9.45 ,7.45
חן 4: טומי 9.45 ,7.35
חן 5: פרחים בעלית הגג 9.55 ,7.45
שחף: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15 ,5.45
תל־אביב: מגלה את אמריקה 9.45 ,7.30 ,5
תכלת: הקומיכרית 9.45 ,7.30
לב:
לב 1: החיים הם נהדר ארוך ורגוע 10.00 ,8.00
לב 2: קוכרה ורדה 9.30 ,7.30 ,5 ,2
לב 3: מלאכים בשמי ברלין 4.45 ,2
אהבנו כל כך 9.45 ,7.45
לב 4: הנסיכה הקסומה 10 ,8 ,5 ,2
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 9 ,7

רמת־גן
ארמון: ללא מעצורים 9.50 ,7.30 ,5
לילי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: בוקר טוב וייטנאם 9.50 ,7.25
גן 2: פרנטיק 9.50 ,7.30 ,5
גן 3: ז'אן דה פלורט 7.30
מאנון 9.50
גן 4: הנסיכה הקסומה 9.50 ,7.30

גבעתיים
הדר: פרסידיו 9.30 ,7.30 ,5

באר־שבע
חן: מגלה את אמריקה 9.30 ,7.15

ירושלים
אורישון: ארי פרפי מגלה את אמריקה 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: פרנטיק 9.15 ,7.15
חן: ביג 9.30
כפיר: פרסידיו 9.30 ,7.15
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,7
מיטשל: החיים הם נהדר ארוך ורגוע 9 ,4
כמורה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15 ,7
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: צבעים 9.15 ,7.15 ,4.30
אור:
אור 1: מצלמה בלי בושה
אור 2: ללא מעצורים
אור 3: הנסיכה הקסומה 9.30 ,7.30
אור 4: ענין שולי
אור 5: עיניים שחורות
סנמר:
סנמר 1: תתיך מבוקש 9 ,7 ,4.30
סנמר 2: מעריצה צמודה 9.30 ,7.30
סנמר 3: משדרים חרשות 8.45 ,5
סנמר 4: פגישה עם המוות 9 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
קפה בגדר 21.30 ,19.00
אימפריה 1: מקין בלוו 9.30 ,11.10
אימפריה 2: החגיגה של באבט 21.30 ,19.15 ,17.00
בית אגרון:
הנסיך הקטן 16.30
פריץ החתול 18.15
חכמת רחוב 19.45
נשיקת אשת העכביש 21.30

חיפה
אורה: קפה בגדר 9.15 ,7 ,4.30
חן: ללא מעצורים 9.15 ,6.45 ,4.15
רביבה 1: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,6.45
רביבה 2: בעל כהשאלה 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: מצלמה בלי בושה 9.15 ,7 ,4.30 ,2
עצמון 2: פרסידיו 8.30 ,5.20
עצמון 3: שם המשחק 9.15 ,7
שביט: הקיץ של אביה 9.15 ,7
רון: ארי פרפי מגלה את אמריקה 9.15 ,7 ,4.30
רביאור:
רביאור 1: פרנטיק 9.15 ,6.45
רביאור 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15 ,6.45
רביאור 3: החבר של החברה שלי 9.15 ,7.00 ,4.30
אירלי: פרחים בעלית הגג 9.15 ,7
קרן אור המהודשה: החגיגה של באבט 9.15 ,7.15 ,5
פאר: ביג 9.15 ,7 ,4.30
מוריה: לול 7.15
אהבנו כל כך 9.15

נתניה
שרון: ללא מעצורים 9.15 ,7 ,5
אסתר: מגלה את אמריקה 9.30 ,7.15

חולון
מגדל: נעורים בהשאלה 9.40 ,7.30
ארמון: החגיגה של באבט 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים
עצמאות: תתיך מבוקש 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה
היכל: פרסידיו 9 ,6

פתח־תקוה
היכל 1: מגלה את אמריקה 9.45 ,7.45
היכל 2: מצלמה בלי בושה 9.45 ,6.45
היכל 3: הנסיכה הקסומה 9.45 ,7.45

עפולה
מופ.תרון: החבר של החברה שלי 9.00

ראשון־לציון
רון 1: ביג 9.15 ,7.15
רון 2: מגלה את אמריקה 9.30 ,7.15 ,11.00
רון 3: מצלמה בלי בושה 9.15 ,7.15

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 12.10
סאלח שבתי: 20.30
בית־ספר לנשים: 20.30
גן ריקי – הבימרתף: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 12.10 ב־20.30
„עם מחר"
פרופ' ישעיהו לייבוביץ
בשעה 22.00
„מגע וברח"

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.

חולון
אהרון — הופיין 52.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.

נתניה
פורת — פ"ת 76.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
רש"י — רש"י 13.

תל־אביב
כס — פרישמן 66.
קופ"ח מכבי — בן יהודה 26.

חיפה
קופ"ח מכבי — יל"ג 6.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טלפון 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244. חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים – ילדים. הדסה ע"כ – פנימית, נשים, כירורגית, עיניים, א.א.ג. הדסה הר"צ – אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.
יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה:
ירושלים - 02־243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04־922222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' – טל. 222732.
„קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל: 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00־9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 285822־03.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'־ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־335316.
ער"ן כפר־סבא — 052־913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

טלפון מיטורדים
מוקד ער"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101. טל' 08־221022; עפולה — טלפון 065־93334. טבעון — 101. טלמון 04־951401. נהריה — טל' 04־823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שח"ל בנוש רז, טל' 03־530848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.10, 9.00, 10.00, 11.10, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.58.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

1.8 מיליון כבר חוסנו במבצע נגד פוליו — מסוף השבוע גם בשטחים

רונית מורגנשטרן

היום נמשך חיסון התלמידים נגד פוליו במוסדות החינוך בכל רחבי הארץ, עד כה חוסנו כרבע מהם. אתמול חוסנו כ־450 אלף תינוקות, פעוטות ותלמידים בעיקר בגני הילדים ובכיתות הנמוכות.

רק ביישוב הבדואי ערוער שבדרום היו תקלות, כשבהיעדר סדרן לא עמדו האחיות בלחץ הפונים. המשטרה הוזעקה, הובא סדרן, והסדר הושב על כנו. משרד הבריאות יעביר היום עוד 640 אלף מנות חיסון ללשכות הבריאות. עד כה חוסנו בסך הכל 1.8 מיליון איש. מבצע החיסונים נכנס למסלול רגוע ומהיר, וההערכה היא כי שיסתיים בתוך שבועיים.

בוגרים עד גיל 40 יתחילו להתחסן בתחילת השבוע הבא. 200 אחיות קופת חולים גוייסו מתחילת השבוע לזרז את המבצע. משרד הבריאות הפשיר כמות תרכיבים לבתי המרקחת הפרטיים בעקבות לחץ של בני למעלה מ־40 המבקשים לרכוש חיסונים. התרכיבים יגיעו לבתי המרקחת לקראת סוף השבוע. במשרד הבריאות מבקשים להדגיש כי לאוכלוסיה מעל גיל 40 אין צורך להתחסן.

בשטחים יחל המינהל האזרחי בסוף השבוע לחסן כ־1.2 מיליון תושבים עד גיל 40, לאחר גילוי נגיפי פוליו אלים בכיוב בעזה. 400 אלף מנות חיסון המיועדות לתושבי השטחים עושות את דרכן ממוסדות האו"ם בדנמרק לישראל. משרד הבריאות רכש גם 170 אלף מנות נוספות לתושבי השטחים, שיובאו לארץ ביוזמת יבואן עבור השוק הפרטי.

התושבים היהודים מעבר לקו הירוק מחוסנים כבר עתה, כי מבחינת האחריות הרפואית הם שייכים לנפות המתאימות של משרד הבריאות. החיסון במפעלים ובמקומות עבודה יחל רק בשבוע הבא. לדברי האפידמיולוג הראשי לשעבר במשרד הבריאות, פרופסור טיבריו שוריץ, עדיין מוקדם לקבוע אם ההחלטה לחסן את כל האוכלוסיה היתה נכונה.

שריד: הפוליו ירתיע תיירים

יואב אביב

מגיפת הפוליו הפוקדת את ישראל תביא להפסדים של עשרות מליוני דולרים לאוצר המדינה — אמר אתמול שר התיירות והמשפטים, אברהם שריד, בטכס חנוכת משכנה החדש של פרקליטות מחוז חיפה.

לדברי השר, ההפסדים הגדולים ינבעו מביטולים של סיורי תיירים, היקף הביטולים אינו ידוע עד כה, ואולם לדברי השר אין ספק כי מדובר בהפסדים ענקיים. שריד תקף את משרד הבריאות וטען, כי היעדר מדיניות ברורה ומערכת הסברה נאותה הם שהביאו לחיזוי הנוכחי. השר שריד אמר כי עלות חיסון האוכלוסיה תהיה כאין וכאפס מול ההפסדים האחרים.

בצה"ל שוקלים סלקטיביות בגיוס

אבי בניהו

אגף כוח האדם במטכ"ל בוחן אפשרות להרמת הדרישות מהמתגייסים לצה"ל. הסיבה העיקרית לכך — הגידול בשנתונים ורימוי המתגייסים. במקרים רבים מקצוע צה"ל משאבים בחיילים שרמתם נמוכה ואינו מקבל תמורה הולמת.

במסגרת התכנית הרב־שנתית של צה"ל מפרט הפרק העוסק בתחום כוח האדם את הגידול בשנתונים שיגיע לשיאו ב־91'. מאז כהונתו של רפאל איתן כרמטכ"ל „ספג" צה"ל את גיוסו של נוער טעון טיפוח, אך כיום שוקלים לשנות מדיניות זו.

גרנות: לא לבטל התמיכה בישיבות 'ההסדר'

דורית גפן

מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות פנה אתמול להנהלת הסוכנות בתביעה לשנות את החלטתה בדבר ביטול התמיכה בבחורי ישיבות־ההסדר הבאים מחו"ל. לדבריו, מעבר למחלוקת האידיאית הקיימת בין מפ"ם לישיבות־ההסדר, תובעת מפ"ם הבחנה ברורה בין המשרתים לאלה שאינם משרתים בצה"ל. העובדה שהסוכנות כרכה את כל בחורי הישיבה בעיסקת חבילה אחת, שמה עלבון לבחורי ישיבות ההסדר ולצה"ל עצמו.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו שהותקיימה אתמול זכו המספרים שהועלו בגורל: 6, 9, 14, 17, 20, 32, והמספר הנוסף 15.

צער בעלי חיים: כלבוטק גילה בורות — שיטת ההמתה מקובלת

הילדה פרידשטיין, ולידה מציגים את אקדח ההמתה (צילום: אבי הזאב)

ורד לוי

בעקבות תשדיר כלבוטק על המתת כלבים בין כתלי צער בעלי חיים בת"א, קיימה האגודה אתמול מסיבת עיתונאים כדי לטהר את שמה מהאשמות שדבקו בה. בין השאר, הופנתה בשידור אצבע מאשימה אל יו"ר סניף צער בעה"י בתל־אביב, הילדה פריצטין, כאחראית למתרחש במקום.

רובי זמליו, דוברת ומתנדבת באגודה, ארגנה את מסיבת העיתונאים ואף ייבאה במיוחד למפגש את ד"ר דיוויד וילקינס, וטרינר בכיר ומומחה בינלאומי לאגודות צער בעה"י בעולם. וילקינס התמחה בדרכי המתת חסד, והיה יועץ בתחום זה לאגודות בארה"ב, בקנדה, במצרים ובמדינות נוספות.

וילקינס שביקר בסניף בתל־אביב אמר, כי לדעתו ההתנפלות התקשורתית על צער בעלי חיים אינה מוצדקת. הוא הסביר כי שיטות ההמתה באקדח הנוקר ובגז נהוגות ומקובלות בעולם. לדבריו, הפגם היחיד בשיטה הוא אסטתי ובעל החיים אינו חש כל סבל.

גם הוטרינר ד"ר קמינסקי היה שותף לחוות הדעת. הוא העיד שבעצמו עבד בשיטה זו שנים אחדות בסן פרנציסקו. עובדי צער בעה"י ופריצטין בראשם מרגישים שכלבוטק עשה להם עוול גדול, בדרכים לא כשרות. לדעתם, התגובה הציבורית ההיסטרית נובעת בעיקר מחוסר מידע ומבורות עמוקה בתחום, שהם גם נחלתו של כלבוטק. "אין להם מושג על מה שדיברו, הם עשו עוול לנושא ולנו. אם ייסגר צער בעה"י יסתובבו בתוך שנה אחת 250.000 כלבים באזור גוש דן, וימותו בתאונות דרכים, מחלות ושאר פורענויות", אמרה רובי המתנדבת.

היא הדגישה כי פעילותה של פריצטין היא התנדבותית, וכי האגודה בארץ פועלת לפי הנהלים המקובלים בהתאחדות הבינלאומית. עם זאת, הודיעו חברי צער בעה"י, כי בעקבות פניות רבות החליטו על הפסקת ההמתה בגז. לדבריהם, כ־70 אחוז מהחיות מומתות בזריקות. עוד הבטיחו, לפנות בימים הקרובים למשרד הבריאות כדי לשכנעו לשנות את ההנחיה לפיה רק וטרינר רשאי להמית חיה בזריקה.

ולרשטיין: יריתי אל רגלי התוקפים שחזרו שוב ושוב וסיכנו את חיינו

עתי"ם

פנחס ולרשטיין, ראש המועצה האזורית מטה בנימין, כפר אתמול בבוקר בבית המשפט המחוזי בירושלים בהריגת נער ערבי מהכפר ביתין ופציעת חברו.

פרקליטיו, עורכי הדין אורי וגמן ודוד רותם, הגישו לשופט עזרא הדיה מסמך מפורט ובו תגובתו של ולרשטיין לכתב האישום נגדו. הפרקליטים אומרים כי כל מה שעשה ולרשטיין מרגע שירה באוויר לראשונה, היה מהצורך לעמוד על נפשו ולמנוע מעצמו נזק חמור, מול איום ובלית ברירה.

השופט מתח ביקורת על מסמך התגובה שהגישו לו: "כל זה היה מיותר. הייתם צריכים להגיד לא מודים בעובדות, ולנהל משפט", הסביר לסנגור וגמן. היה זה לאחר שוגמן הבהיר באולם בית המשפט את הסתייגויות הסנגוריה מכתב האישום.

לטענת הסנגוריה, ולרשטיין וקצין הביטחון של עפרה, שי בן־יוסף יצאו ברכבו של קצין הביטחון לכיוון עפרה. בן־יוסף נהג. בכפר ביתין נתקלו בשני מחסומים של אבנים וצמיגים בוערים. ליד המחסום השני עמד ערבי שעשה תנועות בידיו. קצין הביטחון עצר והערבי ניגש אל הצמיג. ולרשטיין חשב שהערבי מתכוון לפנות את הצמיג, אבל בשלב זה הבחין לפתע בקבוצה של עשרות מפגינים. חלקם רצו לעבר מכוניתו בצעקות, כשבידיהם אבנים גדולות, ויידו אבנים. חלקם היו מאחורי הסוללה שבימין הרכב.

לדברי ולרשטיין, הוא חש שחייו בסכנה, קפץ מהמכונית, דרך את נשקו וירה באוויר. התוקפים נסוגו במקצת, וולרשטיין ניסה לחזור למכונית אבל אז שבו המפגינים והסתערו. ולרשטיין התקדם כ־15 מטר וירה באוויר, וחזור חלילה. "נאלצתי להתקדם כך מספר פעמים, כשאני יורה באוויר, כי התוקפים לא אפשרו לי להסתלק בבטחה ושבו לתקוף אותי ולסכן את חיי בכל פעם שפניתי לעבר המכונית", נאמר בתגובה שהוגשה לבית המשפט. הוא הגיע למרחק של 70 מטר מהכביש בו נסע וגם שם ירה באוויר, אך הפעם האנשים לא נסוגו. נראה, אומרים פרקליטיו, שהבחינו שהוא יורה באוויר ואינו מסכן אותם. הם התקרבו אליו עד למרחק של כ־15 מטר, והיה ברור שהם מתכוננים לזרוק את האבנים. ולרשטיין ירה לרוחב הכביש, כשקנה העוזי שבידו אל הרצפה, לעבר הכביש ולכיוון רגלי התוקפים. לאחר הירי נמלטו התוקפים.

ולרשטיין הסתובב כדי לחזור לרכבו, כאשר ראה את שי בן־יוסף שאמר לו כי בעיקול, מעבר למחסום האבנים, יש פצוע. השניים ניגשו אל הפצוע וכשראו אותו רצו למכונית והזעיקו אמבולנס. בן־יוסף רץ אל הפצוע כדי להושיט עזרה, אך דיווח לולרשטיין בקשר שהפצוע נעלם. אחר־כך התברר שהפצוע, תאמר רבאח, מת בבית החולים ברמאללה.

שלב ההוכחות במשפט ייפתח בינואר 1989.

פועלי יובל גד הפגינו וחסמו כביש ראשי לאשקלון

עזרא אבירן

עשרות מ־150 פועלי מפעל „יובל גד" באשקלון יצאו אתמול בבוקר ממפעלם לכביש הראשי, וחסמו בהפגנה את צומת כפר סילבר ליד אשקלון. הם הבעירו צמיגים ולא איפשרו תנועת כלי־רכב בכביש הראשי.

משטרת אשקלון, בפיקודו של סגן ניצב רני רונן, שלחה שוטרים שפיזרו את המפגינים והרחיקו את הצמיגים מהכביש, כבאים כיבו את הצמיגים. המשטרה עצרה שני חברי ועד ושחררה אותם לאחר מכן.

יו"ר ועד הפועלים, רחמים תייר, אמר כי הפגנתם באה לאחר שלא קיבלו משכורת מספטמבר ובמשך ארבעה חודשים משכורתם לא היתה סדירה. 61 המפוטרים לא קיבלו פיצויים ולמעשה, כל עובדי המפעל קיבלו הודעות פיטורים לבתיהם.

הוא אמר עוד, כי לחברת שיכון עובדים שרכשה את המפעל מקונצרן „כור" אין כספים לשלם משכורות ופיצויים, והיא תובעת זאת מ„כור" בהיקף של כ־5 מיליון שקל. חלק מהכספים מיועדים לספקים, לחידוש עבודת המפעל ולהתחשבנויות עם רוכשי דירות של החברה.

פועל ערבי ספג אגרוף מיהודי שעבד עמו ומת

זהבה מזוס

אברהים שיעלי (47) מג'בליה מת אתמול לאחר שספג מכת אגרוף בבטנו מידי פועל יהודי. המכה, נער בן 17 תושב אשקלון, נעצר לחקירה, ואילו גופתו של הפועל הערבי הועברה למכון הפתולוגי באבו כביר.

שני הפועלים זומנו לאתמול בבוקר על ידי קבלן לבית ישן בלוד, כדי לבצע יציקת גג. על פי עדויות שונות התפתח בין השניים ויכוח מילולי, והצעיר היהודי היכה את שיעלי בבטנו, והוא נפל ללא הכרה.

למקום הוזעק אמבולנס ממד"א לוד. כשהבחין הצוות הרפואי שפצוע מונח על הגג בקומה הרביעית ללא רוח חיים הוזעקה מכונית מכבי אש בעלת סולם הידראולי. החובשים עלו בסלסלה הצמודה לגג הקומה הרביעית, וניסו לבצע החייאה כשהם תלויים בין שמים לארץ, אך כל מאמציהם נכשלו. שיעלי הועבר לבית החולים אסף הרופא שם נקבע מותו.

הפגנה סוערת של מפוטרי אליאנס בשערי המפעל

עתי"ם

הפגנה סוערת היתה אתמול בבוקר ליד מפעל הצמיגים אליאנס בחדרה, במחאה על שההנהלה עדיין לא העבירה למפוטרי המפעל את כספי הפיצויים. המפוטרים חוששים גם שיקבלו פיצויים בשיעור של 100 אחוז ולא 250 אחוז, שלטענתם הובטחו להם.

עשרות המפוטרים הגיעו לאליאנס בשעה 6 בבוקר, ולמראה העובדים המגיעים למפעל התנפלו עליהם בקללות ובצעקות. אחד העובדים, ארמונד טפירו, אף הותקף פיזית ע"י המפוטרים וחולץ רק בעזרת שוטרים שהיו במקום. המפוטרים ניסו להיכנס למפעל אולם אנשי חברת האבטחה הפרטית השומרים על המפעל מנעו זאת מהם.

מנהל כוח האדם במפעל, רון חוטר ישי, ספג גם הוא מטר קללות עסיסיות כשהגיע עם מכוניתו. חלק מהמפוטרים התנפלו על המכונית, חסמו את דרכה ודפקו בחוזקה על גגה. השוטרים התערבו שוב ופילסו את דרכו של חוטר ישי פנימה למפעל.

הנהלת כור, האחראית על מפעל אליאנס, הודיעה שבימים הקרובים יועברו דמי הפיצויים למפוטרים והם יקבלו את הפיצוי המגיע להם לפי החוק, כלומר, רק 100 אחוז. בעבר אמר גם המפרק, עו"ד עמרם בלום, שאין הוא מתחייב לשלם יותר מ־100 אחוז פיצויים.

רפי בוארדנה, יו"ר הוועד הקודם שפוטר אף הוא, אמר שהמפוטרים ימשיכו לנהל מאבק עד שיקבלו את המגיע להם. היום מתכוונים המפוטרים להגיע לבניין מועצת הפועלים בחדרה ולהפגין שם.

תרגיל לוחמה כימית נערך בבי"ח וולפסון

אשר שילוני

תרגיל הג"א משולב עם כוחות צבא אחרים נערך אתמול בבית החולים וולפסון בחולון. בתרגיל בוצעה הדמיה של פגיעה המונית מלוחמה כימית, שגרמה לפינוי כ־300 "פצועים" מגז רעיל לבית החולים.

מחלקות בית החולים שלא השתתפו בתרגיל עברו במתכונת שבת. רופאי בית החולים פרסו בשיתוף פעולה עם חיל הרפואה תחנות טיהור וטיפול בנפגעים בדרגות פציעה שונות.

ראש עיריית חולון, עו"ד חיים שרון, ומנהל המחוז כהנא קיבלו הסבר מפורט ממנהל ביה"ח, פרופ' אגנון שהר על היערכותו לקראת פגיעה המונית מלוחמה כימית, וסיירו בתחנות הטיפול השונות שהוקמו בכל אגף של בית החולים.

יחד עם עדנה פלג,
המשפחה וקיבוץ ניר־דוד
אבלים במות
האב
קיבוץ העוגן

לרות דוידסון ומשפחתה
משתתפים באבל
במות
אלפרד דוידסון ז"ל
חבריו בקיבוץ דליה

הפעם צריך לחלץ את ההתיישבות מהמשבר!

משקים מתפרקים!
מטעים נעקרים!
לולים נסגרים!

ההתיישבות, המגזר החיוני ביותר בציונות, במשבר. זו תוצאת המדיניות האומללה של ממשלת האחדות, המשקפת את הבוז של הליכוד לכל דבר שנודף ממנו ריח אדמה.
מפ"ם, מפלגה עם שורשים, המאחדת את ציבור העובדים וההתיישבות העובדת, תלחם לחיזוק התשתית הכלכלית, לעידוד ההשקעות בענפי החקלאות והייצור ולהקטנת הרבית הרצחנית.
אתה, איש ההתיישבות העובדת, צריך הפעם נציגות חזקה של מפ"ם בכנסת.

חיים אורון (ג'ומס), 48, מועמד מספר שניים ברשימת מפ"ם לכנסת. מראשי „שלום עכשיו", חבר קיבוץ להב שבנגב.

הפעם מפ"ם
כי צריך סדר קדימויות לאומי חדש.